

A humble Offering to
His Holiness Jagadguru
Sri Sankara Vijayendra Saraswati Swamivaru
ASATOMA SADGAMAYA
(Lead Me To Truth)

KUMARI SATAKAM

A humble Offering to
His Holiness Jagadguru
Sri Sankara Vijayendra Saraswati Swamivaru
ASATOMA SADGAMAYA
(Lead Me To Truth)

BOOK 3
KUMARI SATAKAM

Telugu Explanation By:
Smt. Vijayalakshmi Vadavalli

Illustrations:
Smt. Swathi Achyuta

English Translation:
Smt. Umadevi Vadrewu

Copyright with:

Moolamnaya Sarvagna Sri Kanchi Kamakoti Peetham

The Kanchi Kamakoti Peetham

No:1, Salai Street

Kanchipuram, Tamil Nadu- 635 502

First Edition : 2022

For Copies : kanchimutt@gmail.com

Coordinators : **Smt. Hima Bindu Pyda**
hbpyda@gmail.com (USA)

Smt. Magapu Gnana Prasuna
hanumagapu@gmail.com(India)

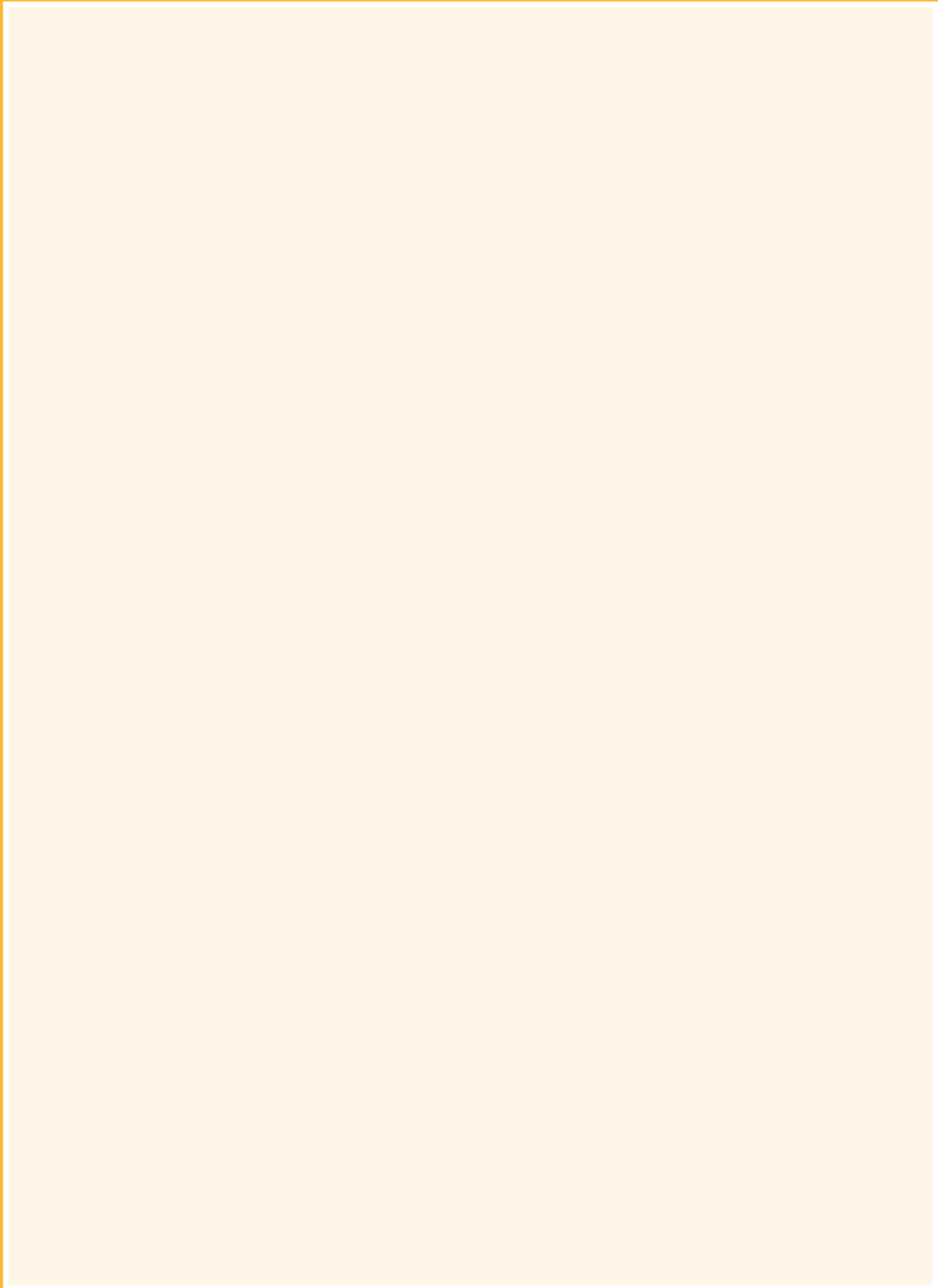
Published By : **Sri Kanchi Kamakoti Peetham**
Kantepudi- 522438 AP
&
Sri Kamakoti Bhakti Kendra
USA

Printed at : **Sree Lakshmi Press**
14/2 Arundelpet
Guntur - 522 002, A.P.

శ్రీ గురుభ్యో నమః

His Holiness Sri Sankara Vijayendra Saraswati Swami Varu

|| Sri Chandramouleeswaraya Namaha: ||
Sri Sankara Bhagavadpadacharya Paramparagatha Moolamnaya Sarvajnapeeta :

His Holiness Sri Kanchi Kamakoti Peetadhipathi
JAGADGURU SRI SANKARACHARYA SWAMIGAL
Srimatam Samsthanam

No. 1, Salai Street,

::

Kancheepuram - 631 502.

Date : 24.06.2021

తెంద్రసాహిత్యమున బహుభా విస్తరణ ప్రక్రియలయిన సతక సాహిత్యముకంటె.
ప్రతి ఎద్యయినను చందనాక మకుటముంబట్టి నక్షత్రముల లక్షణము. ఆది
భక్త చరిత్రమైనను కావచ్చును. ఎదమైనను కావచ్చును. ఇతర సాహిత్య ప్రక్రియలయిన
కావనను నాయములు సతకమునకు వెచ్చు. భంగిబద్ధమైనను చాలను. కవి
తాను చెప్పవచ్చునది సంక్షిప్తము నేమిగా చెప్పుట సతక ఎద్యయలవిశిష్టత.
సతకము లను నూరుకు వెలైన ఎద్యయలుండుట సరైనది.

సతకములు ఆరేక విషయములపైనున్నవి. వీనియి అక్షర వ్రీతి సతకములు
ప్రధానముగా చెప్పుకొనవచ్చును. సనాతన కర్మమునకు నైతిక ఆ ప్రధాన
లక్షణమైయున్నది. అందువలన సంప్రదించుచు గా అన్ని భాషలయి భాషలయిన
నీతిరంధ్రములన్నవి. తెలుసు భాషలయి ఇట్టి నీతిరంధ్రములు ఆ బాలగీతము
నకు సులభ గ్రంథముగా వుదయమునకు వాడుకాను లీతి సంతకమైన భాషలయి
త్రయవలెన సతకసాహిత్య లీతులయి ఉన్నవి. సమీక్షాకమైన నైతికతను
వెంపొందించుటో సతకముల ప్రధాన లక్షణములు. అక్షరాల ఎదయము,
నమ్రత, సత్ప్రకృతిని ఆత్మనాగములు ఆలవనలవు. ఇట్టి నీతి సతకములయి
తెలుసుక వేమన, సమతీ, కమలా, కుమారి సతకములు అవియి సాధారణము
వలనను సంతకమైన భాషలయినను ప్రసిద్ధి పొందెను.

సుమతీ సతకము ఎదమూలన కుతాబ్దికి సుందర, బుద్ధక సేనాని చౌక చేయవలెనని
నమ్మియును చున్నది. ఆ తరు తుద్రవదేవి నామంతయిన చుగిరాలము.
వీరు నీతి గ్రంథములయి కంటె నీతి గ్రంథములయి కంటె చుగిరాల,
" త్రయముకి కయచేతును నామంతయ సకలములు కలయినను, భారతమైన
నీతియ సాగివలెన భాషల ప్రబ్ల చెప్పవలెనని " అని కలయినయి
చెప్పవలెనని అట్లు చెప్పవలెనని భాషల కర్మముల డైరెటు.

ముందుమాట

1840వ సంవత్సరములో శ్రీ పక్కి లక్ష్మీనరసింహారావు గారిచే విరచితము కుమారీ శతకము.

లౌకిక జీవితమే శాశ్వతం కాదని తనను తాను ఉద్ధరించుకుంటూ కుటుంబ వ్యవస్థను ధర్మపథం వైపు నడిపి తాను ముక్తి పొందగలగడం స్త్రీ ధర్మము. కవి ప్రతి పద్యంలోను జీవిత మర్మాలను సూక్ష్మంగా స్ఫులిస్తూ వ్రాసిన శతకము 'కుమారీ శతకము'.

హిందూ ధర్మంలో స్త్రీలను శక్తి స్వరూపిణిగా దైవీ భావనతో కొలుస్తాము.

స్త్రీలు సర్వజన హితమైన సమాజానికి రూపకర్తలు, సనాతన ధర్మ వారసత్వము అందిస్తున్నామని పరంపరగా అందించే వారధులు. ప్రేమ, ఆప్యాయతతో కూడిన వినయము చక్కటి క్రమశిక్షణతో కల కుటుంబ నేపథ్యము భారతీయతకు ప్రతిబింబము. అందుకే ప్రపంచ పటంలో పటిష్టమైన భారతీయ గృహ వాతావరణము కనపడుతుంది. తద్వారా ప్రశాంతమైన సాంఘిక జీవనము వుంటుంది. నేను, నాది అనే భావన దూరం పెట్టి గృహిణిగా భర్త యింట్లో కాలుపెట్టి 'మనం' అనుకునే అద్వైతభావనతో, అక్కడ సామ్రాజ్ఞిగా మసలుతూ ప్రశాంతత సృష్టించడం నాటి, నేటి ఆధునిక స్త్రీల కర్తవ్యము. అదే మన ధర్మము కూడా!

పూర్వీకులు ఇంట్లో ఆచరించిన సర్వజన సమ్మతమైన ఆచారాలు, నేటి ఆధునిక స్త్రీకి తన దైనందిన జీవనంలో ఆచరణీయమైనవి. అవే శాశ్వత సత్యాలు అని చెప్తున్న కవి ఆలోచనలు నిత్యస్మరణీయాలు. ఆచరణీయాలు. కుటుంబంలో పెద్దలు ఆచరించే విషయాలనే పిల్లలు అనుసరించి ఆచరించడం అలవాటు చేసుకుంటారు. కనుక మన సంప్రదాయ పద్ధతులు జాగ్రత్తగా ఆచరింపజేయడం ఉత్తమము.

నిత్యపూజ, పెద్దల పట్ల వినయం, గౌరవము వంటివి తల్లిదండ్రుల నుండి పిల్లలకు అలవాటు అవుతుంది. అదే మన భారతీయ సంస్కృతికి బాట.

-శ్రీమతి విజయలక్ష్మి వాడవల్లి

శ్రీ భూనీళా హైమవ
 తీ భారతుల తులశుభవతిగ నెన్నుచు స
 త్నై భాగ్యము నీకొసగంగ
 లో భావించెదరు ధర్మలోల కుమారీ!

అర్థం : ధర్మలోల = ధర్మము నందు అనురక్తి గల, శ్రీ = లక్ష్మీదేవియును, భూ = భూదేవియును, నీళా = నీళాదేవియును, హైమవతీ = హిమవంతుని కుమార్తె యగు పార్వతియును, భారతులు = సరస్వతిదేవియును, అతుల = సాటిలేని, శుభగతిన్ = శుభగుణములు కలదానిగ, ఎన్నుచు = తలచుచు, సత్నైభాగ్యము = మంచి ముత్తయిదువతనమును, నీకు = నీకు, ఒసగగ = ఇచ్చునట్టి, లోన్ = మనస్సునందు, భావించెదరు = తలచెదరు

భావము : ధర్మము నందు అనురక్తి కల చిన్నదానా! శ్రీదేవి, భూదేవి, నీళాదేవి, పార్వతి, సరస్వతులు నీకు సర్వశుభాలను కలుగజేస్తారు. శుభలక్షణాలతో వున్న స్త్రీకి దేవీ దేవతల అనుగ్రహము సర్వదా కలిగి వుంటుంది. సౌభాగ్యవతివై వర్ధిల్లాలి!

FOLLOW DHARMA

Make good choices today so you don't have regrets tomorrow.

Sri BhooneeLaa hymavathee Bhaarathulathula
 Subhavathiga nennuchoo satyu
 Bhaagyamu nee kosanganga
 lo Bhaavincheydharu Dharmalola kumaari !

"The poet with affection on his daughter gives her advice on how to conduct herself in a right way, so that she may not give anyone a chance to pass a negative comment on her. The inner meaning is that Sthree is an ambassador of Sanatana Dharma and it is she who would lead an example for future generation to follow."

This verse is addressed to girls who are passing through the stage of transition , from childhood to youth on how to differentiate between good and bad. It says one who follows Dharma will be revered and blessed by Goddesses Bhoodevi, Sridevi, NeeLa devi, Parvathi and Saraswathi with Sowbhagyam and fame .

చెప్పెడి బుద్ధుల లోపల
 దప్పకు మొకటైన సర్వధర్మములందున్
 మెప్పొంది ఇహపరంబుల
 దప్పింతయు లేక మెలగదగును కుమారీ!

అర్థం : చెప్పెడి బుద్ధులలోపలన్ = నేను చెప్పునట్టి మంచి మాటల యందు, యొక్కటైన = ఒక దాని నైనా, తప్పకు = విడువకు, సర్వధర్మములందున్ = అన్ని ధర్మములందును, మెప్పొంది = గౌరవము పొంది, ఇహపరంబులన్ = ఈ లోక, పరలోకములయందు, తప్పింతయులేక = కొంచెమైననూ దోషము లేకుండునట్లు, మెలగదగును = ప్రవర్తించవలయును

భావము : నేను చెప్పిన విషయముల యందు మంచి మాటలను దేనిని విడచిపెట్టక ఆచరించుము. అన్నిటిని ధర్మముతో నింపి అనుసరించి మెలగుట వలన ఇహ పరలోకములయందు దోషము లేక ప్రవర్తించకలుగుతావు. పెద్దలమాట ఆజ్ఞగా ఆచరించడము మంచిది. అది నీ వృద్ధి కోసమే సుమా!

RESPECT ALL FAITHS

Respect for ourselves guides our morals, respect for others guides our manners.

Cheppedi buDdhula lopala
 Dappaku mokataina sarva Dharmamulandhun
 meppondhi ihaparambula
 dhappintheyu leyka melagadagunu kumaari!

O Kumaari! Listen keenly to what elders say, those words are spoken with experience. Respect all faiths and uphold your Faith (Dharma). By doing this you will be remembered here and forever.

Whatever advise people give, listen but make the choice of following dharma and doing the right thing. Do not take an easy route but think through what elders say and do it the dharmic way.

ఆటల బాటలలోనే
 మాటయు రాకుండ దండ్రి మందిరమందున్
 బాటిల్లుగా పురములో
 వాటమెఱిగిబాల! తిరుగవలయుగుమారీ!

అర్థం : ఆటల = ఆటల యందును, పాటలలో = పాటల యందును, మాటయు రాకుండన్ = ఎట్టిమాట రాకుండనట్లుగా, తండ్రి మందిరమందున్ = పుట్టినింట, పాటిల్లు సమయములో = ఉండునట్టి సమయము నందు, వాట మెరిగి = అనుకూములు తెలుసుకుని, బాల = చిన్నదానా, తిరుగవలయున్ = మెలగవలయును

భావము : చిన్నతనము నందు పుట్టినింట నుండునప్పుడు చిలిపి చేష్టలతో తెలిసి తెలియక తండ్రికి చెడుపేరు రాకుండా వుండవలసినది. గర్వముతో పెంకితనముతో అందంతో తగాదాలు పడుతూ తండ్రికి చెడ్డపేరు తేకూడదు కుమారీ! నీ చిన్ననాటి పనులు వలన నీ ప్రవర్తనకు మచ్చ కలుగుతుంది సమా! జాగ్రత్తగా వుండవలసినది సుమా!

UPHOLD FAMILY REPUTATION

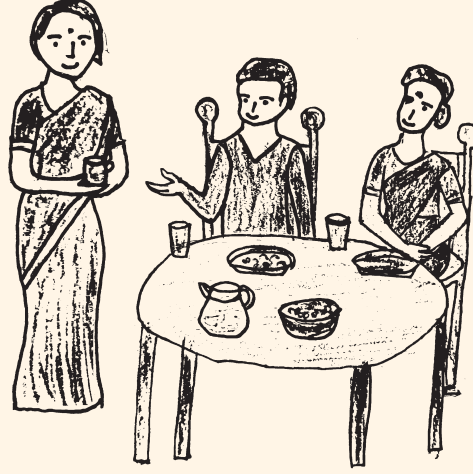
It takes 20 years to build a reputation and 5 minutes to ruin it.

If you think about that you will do things differently.

Aatala baatalaloney
 maatayu raakundam dhandri mandhira -mandhun
 baatillugaa puramulo
 vaatameRigi baala thirugavalayu Kumaari!

O Kumaari !Learn things when you are at your parent's place, you may not have the same freedom elsewhere. Learn your culture, traditional values and understand and learn your duties. Time may not be favourable throughout. Society magnifies any fault. Don't give people chance to point a finger or say something even for fun. Whatever maybe the situation, make sure you uphold family reputation and values. You can find true happiness and oneness only when we can progress from the thought of "WE" instead of "me and myself".

మగనికి నత్తకు మామకు
 దగ సేవ యొనర్చుచోట తత్పరిచర్యన్
 మిగుల నుతి బొందు చుండుట
 మగువలకుంబాడి తెలిసి మసలు కుమారీ!

అర్థం : మగనికిన్ = భర్తకు, అత్త = అత్తకును, మామకున్ = మామకును, తగన్ = తగినవిధముగా, సేవ యొనర్చుచోట = సేవ చేయు సమయములయందు, తత్పరిచర్యన్ = ఆ సేవలవలన, మిగుల = మిక్కిలి, నుతిన్ = పొగడ్త (పొందుట), మగువలకున్ = స్త్రీలకు, పాడి = న్యాయము, తెలిసి = ఈ విషయమును తెలిసికొని, మసలు = ప్రవర్తించుము

భావము : భర్తకు, అత్తమామలకు ప్రేమతో సేవలు చేయవలసినది సుమా! పెద్దలకు నీవిచ్చే గౌరవము, వారిపట్ల నీ ప్రేమ, పిల్లలను ప్రభావితం చేస్తుంది. వారు మంచి విషయాలుగా నేర్చుకొని అలవాటు చేసుకుంటారు. నీకు మంచి పేరుకూడా వస్తుంది సుమా! మనిషికి ప్రేమ, ఆప్యాయత ఉండాలి. మనం చేసే ప్రతి పనిలోను కనపడాలి.

BE PATIENT

*Relationship builds with love and care
 but grows with patience and understanding.*

Maganiki natthaku maamaku
 dhaga seva yonarchuchota dhathparicharyan
 migula suthi bondhu chunduta
 maguvalakumbaadi thelisi masalu kumaari!

O Kumaari! The institution of family is based on mutual love and respect. Serve and respect your parents-in-law and husband. It is important to be patient and mature while dealing with family matters. Serving or helping out family members appropriately will build a relationship with trust and nurturing it with love and compassion will get you a special place in their hearts and help you get a good name and it becomes second nature to you as a habit.

పెనిమిటి వలదని చెప్పిన
 పని యెన్నడు జేయరాదు బావల కెదుటన్
 కనబడగ రాదు కోపము
 మనమున నిడుకొనక యెప్పుడు మసలు కుమారీ!

అర్థం : పెనిమిటి = భర్త, వలదని చెప్పినపని = వద్దని చెప్పిన పనిని, ఎన్నడున్ = ఎప్పుడూ, చేయరాదు = చేయకూడదు, కోపమున = కోపమును, మనమున = మనస్సునందు, ఇడుకొనక = ఉంచుకొనక, ఎప్పుడూ = ఎల్లప్పుడూ, మసలు = ప్రవర్తించుము

భావము : భర్త వలదనిన పనిని చేయకుము. సామరస్యమైన ధోరణితో వుండడము మేలు. పని ఆవశ్యకత తెలుసుకుని చెయ్యడం మంచిది. పని విషయంలో స్పర్థలు మంచిదికాదు. కనుక భర్త ఆలోచించి వద్దని చెప్పినపుడు చెయ్యకుండా వుండడమే మేలు. బావలకు ఎదుటపడి కనిపించకుము. కొత్త వ్యక్తులు ఎవరైనా కూడా అవసరమైనంతవరకే సమావేశపడడం బాగుంటుంది సుమా! బావలు అంటే పొరుగు వారైనా కావచ్చు. అనవసరమైన ప్రదర్శన కూడదు సుమా! చిన్న చిన్న విషయాలకు మనస్సు కష్టపెట్టుకోవద్దు. కుటుంబంలో చిన్న చిన్న విషయాలపట్ల తేలికగా వుండడము మంచిది. జరిగినా జరుగక పోయినా మరచిపోయేటట్టు వుండడము మంచిది.

RESPECT EACH OTHERS FEELINGS

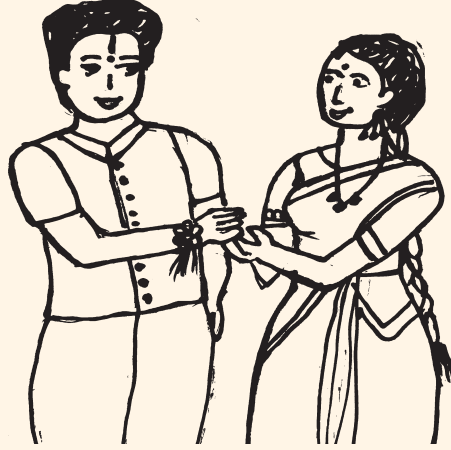
*Respect people's feelings. Even if it doesn't mean anything to you,
 it could mean everything to them.*

Penimiti valadhani Cheppina
 pani yennadu jheyaraadhu baavala kedhutan
 kanabadanga raadhu kopamu
 manamuna nidukonaka yepudu masalu kumaari!

O Kumari! Husband and wife should have mutual respect for each other to have a happy family. In dealing with issues, even when there is a confrontation the wife should not feel belittled in considering the husband's point of view. Do not hold a grudge and have an open communication. Do not argue in front of other family members, but resolve amicably. Avoid gossip with family members and try to sort out differences behind closed doors. Try to mingle with those sharing similar interests.

పరపురుషులన్నదమ్ములు
 వరుండె దైవంబు, తోడిపడుచులు వదినెల్
 మఱదండ్రు నత్తమామలు
 ధరదల్లియు దండ్రీ యనియు దలపు కుమారీ!

Another

అర్థం : పరపురుషులు = పరాయి మగవారు, అన్నదమ్ములు = అన్నదమ్ములగు, వరుడే = భర్తయే, దైవంబు = దైవముగను, తోడిపడుచులు = తోడికోడండ్రును, వదినెల్ = ఆడపడుచులను, అత్తమామలను = అత్తమామలను, తల్లియు, తండ్రీయున్ = తల్లి తండ్రులనుకొని, తలుపు = భావించుము

భావము : పరాయి మగవారిని గౌరవంతో అన్నదమ్ములుగా భావించు. అంతకంటే ఎక్కువ సన్నిహితంగా వద్దు. నీ తోడికోడండ్రును, ఆడపడుచులను, మఱుదులను, అత్తమామలను తల్లిదండ్రులుగా, అక్కచెల్లెల్లుగా, సోదరులుగా భావించడం నీకు మంచిది. ఎవరిపట్ల ఎక్కువ, తక్కువ భావన వుండదు. అందరూ మనవాళ్ళే అనే భావన నీకు ప్రశాంతంగా వుంటుంది. ఎటువంటి వైషమ్యాలు వుండవు. అందరూ మనవాళ్ళే. అది మంచి భావన. కుటుంబ సభ్యులకు ఈ ఆలోచన అవసరము.

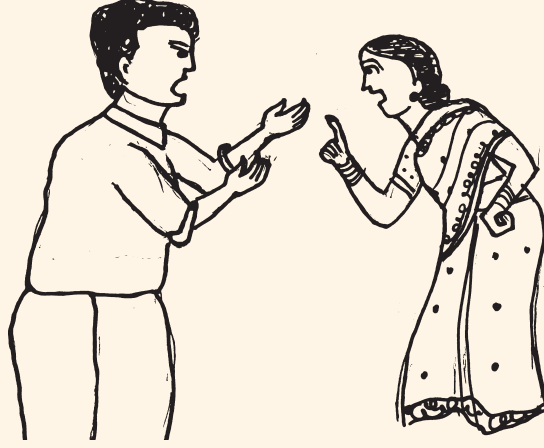
RESPECT HUSBAND

Healthy realtionships of all kinds are composed of honesty, trust and respect.

Parapurushul-anna-dhammulu
 varudey dhaivambu, thodipaduchulu vadhinel
 maRadhandru natthamaamalu
 Dharadhalliyu dhandri yaniyu dhalapu kumaari !

O Kumaari! Treat your husband as God! It means that one has to respect her husband. Also respect and treat his parents and siblings as her own. In our culture, marriage is not just between two individuals, but bonding between two families. When a girl enters her husband's house, all the family members of the groom's side should be accepted and treated as your own family and vice versa. Love makes a family.

తెచ్చిన దేకుండిన నీ
 కిచ్చిన నీకున్న మగని నెగ్గాడకుమీ
 యొచ్చెము నీపై దేలును
 రచ్చలకామాట లెక్కురవ్వ కుమారీ!

అర్థం : కుమారీ! తెచ్చినన్ = నీ భర్త తెచ్చిననూ, తేకుండిన = తీసుకురాకున్ననూ, ఇచ్చినన్ = నీకు ఇచ్చిననూ, ఈకున్న = ఇవ్వకున్ననూ, మగనిన్ = భర్తను, ఎగ్గాడకుము = పరుషముగా పలుకకుము, నీపైదేలును = నీమీదకు వచ్చును, రచ్చలకు = బజారునకు, ఆమాటలెక్కు = ఆ మాటలు బయటపడును, రవ్వ = దూరు

భావము : అమ్మా! నీ భర్త తెచ్చిననూ, తేకపోయిననూ, పరుష పదములతో అతనిని నిందించకుము. అట్లా నీవు నిందించిన పరుష పదములు నలుగురి నోటా పడి చర్చలకు దారితీస్తాయి సుమా! నీకు, నీ భర్తకు చెడ్డపేరు తెచ్చిపెడతాయి. గుంభనంగా వుండి ఓర్చుకో. తృప్తిగా వుండడము శ్రేయోదాయకము.

STAY CALM AND CONTENT

Contentment is not possessing everything but giving thanks to everything you possess.

Thechina dhekundina nee
 kicchina neekunna magani neggaadaku mee
 yocheymu neepai dheylunu
 rachala-kaamaata lekkuravva kumaari !

O Kumaari! A wife is the key for a peaceful family. Do not blame your husband even if he is not earning to your satisfaction. Do not unnecessarily get agitated and lose your peace of mind. Do not argue with your husband in public, it may create negative impact on both of you. Contentment with what you have, practice simple living, high thinking and being happy, you will be setting an example to your children, as mother is always a role model. In short, making the best with what you have. Here the poet emphasises on the value of adjustment, contentment and satisfaction for having a happy family.

పదములపైజెయి వేయక
మదవతి పతి చెంత నిద్రమరగిన జేతుల్
గదలంగ నీక కట్టుచు
గదగొని శిక్షించు యముడు కాంక్ష కుమారీ!

అర్థం : మదవతి = స్త్రీ, పదముల పైనన్ = మగని కాళ్ళమీద చేయి వేయక, పరిచెంత = మగని యొద్ద, నిద్రమరగినన్ = నిద్దురపోయిన, చేత గదకొని = గద గైకొని, యముడు = యమధర్మరాజు, కాంక్షన్ = కోరికతో, శిక్షించు = దండించును

భావము : ఓ కుమారీ! మగని కాళ్ళకు నమస్కరించక, మన్నన నీయక పోయినచో, అది నీకు ఆయుక్ష్ణమును కలిగించును సుమా! భర్తకు గౌరవమీయడం నేర్చుకోవలసినది. అది గొప్ప సంస్కారము.

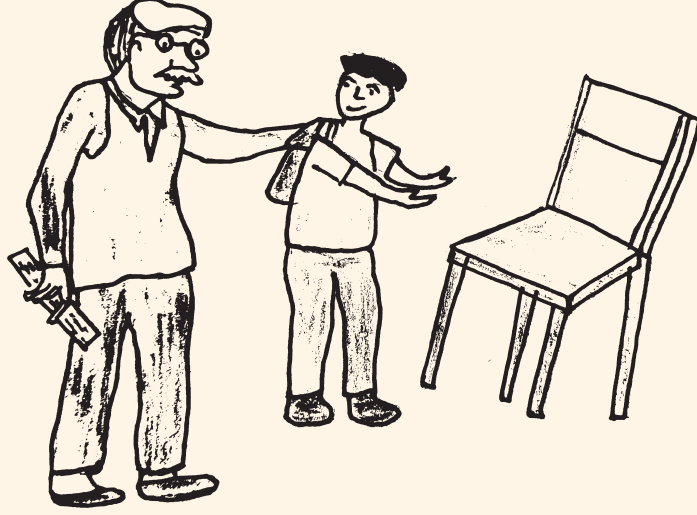
FINDING TRUE HAPPINESS

Husbands need respect and admiration. Wives need attention and affection. They both need to learn how to love each other and survive.

padamulapai jeyi veyaka
madhavathi pathi chentha nidramarigina jeythul
gadhalanga neeka kattuchu
gadragonni sikshinchu yamundu kaanksha kumaari!

O Kumaari! According to Dharma, wife should give her husband the respect he deserves. Her true happiness is found only when he is respected. Taking his concurrence and blessings before doing any important work will give you more confidence that he is your partner in whatever you do. Traditionally, married woman would touch her husband's feet on important occasions. We all do that on special occasions, just not to husbands but elders in family.

మరదండ్రు వదినెలత్తలు
 మఱదులు బావల కొమాళ్ళు మఱిపెద్దలు రా
 నురువడి బీటలు మంచము
 అరుగులు దిగుచుండ వలయు నమ్ము కుమారీ!

అర్థం : మరదండ్రు = మరదళ్ళు, వదినల్ = ఆడపడుచులు, అత్త = అత్తలు, మఱదులు = భర్త తమ్ముళ్ళు, బావల కొమాళ్ళు = బావల కొడుకులు, మఱి = మఱియు, పెద్దలు = పెద్దవాండ్రు, రాన్ = రాగా, ఉరదడిన్ = వెంటనే, బీటలు = బీటల మీదనుండియు, అరుగులు = అరుగుల మీదనుండియు దిగుచుండవలయును, నమ్ము = నామాట నమ్మవలసినది

భావము : కుమారీ! వచ్చినవారిని గౌరవించే విధంగా వుండవలసినది. నీ మరదళ్ళు, ఆడపడుచులు, అత్తగారు, బావ, మఱదులు, బావల కొడుకులు వచ్చిన ఎడల నీవు కూర్చున్న బీట మీద నుండి లేచి వారికి ఆసనము చూపవలసినది. అది గౌరవసూచకము సుమా! అది సంప్రదాయం. మర్యాద.

OFFER A SEAT

Respect for your elders is a cornerstone for civilized behaviour.

maRadhandru vadiney-latthalu
 maRudhulu baavala komaaLlu maRipeddaluru raa
 nuruvadi beetalu manchamu
 larugulu dhiguchunda valayu namma kumaari!

O Kumaari! When someone comes especially older than you, please get up and offer them a seat, be it peeta(chowki), chair etc. It is a matter of courtesy and respect. Also make this a normal practice at home.

నోరెత్తి మాటలాడకు
మాటాడకు కోపపడిన మర్యాదలలో
గోరంత తప్పితిరుగకు
మీఱకు మీ యత్త పనుల మెలగు కుమారీ!

అర్థం : నోరెత్తి = బిగ్గరగా, మాటలాడకు = మాట్లాడవద్దు, మాటాడకు = ఎదురు సమాధానం చెప్పకు, కోపపడిన = కోపగించినప్పుడు, మర్యాదలలో = మర్యాద చేయుటలో, గోరంత = కొంచెమైననూ, తప్పి = వదలి, తిరుగకు = ప్రవర్తించకు, మీఱకు మీ = దాటకుము, అత్తపనులు = అత్త చెప్పిన పనులను అంగీకరించు, మెలగుము = ఇట్లు చేయుము

భావము : ఎక్కడా బిగ్గరగా మాట్లాడకు. బిగ్గరగా మాట్లాడుట మంచి పద్ధతి కాదు. పెద్దలు కోపగించినప్పుడు ఎదురు సమాధానము చెప్పకు. అలా చేయుట వలన గొడవ మరింత పెరుగుతుంది. ఇంటికి వచ్చినవారిపట్ల అలక్ష్యము చేయకు. పెద్దవారికి పనులతోడ్పాటు మంచిది.

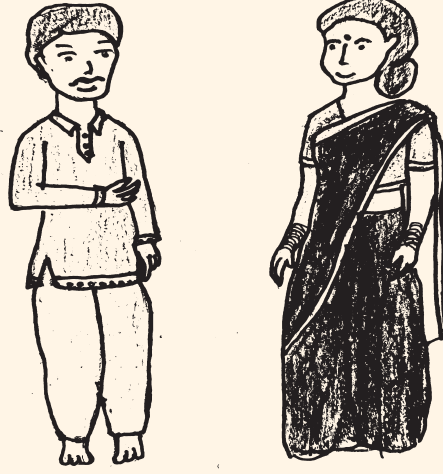
PRACTICE ACTIVE LISTENING

Education is the ability to listen to almost anything without losing your temper or self confidence.

noretthi maatalaadaku
maaRaadaku kopa-padina maryaadalalo
gorantha thappi thirugaku
meeRaku mee attha panula melagu kumaari!

O Kumaari! Try to listen keenly. Answer only when asked, try not to interrupt a conversation even if you know the subject. Do not exhibit your anger by arguing or talking loudly. Learn to behave nicely by being polite, not back-answering and taking advise not as an insult even if it upsets you. Be graceful and try to resolve issues amicably.

పతి పరకాంతలతో సం
 గతి చేసిన నాడు పుణ్యగతి యిట్లనుచున్
 మతిదలపవలయు లేదా
 బతిమాలగ వలయు గలహపడక కుమారీ!

అర్థం : పతి = భర్త, పరకాంతలతో = పర స్త్రీలతో, సంగతిన్ = స్నేహము, చేసి = చేసినట్లయితే, నాడుపుణ్యగతి = నేను చేసిన పుణ్యముల విధము, ఇట్లనుచున్ = ఇట్లనుకొనుచు, మతిదలపవలయు = మనస్సులో అనుకోవాలి, బతిమాలగవలయు = అనునయముగా చెప్పవలయును, కలహపడక = పోట్లాడక

భావము : అమ్మా సమాజము మారినది కదా! స్త్రీ పురుష బేధము లేక ఉద్యోగ విధులు జరుగుతున్నాయి. నీ భర్త తనతోటి స్త్రీలతో స్నేహముగా నున్ననూ చెప్పి పరిష్కరించుకో. అంతియేకాని, నా పుణ్యాలు ఇంతియే అని చింతపడకు. పరిస్థితుల పట్ల అవగాహన పెంచుకో. సమస్యలను పరిష్కరించుకుని సంతోషముగా వుండటము నేర్చుకోవాలి సుమా!

HAVE PATIENCE AND WISDOM

Be kind to unkind people, they need it the most.

pathi parakaanthalatho sangathi
 jeysina naadu punyagathi itlanuchun
 mathidhala mpavalayu leydaa
 bathimaalaga valayu galahapadaka kumaari!

O Kumaari! Be patient , remember there is solution for every problem. Even when the issue is as big as husband being attracted to other women, stay calm, think wisely and find a solution. Use your knowledge to divert his attention and bring him back with love into family commitment. Worrying and arguing doesn't solve problems.

పతి పాపపు పనిజెప్పిన
 బతిమాలి మరల్పవలయు బతి వినకున్నన్
 హిత మనచునాచరింపుము
 మతి లోపల సంశయంబు మాని కుమారీ!

అర్థం : పతి = భర్త, పాపపుపనిన్ = చెడుపనిని, చెప్పిన = చేయమని చెప్పిన, బతిమాలి = అతనిని అనునయించి, మరల్పవలయు = ఆ పని మానునట్లు చేయుము, వినకున్నన్ = నీవు చెప్పిన దానికి వినకున్నను, హితమనుచున్ = మంచిదనుచూ, మరిలోపల = మనసునందు, సంశయంబుమాని = సందేహము విడిచి, ఆచరింపుము = ఆ పనిచేయుము

భావము : కుమారీ! మగడు నీకు నచ్చని చెడు పనిని చెప్పిన అతనిని ఒప్పించి సమస్యను వివరించుము. జాగ్రత్తగా దూరదృష్టితో అనునయంగా చెప్పి ఆ చెడుపనులు విడిచి పెట్టునట్లు చేయవలయును. విననప్పుడు సందేహం వదలి చెడుపనిని మంచిపనిగా మళ్ళించే ప్రయత్నము చేయుము.

BE A GUIDE TO YOUR HUSBAND

Help people become more motivated by guiding them to the source of their own power.

pathi paapapu banijeppina
 bathimaali maralpavalayu bathi vinakunnan
 hitha manuchu naacharimpumu
 mathilopala samsayambu maani kumaari!

O Kumaari! Be assertive and stick to your value system. Try to correct and guide your husband, if you feel he is drifting away from the right path. Explain the positive and negative outcomes of the action, so that he can make himself aware of his doings.

తిట్టిన దిట్టక కొట్టిన
 గొట్టక కోపించెనేని గోపింపక నీ
 పుట్టిన యింటికి బాదము
 పెట్టిన యింటికిని వన్నె పెట్టు కుమారీ!

అర్థం : కుమారీ! తిట్టిన = నీ భర్త నిను తిట్టిన, తిట్టక = తిరిగి తిట్టక, కొట్టినన్ = కొట్టినచో, కొట్టక = తిరిగికొట్టక, కోపించెనేని = కోపగించినచో, కోపింపక = మరల కోపపడక, నీ పుట్టింటికి = నీవు పుట్టిన యింటికి, పాదము, పెట్టినంటికి = నీమెట్టినంటికి, వన్నె పెట్టు = కీర్తికలుగచేయుము

భావము : నీ భర్త నిన్ను తిట్టినప్పుడు తిరిగి తిట్టకుము. కొట్టినచో, కోపగించినచో కొట్టకు, కోపగించెనేని అది అనాగరికమైన చర్యగా మారి సిగ్గుపడే విషయమవుతుంది. కారణమేదో తెలుసుకొని అనునయంగా అతని మనసును గెలుచుకోగలిగితే మళ్ళీ ఏ సమస్య రాదు. అలా పరిష్కరించుకున్న స్త్రీ పుట్టింటికి, మెట్టింటికి కీర్తిని తెచ్చిపెట్టకలదు సుమా!

THINK COOLLY

*Obedience is such a quality that if you have it then
 you can find success in every field.*

Tittina,dittaka,kottina
 gottaka kopincheyneyni gopimpaka nee
 puttina intikee baadhamu
 pettinaintikini vanne pettu kumaari!

O Kumaari! When there is a disagreement with your husband, think coolly and patiently without getting carried away by strong emotions. In families, at times some things may go out of hand due to disagreements and emotions rise. Listen and don't respond or react in haste. Be calm, adjust and be balanced, think through instead of giving an instant reply or throwing a tantrum. This way you will be respected.

దబ్బరలాడకు కదిమిన
 బొబ్బలు పెట్టకుము మంచి బుద్ధిగలిగి యెం
 దె బ్బెటికము బూనకకడు
 గొబ్బున జిత్తమున వాని గూర్చు కుమారీ!

అర్థం : దబ్బరలాడకు = అబద్ధములాడక, కదిమిన = నీ భర్త కొట్టవచ్చిన, బొబ్బలు పెట్టకుము = కేకలు పెట్టి అల్లరి చేయకుము, మంచి బుద్ధిగలిగి = మంచి బుద్ధికల దానవై, ఎందు = ఏ కార్యముననైననూ, ఎబ్బెటికమును పూనక = అసహ్యపడక, కడగొబ్బున = వెనువెంటనే, చిత్తమున = మనసునందు, వానిన్ = ఆపనులన్, గూర్చుము = చేయుము

భావము : ఓ కుమారీ! ఎన్నడూ అబద్ధము లాడకు. నీ భర్త కొట్టినంత వెంటనే అల్లరి చేయకుము. సున్నితంగా సమస్య పరిష్కరించుకో. అల్లరిచేసుకొంటే అవమానం మిగులుతుంది. నీవు చేసే పనులయందు మనసు లగ్నం చెయ్యి. అంతేకాని అసహించుకుని పనిని దూరం పెట్టకు. మనసు పెట్టి చేసిన పని అందంగా వుంటుంది. పనిలో ఆనందం పొందుతూ చెయ్యడం నేర్చుకో. అలసట, విసుగు వుండదు.

DO NOT LET TEMPER FLARE UP

*Calm mind brings inner strength and self confidence,
 so that's very important for good health.*

dabbara-laadaku gadhimina
 bobbalu pettakumu manchi buddhi galigi yen
 debbeRikamu boonaka-kadu
 gobbuna jithamuna vaani goorchu kumaari!

O Kumaari! Never lie. Do not let your tempers flare. Ponder over the issue from all aspects to arrive at a reasonable solution. Some things may not seem worthy of your attention but be patient and try to complete the job at hand.

పతి భుజించిన పాత్రను
 మెతుకొక్కటియైన భార్య మెసగుటకై తా
 హిత మూనకున్ననది యొక
 సతియే? కడు బాపజాతి జగతి కుమారీ!

అర్థం : పతి = మగడు, భుజించిన = తినిన, పాత్రను = కంచమును, మెతుకొక్కటియైనను = ఒక్క మెతుకునైనను భార్య = భార్య, మెసగుటకై = తినుటకై, తాహితమానకున్నన్ = తానీ మంచిపని చెయ్యకున్నచో, అని = ఆ స్త్రీ, ఒక సతియే = ఒక పతివ్రతయేనా, జగతి = లోకమునందు, కడు = మిక్కిలి, మిక్కిలి చెడ్డ జాతికలయాడుది

భావము : కుమారీ! భర్త భుజించిన కంచము నందలి ఒక్క మెతుకు నైనను భార్య బుజించవలెను. ఇది వారి మధ్య అనురాగము పెంచుతుంది. భార్య భర్తల మధ్య సన్నిహితత్వమును సూచించే విషయమిది. ఒకరి కొకరు అనే విధంగా బ్రతకడమే పెళ్ళి ఉద్దేశ్యము. అలా చేయక దూరం జరిగే భార్య మనసులో ఆ భేదం అలాగే వుంటుంది సుమా!

ARDHANAARESWARA

Sharing is caring

Pathi Bhujinchina paathranu
 methukuokkaati-yaina Bharya mosamgutakey thaa
 hitha munakunnanadhi yoka
 sathiye? Kadu baapajaathi jagathi kumaari!

O Kumaari! Like Goddess Parvathi and lord shiva, (Ardhanaareswara), there should be love, intimacy and understanding between husband and wife. One way to have intimacy is to eat from the same plate. It will become stronger with time.

జపములు, గంగా యాత్రలు
 దీపములు, నోములును దానధర్మంబులు పు
 ణ్య పురాణములు పతి భక్తికి
 నుపమింపను సాటిరాక యుండు కుమారి!

అర్థం : జపములు = జపములు చేయుట, గంగా యాత్రలు = కాశీ యాత్ర చేసి గంగాస్నానము చేయడం, తపములు = తపస్సు చేయుట, నోములు = నోములు నోచుట, దానధర్మంబులు = దానధర్మములు చేయుట, పతి భక్తికి = పతిభక్తి కలిగియుండుట వలన కలుగు ఫలమునకు, నుపమింపను = పోల్చిచూడగా, సాటిరాక యుండును = సమానము కాకయుండును

భావము : పుణ్యము కొఱకు చేసే జపములు, తపములు, యాత్రలు, నోములు అన్నిటికంటే పతి భక్తి గొప్పదినుమా! పతితో సఖ్యతగా వుంటూ ధర్మమార్గాన గృహిణిగా మనగలిగితే గొప్ప పుణ్యము కలుగుతుంది నుమా! ఏమీ చెయ్యలేదని బాధపడకు. అన్నిటికంటే పతిభక్తి గొప్పది నుమా!

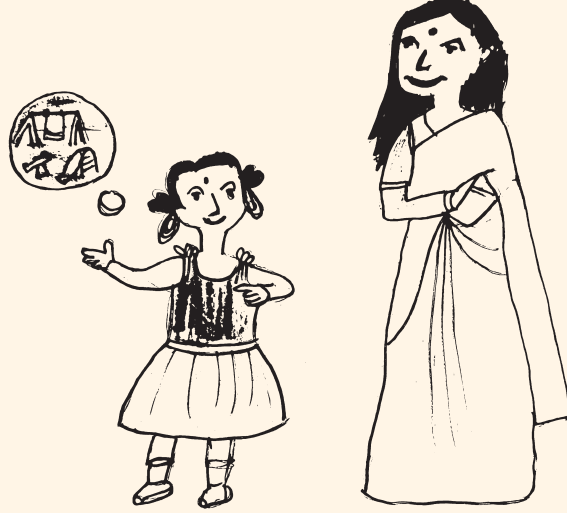
DHARMA OF A WIFE

If you are a house-wife(home-maker) , take pride in that.

japamulu, gangaa yaatralu
 dhapamulu,nomulunu, dhaanaDharmambulu ,puNya-
 puraaNamulu pathi Bhakthiki
 nupa-mimpanu saatiraaka yundu kumaari!

O Kumaari! Devotion to husband surpasses any kind of piligrimage, japam, puja or charitable deeds. The mantras chanted during marriage convey the same meaning. True dharma for a wife is to serve her husband with love and devotion. Doing things together as a couple brings in more warmth into your relationship.

ఇరుగు పొరుగిండ్లకైనను
 వరుండో, కాకత్తగారో, వదినెయ్యో, మామో
 మఱియొ సెలవిడకుండగ
 దరుణి స్వతంత్రించి పోవదగదు కుమారీ!

అర్థం : తరుణి = యువనము నందుండు స్త్రీ, ఇరుగు, పొరుగిండ్ల కైనను = ఇరుగు పొరుగు వారి యిండ్ల కైనను, వరుండో = భర్తయో, అత్తయో, వదినయో, మామయో, సెలవిడకుండా = వెళ్ళమని చెప్పకుండా, స్వతంత్రంగా = తన్నుదానుగా, పోవుటదగదు = వెళ్ళుట పనికిరాదు

భావము : వయస్సు నందున్న వనిత పెద్దలతో చెప్పకుండా బయటకు వెళ్ళడం భద్రత కాదు. తను వెళ్ళే పని, ప్రదేశము చెప్పడం తన భద్రతకే ఎంతో మంచిది. అంతేగాని స్వతంత్రించి బయటకు వెళ్ళడం వాంఛనీయం కాదు సుమా! ఇది ప్రత్యేకంగా భద్రత, గౌరవమునకు సంబంధించినది.

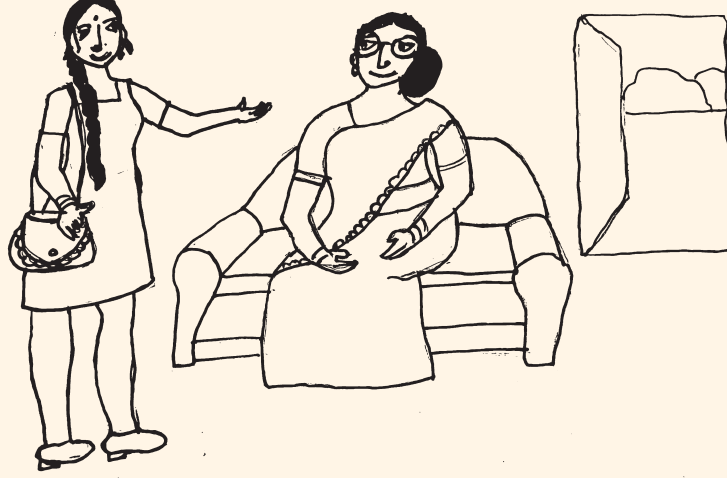
BE ALERT WHEN GOING OUT

The ability to observe without evaluating is the highest form of intelligence.

irugu porugindla kainanu
 varundo, leykaattha-gaaro, vadineyo, maamo
 maRadhiyo selavidakundunga
 tharuNi swathanthrinchi povadhagadhu kumaari!

O Kumaari! Take extra precaution when going to unknown places. Share your whereabouts with your family members or adults for safety and they will be at peace knowing where you are and with whom you are associating with. Be alert and cautious about your surroundings.

కూతురు చెడుగై యుండిన
 మా తది తప్పన్నమాట మది నెఱుగుదు గా
 నీ తల్లిదండ్రులకు నప
 భ్యాతులు రానీయ గూడదమ్మ! కుమారీ!

అర్థం : కూతురు = కుమార్తె, చెడుగై యుండిన = చెడ్డదై యుండిన, మాతది తప్పు = తల్లిదితప్పు, అన్నమాటను = అనుమాటను, మదిన్ = మనస్సు నందు, ఎఱుగుదుగా = నీకు తెలియును కదా, తల్లిదండ్రులకున్ = నీ తల్లితండ్రికిని, అపభ్యాతులు = అపకీర్తిని, రానీయకూడదు = నీ ప్రవర్తన వలన వచ్చునట్లు చేయకూడదు

భావము : కుమారీ! ఆడపిల్ల ప్రవర్తనలో దోషము వున్నచో తల్లిది తప్పు అని అంటారు అని నీకు తెలియును కదా! కనుక మంచి ప్రవర్తనతో మనులుకుంటూ తల్లితండ్రులకు చెడు పేరు రానీయకుండా చూడవలసినది. వున్నదానితో సంతృప్తి పొంది సర్దుకుపోవడము మంచిది. కుటుంబ విలువలు తెలిసి ప్రవర్తించు.

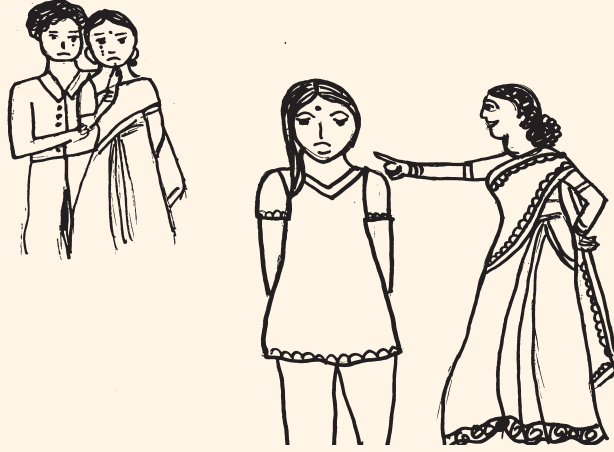
ACTIONS WILL HAVE IMPLICATIONS

*A truly good education is rooted in good family upbringing,
 parental love and guidance.*

kuthuru chedugai yundina
 maa thadhi thappannamaata madhine-Rugudhu gaa
 nee thallidhandrulaku napa
 khyaathulu raaneeya goodadhamma kumaari!

O Kumaari! Always keep in mind that your actions may have implications on you and your family. So be aware of your actions. If a daughter makes wrong choice and develops bad habits or character, the society at large will blame her parents for their upbringing. So behave appropriately and do not give others a chance to point a finger at you or get noticed for wrong things.

అమ్మకు రెండబ్బకు
 నిమ్మహి దిట్టించు కూతురెండుకు ధర నా
 దిమ్మిరి పుట్టకపోయిన
 నిమ్మళమని యంద్రు జనులు నిజము కుమారీ!

అర్థం : ఇమ్మహిన్ = ఈ భూమిమీద, అమ్మకు రెండు = తల్లికి రెండు, అబ్బుకున్ రెండు = తండ్రికి రెండు, దిట్టించు కూతురు = తన ప్రవర్తనతో తిట్లు తినునట్లు చేయు కూతురుని, ఆదిమ్మిరి = ఆపనికీమాలినది, పుట్టకపోయినను = జన్మించకపోయినను, నిమ్మళమని = హాయియని, జనులు = ప్రజలు, అంద్రు = అందరు

భావము : తన నడవడికతో చెడ్డపేరు సంపాదించుకుని తల్లి, తండ్రికి సమాజంలో అందరి చేత తిట్లు తినే పరిస్థితి తీసుకువచ్చిన కూతురు పుట్టక పోయినా ఘరవాలేదు అనిపించుకుంటుంది. సక్రమంగా లేని నడవడికతో జనుల చేత తిట్లు తింటూ అవమానభారంతో మిగులుతుంది సుమా!

MAKE YOUR PARENTS PROUD

Good behaviour does not have monetary value but it has the power to purchase a million hearts.

Ammaku reyndabbaku
 dimmahi dhittinchu koothuruenduku Dhara naa
 drimmari puttaka-poyina
 nimmaLamani yandru janulu nijamu kumaari!

O Kumaari! Behave in such way that your parents are proud of you. Remember one can never repay for what our parents have done. Do not bring disrepute to them at any cost. A daughter/ woman is obligated to 3 families: Father's family, mother's family and her husband's family. The way you conduct yourself will bring either applause for your upbringing or a bad reputation. Society is observing your nature and when you conduct appropriately your parents will be at peace.

తన బావల పిల్లల యెడ
దన మఱుదుల పిల్లలందు తన పిల్లలకం
టెను మక్కువ యుండవలెన్
వనితల కటులైన వన్నె వచ్చుగుమారీ!

అర్థం : తన బావల పిల్లల = భర్త అన్న పిల్లలయందు, తన మఱుదుల పిల్లలయందు = భర్త తమ్ముళ్ళ పిల్లలయందు, తన పిల్లలకంటెను = తన యొక్క పిల్లల కంటెను, మక్కువ = ప్రేమ, ఉండవలెన్ = ఉండవలెను, వనితలకు = స్త్రీలకు, అటులైన = అట్లున్నయెడల, వన్నె వచ్చు = కీర్తికలుగును

భావము : కుమారీ! నీ పిల్లల పట్ల ఎంత ప్రేమ చూపించెదవో అంతకన్న ఎక్కువ ప్రేమతో తన బంధువుల పిల్లలు, తోబుట్టువుల పిల్లల పట్ల చూపించడం అలవాటు చేసుకో. బాలకృష్ణుడి ప్రేమతత్వాన్ని ఆకళింపు చేసుకుంటే, తన, పర భేదముండదు. ప్రేమించడం, ప్రేమించబడడం గొప్ప యోగ్యత సుమా!

TREAT ALL CHILDREN AS YOUR OWN

Treat all as your own self. Do not have double standards.

thana baavala pillala yeda
dhana maRadhula pillalandhu thana pillala
kantenu makkuva yundavalen
vanithala katulaina vanne vachu kumaari!

O Kumaari! Treat all children alike. Infact, give more love and affection to children from your family and neighbourhood. It is good to recognise the divinity of Lord Krishna as said in Srimad Bhagavatham in all of them.

ధన హీనుడైన గడు దు
 ర్జనుడైన గురూపి యైన జారుండైనన్
 విను పాపియైన నెప్పుడు
 దనపతియే తనకు దైవతంబు కుమారీ!

అర్థం : ధన హీనుడైనను = దరిద్రుడైననూ, కడు దుర్జనుడైననూ = మిక్కిలి దుర్మార్గుడైననూ, కురూపియైనను = అంగవిహీనుడైననూ, జారుడైననూ = వ్యభిచారియైననూ, పాపియైననూ = పాపాత్ముడైననూ, ఎప్పుడు = ఎల్లప్పుడు, తన పతియే = తన భర్తయే, దైవతంబు = దైవము (అగును)

భావము : కుమారీ! భర్తను మించి దైవము లేదు. ఎంతటి దుర్మార్గుడైననూ, అంద విహీనుడైనా, వ్యసనపరుడైనా ఓర్పుతో, నేర్పరితనముతో భర్తను మార్పుకొనవలసి వుంటుంది. అరమరికలు లేని జీవితం గడుపుతూ ఆదర్శవంతంగా వుండాలి సుమా! ఓర్పు, నేర్పు అవసరము.

ACCEPT IMPERFECTIONS

A diamond with a flaw is worth more than a pebble without imperfections.

Dhana heenudaina gadu
 dhurjanudaina guroopiyaina jaarundainanu
 vinu paapiyaina neppudu
 dhanapathiye thanaku dhaivathambu kumaari!

O Kumaari! Do not leave your husband because of his imperfections. After marriage both husband and wife have to work together and strengthen the bond between them. This will place you on a higher pedestal in life as your role is challenging and you need to be a role model and conquer your life partner with love and affection. ("Daivamanushyaroopena." God is human.) This would lead to having mutual respect for each other.

ధనవంతుడైన యప్పుడు
 పెనిమిటి చిత్తం బెటింగి పెండ్లాము మెలం
 గును లేమి మెలగ నేర్చిన
 వనితకు లోకమున వన్నె వచ్చు కుమారీ!

అర్థం : పెనిమిటి = భర్త, ధనవంతుడైన యప్పుడు = ధనవంతుడైన సమయమందు, పెండ్లాము = భార్య, చిత్తము = భర్త మనస్సును, ఎటింగి = తెలుసుకొని, మెలంగును = ప్రవర్తించును, లేమి = దారిద్ర్యము నందు, మెలగనేర్చిన = అట్లు ప్రవర్తింపగలిగిన, వనితకు = స్త్రీకి, వన్నెవచ్చు = గౌరవము కలుగును

భావము : కుమారీ! భర్త ధనవంతుడైనప్పుడు భార్య అణకువతో భర్త మనసెరిగి ప్రవర్తించును. ఇది చాలా సహజము. కాని ధనహీనుడైన భర్తను చులకన చేయక భర్త మనసెరిగి ప్రవర్తించి అణకువ గల గృహిణిగా వున్నప్పుడే స్త్రీకి గౌరవము కలుగును.

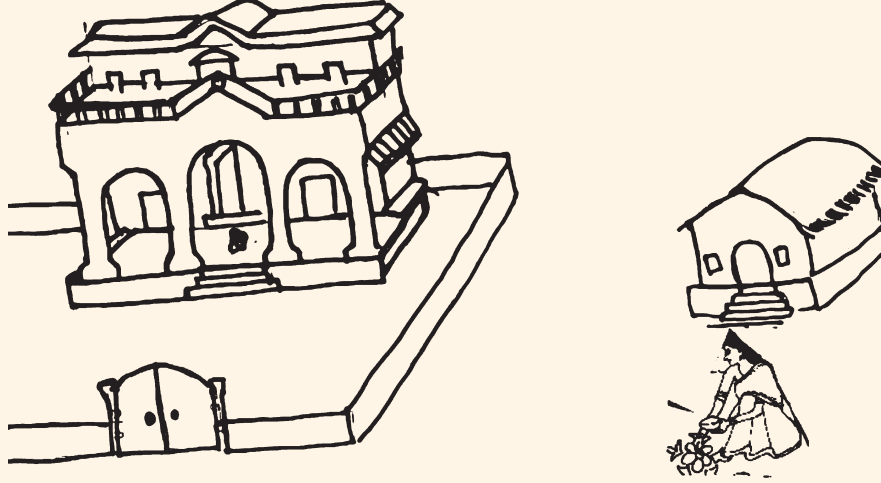
UNDERSTAND YOUR HUSBAND

You must learn to understand your partner, be patient, sympathetic and understanding. Those skills are also good in daily life.

Dhanavanthudaina yeppudu
 penimiti chittam beRingi pendlaamu melam-
 gunu leymi melaga neyrchina
 vanithaku lokamuna vanne vachu kumaari!

O Kumaari! Try to understand your husband. Money is not everything. Winning husband's heart is most important for a wife. One should respect her husband the same way even if he is rich or poor.

తల్లిదండ్రు లన్నదమ్ములు
తులతూగగనిమ్ము పసిడితోనైనను వా
రల యింట సతత ముండుట
వెలదికి మర్యాదగాదు వినవె కుమారీ!

అర్థం : కుమారీ! వినుము = వినవలసినది, తల్లిదండ్రులు = తల్లిదండ్రులును, పసిడిన్ = బంగారముతో, తులతూగనిమ్ము = తులతూగునట్లు చేసిననూ, వారల యింట = వారిండ్లలో, సతతము = ఎల్లప్పుడూ, ఉండుట = ఉండుట, వెలదికి = స్త్రీకి, మర్యాద కాదు = మర్యాదను కలుగజేయదు

భావము : కుమారీ! తల్లిదండ్రులు, అన్నదమ్ములు సిరిగలవారైననూ నిన్ను ప్రత్యేకంగా చూచుచున్ననూ ఎల్లప్పుడు భర్తను వదలి పుట్టింట నుండుట మర్యాదకాదు సుమా! ఏదైనా కొంతవరకే అను విషయం తెలుసుకొనుము. హద్దు మీరకు. మర్యాద కాదు సుమా!

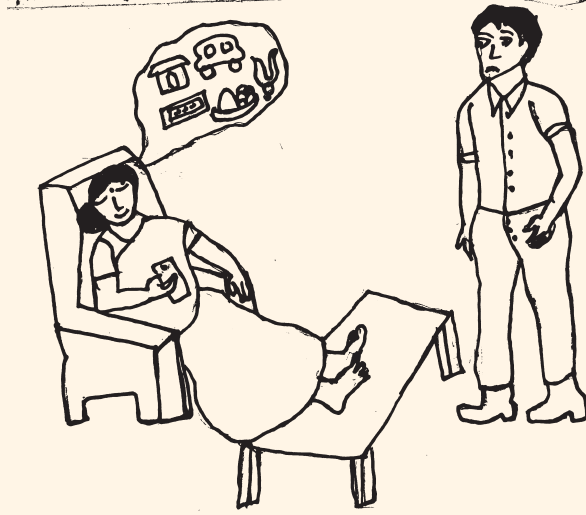
DO NOT ASK FOR RICHES WHICH ARE NOT YOURS

Money is numbers and numbers never end. If it takes money to be happy, your search for happiness will never end.

thallithandru lannadammulu
thulathooga ganimmu pasidi-thonainanu
vaariyinta sathatha munduta
veladhiki maryaadhagaadhu vinavey kumaari!

O Kumaari! After marriage a girl's identity is with her husband. Even when your parents and brothers are well placed, as a married woman, do not stay in their house for long. It will be humiliating both for you and your husband. Do not accept any financial help from parents or brothers, you need to have self esteem and not let your husband feel inferior in any way.

కడుపార గూడు గూరలు
 దొడవులు వస్త్రములు మిగుల దొరకవనుచు దా
 వడి తనమున బెనిమిటితో
 నెడబాసి చలింపగూడదెప్పుడు కుమారి!

అర్థం : కడుపారన్ = కడుపునిండా, కూడున్ = తిండియును, కూరలు = కూరలు, తొడవులు = నగలు, వస్త్రములు = బట్టలు, మిగుల = ఎక్కువగా, దొరకవనుచు = లభించుటలేదనుచూ, వడితనమునన్ = తొందరపాటుతో, పెనిమిటితోన్ = భర్తతో, ఎడబాసి = దూరమై, ఎప్పుడు = ఏ సమయము నందైననూ, చరింపకూడదు = తిరుగరాదు

భావము : కుమారి! భౌతిక విషయముల మీద ఆసక్తి పెంచుకుని నగలు, వస్త్రములు మరింత కావాలని, భోజనమునకు లోటయిందని గొడవలు పడి భర్తను వదిలి తిరుగకూడదు. అది చాలా అమర్యాదకరమైన విషయము.

MATERIAL COMFORTS ARE TEMPORARY

All life is temporary. Why worry about anything that's temporary.

kadupaara goodu gooralu
 dhodavulu vasthramulu migula dhorakavanuchu
 dhaapadi thanamuna benimititho
 nedabaasi charimpa goodadhepudu kumaari!

O Kumaari! Do not leave your husband for a luxurious life. Materialistic comforts like Jewellery, good clothes, rich food etc are temporary. Being satisfied and adjusting to situations earns respect for you. Keep your desires in control. The grass on the other side of hill is always green. Remember your relationship with your husband is above all these material comforts.

పిల్లలు గన గొనదలచిన
యిల్లాలుగ తాగతంబు లెఱంగక ఊంగై
అల్లరి బెట్టిన చెడుదా
నుల్లసములబడును గీడునొందు గుమారీ!

అర్థం : పిల్లలన్ = పిల్లలను, కనుగొనన్ తలచిన = కనదలచిన, ఇల్లాలు = గృహిణి, గతాగతంబు
లెరుగక = పూర్వపరంబులును గుర్తింపక, ఊంగై = వినయహీనురాలై, అల్లరి పెట్టినన్ = యాగీ చేసినచో,
చెడున్ = ఆ సంసారము చెడిపోవును, తాన్ = తాను, వుల్లసములన్ = నీలాపనిందలను, పడును =
పొందును, కీడు = కష్టములను, ఒందున్ = పొందును

భావము : పిల్లలను కనదలచిన గృహిణి తాను పూర్వపరములను నెఱింగి నడువవలయును.
భర్తను అల్లరి చేసినచో ఆ సంసారము చెడును. తాను కష్టాలపాలగును. సావధానముగ ప్రవర్తించినచో
భార్య, భర్తల కిరువురికి సంఘములో గౌరవము వుంటుంది సుమా!

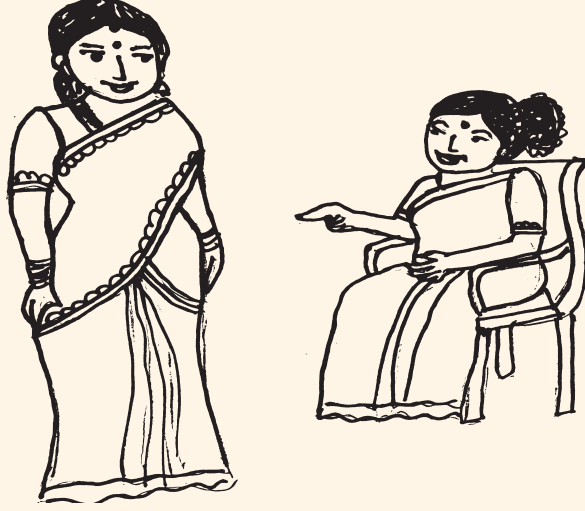
DON'T WASH YOUR DIRTY LINEN IN PUBLIC

Our lives begin to end the day we become silent about things that matter.

pillalu gana gonadhalachina
illalu gathaa-gathambu leyRagaka Raaghai
yallari Bettina chedudhaa
nulla-samulabadunu, geedunondhu gumaari!

O Kumaari! When you are planning a family, discuss and sort out things with your husband privately with patience. Don't abuse or talk ill about him in public. Donot wash your dirty linen in public. If you do so, you will be blamed later, even if things are sorted later patiently.

పతికత్తకు మామకు స
 మృతి గాని ప్రయోజనంబు మానంగవలయున్
 హితమాచరింపవలయును
 బ్రతుకునకొకవంక లేక పరంగు గుమారీ!

అర్థం : పతికి = భర్తకు, అత్తకును మామకును = అత్తమామలకు, సమృతికాని = ఇష్టముకాని, ప్రయోజనంబు = పనులను, మానంగవలయున్ = విడువవలయును, మితము = మంచిని, ఆచరింప వలయును = చేయవలయును, బ్రతుకును = జీవితమునకు, ఒక వంక లేక = ఒక లోపము లేకుండా, పరంగుము = మెలగుము

భావము : కుమారీ! భర్త, అత్తమామలకు ఇష్టము లేని పనులు చేయకుము, మంచి మనసుతో వారి పట్ల గౌరవమును చూపుము. వారికి అంగీకారమైన పనులను మాత్రమే చెయ్యవలసింది. ఈ విధంగా నీనడవడికకు లోపం లేకుండా చెయ్యవలసినది.

BE ACCEPTABLE

Whatever good things we build end up building us.

pathikatthaku mamaku
 sammathi gaani prayojanambu maananga valayun
 hitha maacharimpa valayunu
 brathukuna kokavanka leyka parangu gumaari!

O Kumaari! Do things which are acceptable and beneficial for the entire family.
 Try to deal with situations wisely than being stubborn.

పోకిళ్ళు పోక పొందిక
 నాకులలో బిందెరీతినడకువగా నెం
 తో కలసి మెలసి యుండిన
 లోకము లోపలను దావెలుగు గుమారీ!

అర్థం : పోకిళ్ళుపోక = అధిక ప్రసంగములకు పోక, పొందికన్ = అణకువతో, ఆకులలో పిందెరీతినన్ = ఆకుచాటున యుండు పిందెవలె, అడకువగాన్ = వినయముగ, ఎంతగన్ = ఎంతో కలసి మెలసియుండిన = అందరితో కలసి కలివిడిగా యుండినచో, లోకము లోపలను, తాన్ = తాను, వెలుంగు = ప్రకాశించును

భావము : కుమారీ! అధిక ప్రసంగములను చేయకుము. అణకువతో ఆకుచాటు పిందెవలె మెలగడం మంచిది. వినయశీలివై అందరితో కలసిమెలసి వుండుము. ఇటువంటి లక్షణాలు స్త్రీకి మరింత వన్నె తేగలవు సమా!

BLEND INTO THE FAMILY

There will always be steps you can take towards unity in your blended family, and you will make it -one step at a time

Pokillu poyka pondhika
 nakulalo bindhereethi nadakuvagaa
 nentho kalisi melisi yundina
 lokamu lupalanu dhaavelugu kumari !

O Kumaari! It is important to blend into the family/crowd. Do not try to stand out. Try to talk less and be humble. Whatever position you are in try to be flexible. Just like a small fruit gets blended into a big tree, get involved in family unseen. Your value will anyway be recognised. Be dignified.

అత్తపయిన్ మఱదలిపయి
 నెత్తిన కోపమున బిడ్డ నేడ్పించుటకై
 మొత్తిన దనకే కీడగు
 జిత్తములో దీనిజింత సేయు కుమారీ!

అర్థం : అత్తపయిన్ = అత్తమీదను, మఱదలి పయి = మఱదలి మీదను, ఎత్తిన కోపమున = కలిగిన కోపముతో, బిడ్డను = పిల్లవానిని, ఏడ్పించుటకై = ఏడిపించుట కొరకు, మొత్తిన = కొట్టినచో, తనకే = ఆమెకే, కీడగు = కష్టము కలుగును, దీనిన్ = ఈ విషయమును, చిత్తములోనన్ = మనస్సు నందు, చింతన చేయుము = ఆలోచన చేయుము

భావము : అత్తమీద, మఱదలిమీద కలిగిన కోపముతో తమ పిల్లలను ఏడ్పించుటకై కొట్టుచుందురు. అభం శుభం తెలియని పసిపిల్లలు తల్లి ఉక్రోశమునకు బలి అయ్యి గుక్కలు పట్టి ఏడ్చుచుందురు. వారిని సముదాయించడము మరింత కష్టము. కనుక ఎదుటి వారి మీద కోపమును పిల్లలను ఏడ్పించి ఊరకుండ బెట్టుట మరింత కష్టమగుతుంది. ఏదైనా పసిపిల్లలను బాధపెట్టడము మంచిది కాదు.

DO NOT VENT YOUR FRUSTRATION ON CHILDREN

Anger doesn't solve anything. It builds nothing but can destroy everything.

atthapayina maRadhalipai
 netthina kopamuna bidda neydipinchutakai
 motthina dhanakey keedagu
 jiththamulo dheenijintha seyu kumaari!

O Kumaari! When you are upset with your mother- in- law or sisters- in -law, do not show that frustration on your kids. In return, it gives you more pain. Think coolly with a clear mind and it can resolve most situations.

మృతియైనను బ్రతుకైనం
 బతితోడనే సతికి జెల్లు బతిబాసినయా
 బ్రతుకొక బ్రతుకా? జీవ
 న్మృతి గాక వధూటికెన్ననిది యు గుమారీ!

అర్థం : మృతి యైనను = చావైనను, బ్రతుకైననూ = బ్రతుకుట యైననూ, పతితోడనే = భర్తతోడనే, సతికిన్చెల్లు = పతివ్రతకు సరిపోవును, పతిబాసిన = భర్తను విడిచిన, యా బ్రతుకు = ఆ భార్య బ్రతుకు, ఒక బ్రతుకా? = అది ఒక బ్రతుకగునా?, వధూటికి = స్త్రీకి, జీవన్మృతిగాక = బ్రతికినను చచ్చినట్లే యగును, ఇదియును = ఈ విధముగా, ఎన్నుము = తలుచుము

భావము : బ్రతుకైననూ, చావైననూ భర్తతోడిదే అని భావింపవలయును. భర్తను విడిచిన బ్రతుకొక బ్రతుకు కాదు. హిందూ వివాహ వ్యవస్థ ఒకరికొకరు అనేంతగా పెనవేసుకుని వుంటుంది. ఒకరు లేని జీవితము మరొకరికి బ్రతికివున్నా చచ్చినట్లే కనుక భర్త మనుగడ మాత్రమే స్త్రీ వునికికి అర్థము. భర్త క్షేమము స్త్రీ తన సౌభాగ్యంగా మసలుతుంది. భార్య ఆనందమే భర్త బాధ్యతగా మిగిలి వుంటుంది.

HUSBAND IS YOUR LIFELONG COMPANION

A good companion shortens the longest road.

mruthiyainanu brathukainan
 bathithodaney sathiki, jellu bathi-baasinayaa
 brathukoka brathukaa? Jeevi
 navareethi gaaka vaDhooti kennanidhiyu gumaari!

O Kumaari! For a married woman life without husband is shallow. After husband leaves his mortal form, wife can keep him alive by taking forward his thoughts and values. He will be remembered by her deeds.

మగని ప్రియ మబ్బెననుచు
 దెగనీలిగి యింటివారి దిగద్రొక్కుచుదుం
 డగురాలై తిరిగిన సరి
 మగువలలోనిదియె తప్పుమాట కుమారీ!

అర్థం : మగని ప్రియము = భర్త ప్రేమ, అబ్బెన్ + అనుచును = సమకూడెననుచునూ, తెగ నీలిగి = మిక్కిలి గర్వము పొంది, ఇంటివారి = నా యింటిలోని వారిని దిగద్రొక్కుచూ = అణగద్రొక్కుచూ, దుండగురాలై = చెడుపనులు చేయునదై, తిరిగిన = మెలిగినచో, సరిమగువలలో = తోటి ఆడువారలలో, ఇదియె = ఇట్లు మెలగుట, తప్పు మాట = తప్పు అగును.

భావము : కుమారీ! నీ భర్త నీవు ఏమి చెప్పినా వినుచున్నాడని, ప్రేమతో చూస్తున్నాడని ఇంటిలోని వారిని తగ్గించి మాట్లాడుట, అవమానపరచుట వంటి చెడు పనులు చేయకుము. అటువంటి నీ ప్రవర్తనవలన తోటి మహిళల వద్ద అవమానములు పడకదప్పదు సుమా! గౌరవము ఇచ్చి పుచ్చుకోవలసి వుంటుంది.

BE HUMBLE

The higher we are placed , the more humbly we should walk.

magani Priya mabbeynanuchunu
 dheganeeligi yintivaari dhigadhrokuchu
 dhundhuguraalai thirigina sari
 maguvalalonidhiye thappumaata kumaari!

O Kumaari! Don't throw your weight around when you are given respect. No body likes to be dominated. And no one will enjoy your company. Stay humble.

జీవములు భర్త పదరాజీ
 వములని చిత్తమందు జింతించిన ల
 క్షీ వల్లభుచరణముల
 సేవ లతాంగులకు నెమ్మిజేయు గుమారీ!

అర్థం : జీవములు = నీ ప్రాణములు, భర్త పదరాజీవములని = మగని పాదపద్మములని, చిత్తమందు = మనస్సునందు, చింతించిన = తలంచిన, లక్ష్మీవల్లభు చరణంబులసేవ = విష్ణుమూర్తి యొక్క పాదసేవ, లతాంగులకున్ = స్త్రీలకు, నెమ్మిన్ = ప్రీతితో, చేయున్ = చేయును

భావము : భర్త పాదపద్మములను భక్తితో, ప్రేమతో ఆరాధించు. సాక్షాత్తు విష్ణుమూర్తిగానే భావించు, పూజించు, గౌరవించు. దేవతలు సముద్రాన్ని మధించగా, హాలాహలం పుట్టింది. లోకసంరక్షణార్థమై దానిని మింగమని దేవతలు శివుని వేడుకుంటారు. శివుడు గౌరీదేవికేసి చూశాడు. అపుడామె మనఃస్థితిని పోతనామాత్యుడు మధురంగా వర్ణించాడు

మ్రొంగెడివాడు విభుండని
 మ్రొంగెడిది గరళమనియును మేలని ప్రజలకున్
 మ్రొంగుమనె సర్వమంగళ
 మంగళ సూత్రంబు నెంతమది నమ్మినదో !

ఆ హాలాహలం శివుణ్ణి ఏమీ చేయలేకపోయింది. శివుడు నీలగ్రీవుడైనాడు. వధువు యొక్క సౌభాగ్యము చేత ఆమె తనపట్ల చూపిన ఆరాధన వలన భర్త యోగ్యత, ఆయుర్దాయము పెరుగుతుంది. వివాహముతో భార్యా భర్తల అనుబంధము ఇలా ముడిపడి వుంటుంది.

FOLLOW THE RIGHTEOUS PATH

Surrender is deeply misunderstood as an act of weakness. Surrender is the most bravest and lucid thing a human ever does, that is why it is so precious to the divine.

jeevamulu bhartha pada
 raajeevamulani chitthamandhu jinthinchina
 lakshmeevallabhu charaNambula
 sewa lathaangulaku nemmijeyu gumaari!

O Kumaari! According to our Hindu Dharma, following husband's righteous path with total faith and trust in him is as good as worshipping him, just like Goddess Lakshmi surrenders to her husband Lord Vishnu's sitting and tending his divine feet.

కడు బుద్ధి గలిగి మెలగిన
 బడతుక పుట్టింటివారు పదివేలవరా
 లిడు కంటె గీర్తి యగుద
 మ్మడి లేకుండినను నేర్చి మెలగు కుమారీ!

అర్థం : కడు బుద్ధి కలిగి = మిక్కిలి తెలివికలిగి, మెలగిన = ప్రవర్తించిన, పుట్టింటివారు = నీ పుట్టింటివారు, పదివేల వరాలిడుకంటెన్ = పదివేలవరహాలను ఇచ్చుటకంటెను, కీర్తియగు = కీర్తికలుగును, దమ్మిడి లేకుండినను = ఒక్కపైసా లేకున్నను, నేర్చి = తెలుసుకుని, మెలగు = ప్రవర్తించుము

భావము : కుమారీ! నీ వద్ద ధనము లేకున్ననూ నీవు మంచి బుద్ధి కలిగి తెలివితో మెలగుట అవసరము సుమా! పుట్టింటివారు పదివేలు ఇచ్చిన పదివేల కంటెను తెలివితో నీవు మెలగిన తీరు ఎంతో కీర్తిని కలుగజేయును. స్త్రీకి అభిమానము, తెలివితేటలు అవసరము సుమా!

RELATIONSHIP IS MORE VALUABLE THAN MONEY

There is no dignity quite so impressive , and no independence quite so important ,as living within your means.

kadu buddhi galigi melagina
 badathuka puttintivaaru padhiveylu varaa-
 liduta kante, geerthi yagu
 dhammidi lekundinanu neyrchi melagu kumaari!

O Kumaari! Money is not the ultimate goal of life. It is equally important to have good values. It's an honour to be with your husband even if he is a commoner, than the tens of thousands brought from your parents.. How much ever you have, there will always be some wants. Live simple and efficiently and this will bring in happiness. Live within your means, not beyond your capacity.

కడు బెద్దమూట దెచ్చిన
 జెడుగై వర్తించునేని జిరతర చింతం
 బడుదురు తలిదండ్రులు తో
 బడుచులు సోదరులు నిందబడుచు గుమారీ!

అర్థం : కడున్ = మిక్కిలి, పెద్దమూటన్ = ఎక్కువ ధనపు మూటను, తెచ్చిన = కట్నమును తెచ్చిననూ, జెడుగై = చెడుబుద్ధి కలదై, వర్తించునేని = ప్రవర్తించినచో, తల్లిదండ్రులు = తల్లి, తండ్రియులు, తోబడుచులు, అక్క చెల్లెండ్రు, సోదరులు = అన్నదమ్ములు, నిందబడుచు = నిందలపాలగును, చిరతరచింతము = చిరకాలము దుఃఖమును, పడుదురు = పొందుదురు

భావము : కుమారీ! నీవు ఎంత ధనమును అత్తింటి వారికి కట్నముగా ఇచ్చినను, నీ మాటతీరు, గుణములు మంచిగా లేకపోయినచో, నీ తల్లిదండ్రులకు అన్నదమ్ములకు అప్పచెల్లెండ్రకు నిందలను కలుగ చేసినదానివై నిరంతర దుఃఖమునకు కారణమగుదువు సుమా!

EARN RESPECT WITH GOOD CHARACTER

Knowledge will give you power, but character will give you respect.

kadu beddhemoota deycchina
 jeydugai varthinchuneyni jirathara chintam
 badudhuru thalli-dhandrulu
 thobaduchulu sodharulu nindabadudhuru gumaari!

O Kumaari! No matter how big a fortune you inherit from your parents, it is important not to inculcate qualities like greed, jealousy. Good character is equally important as wealth if not more, in order to be respected in the society.

పుట్టింటి వారి నీ చత
 బెట్టకు మత్తింటి వారు పెట్టెడి బాధల్
 పుట్టింట దెలియనీయకు
 రట్టడి చెలి యందురదియె రవ్వ కుమారి!

అర్థం : పుట్టింటి వారి = నీ పుట్టినింటివారిని, నీచతన్+పెట్టకు = హీనము చేయకుము, అత్తింటివారు = మెట్టినింటివారు, పెట్టెడి బాధల్ = కలుగచేయు కష్టములను, పుట్టినింటన్ = పుట్టినింటను, తెలియనీయకు = తెలియచెప్పకుము, రట్టడి చెలి = దుర్మార్గురాలని, అందురు = అనుచుందురు, రవ్వ = కీడు

భావము : అత్తింట వారింట పుట్టింటిని చిన్నబుచ్చుకుము. నీ అత్తవారింట కష్టములు పుట్టినింట చెప్పకుము. ఇట్లు అక్కడివి ఇక్కడ, ఇక్కడివి అక్కడ చెప్పుటనే యాగీ చేయుట అని అంటారు సుమా! అది నీకు మర్యాదకాదు.

CHOOSE YOUR CONFIDANTS WISELY

Confidentiality is a virtue of the loyal, as loyalty is a virtue of faithfulness.

puttinti vaari neecha tha
 bettaku metthinti vaaru petteydi baadhhal
 puttinta dheliyaneeyaku
 rattadi cheliyandhuradhi ye ravva kumaari!

O Kumaari! Try not to indulge in depreciating talk about your family to non-concerned individuals. Because it won't serve a fruitful purpose. In fact, it may create more problems and bring ill fame to you. Be careful with whom you share your personal problems, as the information may-be misused.

తనకెంత మేలు చేసిన
 మనమున కింపైన పనుల మసలిన దాసీ
 వనితల కెన్నటికైనం
 జనవిచ్చి మెలగరాదు జగతి! కుమారీ!

అర్థం : తనకెంత మేలు చేసిన = నీకెంత మేలు చేసిననూ, మనమునకు = నీ మనస్సునకు, ఇంపైన = ఇష్టమైన, పనుల మసలిన = పనులను చేసినను, దాసీవనితలకు = సేవకురాండ్రకు, ఎన్నటికైనన్ = ఎప్పటికిని, జగతిన్ = లోకమున, చనవుయిచ్చి = స్వతంత్రమునిచ్చి, మెలగరాదు = నడువరాదు

భావము : కుమారీ! నీ పని కత్తెలు నీ కెంత మేలు చేసినను, నీ మనస్సునకు నచ్చే పనులు చేసినననూ వారికి ఎక్కువ చనువు నీయకుము. ఎవరైనను వారివారి హద్దులలో వుంచడం నీకు మంచిది సుమా!

DEMARCATÉ BOUNDARIES

Know your limits, know when to give, know when to demand, know when to say no, know when to say enough is enough.

thannakentha meylu chesina

mana-munakimpaina panula masilina dhaasee

vanithala kennatikainanu

janavicchi melangaraadhu jagathi kumaari!

O Kumaari! Do not neglect or mistreat those working for you. Do not give them too much lenience. Don't indulge in gossip with them. Maintain dignity and boundaries. This also serves as a preventive security measure.

కులదేవతలకు బెట్టిన
 పొలుపున దనయింటి యాడుబొట్టెం కెల్లం
 గల మాత్ర మొసంగకుండిన
 గలత పొడము దాన మేలుగాదు కుమారీ!

అర్థం : కులదేవతలకున్ = కులదైవములకు, పెట్టిన = పెట్టినట్టి, పొలుపునన్ = విధమున, తనయింటి యాడుబొట్టెలకెల్లన్ = తన ఆడపడుచులందరకు, కల మాత్రము = ఉన్నంతలో, ఒసంగకుండిన = పెట్టకుండినచో, దానన్ = దానివలన, కలత = కలహము, పొడము = కలుగును, మేలుకాదు = మంచికలుగదు

భావము : కుమారీ! కులదైవములకు భక్తితో ఎట్లు పెట్టెదమో, అట్లు ఆడబడుచులకు మనకు, ఉన్నంతలో ప్రేమతో పెట్టవలయును. గౌరవించి అట్లా పెట్టనిచో వారితో కలహములు కలుగును. దానివలన నీకు మంచిది కాదు సుమా!

SEE THE DIVINE IN THE WOMENFOLK OF YOUR FAMILY

Where the female relations live in grief, the family soon wholly perishes; but that family where they are not unhappy prospers forever. (Manusmriti)

kuladevathalaku bettina
 polupuna dhanayinti yaadubotteyla kellam
 gala maathra mosagakundina
 galatha podamu dhaana meylugaadhu kumaari!

O Kumaari! Just like how you worship and make offerings to your Kula devata to keep you safe and happy, similarly keep your sisters-in-law, daughters happy and satisfied. Gift them as much as you offer to the Goddess. Their good wishes are blessings for your family

బద్ధకము సంజనిద్దుర
 వద్దు సుమీ దద్దిరంబు వచ్చును దానన్
 గద్దింతురింటివారలు
 మొద్దందురు తోడివారు ముద్దు కుమారీ!

అర్థం : కుమారీ! బద్ధకము = అశ్రద్ధ, సంజనిద్దుర = సాయం సమయమున నిద్రించుట, వద్దు సుమీ = వలదుసుమీ!, దానన్ = అట్లు చేయుట వలన, దద్దిరంబు వచ్చు = దరిద్రము కలుగును, ఇంటివారలు = ఇంటిలోని పెద్దలు, గద్దింతురు = కోపగింతురు, తోటివారలు = నీ తోటియాడువారు, మొద్దందురు = నిన్ను మొద్దుదని అందురు

భావము : బద్ధకమును, సాయం సమయములందు నిద్రపోవుట దరిద్రమునకు హేతువు అగును. ప్రదోషపువేళ చక్కటి చైతన్యము కలిగి మనసు భక్తిమార్గాన పెట్టుకోవడము మంచిది. అలాకాక సాయం సమయముల యందు నిద్ర, బద్ధకం కలిగి వుంటే పెద్దలు హర్షించరు. అది ఆరోగ్య లక్షణము కాదు సుమా! నీ యీడువారలతో కలిసి ఏదైనా పని మీద మనసు పెట్టుకో, ఉత్సాహం కలిగి వుంటావు సుమా!

LAZINESS

Time and tide await none

baddhakamu sanjaniddhura
 vaddhu sumee dhadhirambu vacchunu dhaanan
 gaddhinthurinti vaaralu
 moddhandhuru thodivaaru muddhu kumaari!

O Kumaari! Time is precious. Complete your tasks before hand. Laziness and procrastination will hinder your progress. It is not advisable to sleep during the dusky twilight hours. Make the most of the time in hand as it awaits none.

ఇంట గల గుట్టు నీ పొరు
 గింట రవంతైన దెలుపనేగకు దానం
 గంటసపడి నీ వారలు
 గెంటించెదరిల్లు వెడలగినక గుమారీ!

అర్థం : ఇంట గల గుట్టు = నీ యింటి యందలి రహస్యములను, పొరుగింట = నీ ప్రక్క యింటిలో, రవంతన్ = కొంచెమైననూ, తెలుపన్ = చెప్పుటకు, ఏగకు = వెళ్ళకు, దానం = దానివలన, కంటసపడి = విరోధమును పొంది, నీవారలు = నీ యత్తింటివారు, కినుకన్ = కోపముతో, ఇల్లువెడలన్ = ఇంటినుండి వెళ్ళునట్లుగా, గెంటించెదరు = నిన్ను వెడలగొట్టుదురు

భావము : కుమారీ! కాలక్షేపము కబుర్ల కోసం పక్కింటికి వెళ్ళి ఇంట జరుగు రహస్య విషయములను చెప్పకూడదు సుమా! ఎప్పుడూ మన యింటి విషయములను వారికి వినేందుకు సరదాగా వుంటుంది కాని ఇంటి గుట్టు ఎక్కడా చెప్పకూడదు సుమా! పెద్దలకీ విషయము తెలిసినచో కోపగింతురు. అది నీకు అవమానం కదా!

BE CAREFUL WHAT YOU SHARE WITH OTHERS

Great minds discuss ideas, average minds discuss events, small minds discuss people.

intagala guttu nee poru
 ginta ravanthaina dhelupanegaku dhaanan
 gantasapadi nee vaaralu
 gentinchadharillu vedalaginuka kumaari!

O Kumaari! Do not discuss your private matters with neighbours. It may be fine in the beginning but it will lead to problems later. One should know how much and what to share with others. It can cause problems within your own family.

వేకువజామున మేల్కొని
 పైకి వెడలి వచ్చి ప్రాచిపని దీర్చవలెన్
 లేకున్న దెల్లవాతిన
 లోకులు నవ్వుదురు సభలలోన గుమారీ!

అర్థం : వేకువ జామున = తెల్లవారు జాముననే మేల్కొని, పైకి వెడలివచ్చి = బయటికి వచ్చి, ప్రాచిపనిన్ = ఇంటిపని, ఇంటి శుభ్రత, తీర్చవలెన్ = చేయవలయును, అట్లు చేయకున్నచో = అట్లు చేయనిచో, లోకులు = జనులు, సభలోపల = నలుగురు కూడినప్పుడు, నవ్వుదురు = నిన్ను చూసి లోకులు నవ్వుదురు

భావము : కుమారీ! సూర్యోదయానికి ముందే నిద్రలేచి ఇంటి పనులు (శుభ్రం) చేసుకుని, దైవారాధన పూర్తిచేసి స్కూలుకు వెళ్ళే పిల్లలకు, ఆఫీసుకు వెళ్ళే భర్తకు వంటపని పూర్తిచేసుకుంటే నీకు చాలా తేలికవుతుందమ్మా నీపని! తదుపరి సమయమంతా నీదిగా! ఇంటి శుచి, శుభ్రత ప్రతి రోజు తప్పని పనులు. అన్నీ పద్ధతి ప్రకారం చేసుకుంటే నిన్ను చూసి మిగిలిన వాళ్ళు నేర్చుకుంటారు. లేకుంటే శుభ్రత లేని యిల్లు ఎవ్వరూ కాలుపెట్టరు. పదుగురు నిన్ను చూసి నవ్వుతారు. ఉదయాన చేసుకున్న పనులన్నీ వడివడిగా జరిగిపోతే నీవు చేసే ఉద్యోగానికి అడ్డురావు కదా!

BE ORGANISED

Cleanliness is next to godliness.

vekuva jaamuna melkoni
 paiki vedali vacchi praachipani deerchavalen
 leykunna dhella-vaaRina
 lokulu navvudhuru saBhalalopala kumaari!

O Kumaari! Early to bed and early to rise makes a man healthy , wealthy and wise.Clean the house and complete your daily chores in the morning. Be organised with your work. This will save time.

ఇక్కడి దక్కడ నక్కడి
దిక్క జెప్పినను వారికి ద్ఢఱికి బగల్
పొక్కిన గల చేడియ ల
మ్మక్క! యిడు ముళ్ళమారి యండ్రు కుమారీ!

కుమారీ! ఇక్కడవారు చెప్పిన మాటలను వారికిని, వారు చెప్పిన మాటలను వీరికిని చెప్పరాదు. ఏదో ఒక రోజు అందరి మాటలు కలిసి అంతా నీవు చెప్పినవే అని నీవు తగాదాలు పెట్టేదానివని నిన్ను దూరం చేస్తారు. ఇది అంతా సంస్కారం లేని వ్యక్తులు నిర్వహించే పని. నీకది తగదు.

DO NOT GOSSIP

*If your foot slips you may recover your balance, but if your tongue slips ,
you cannot recall your words.*

ikkadi dakkada nakkadi
dhikkada cheppinanu vaari -kiddhaRiki bagal
pokkina galacheydi
yammakka! Yidu muLlamaari yandhru kumaari!

O Kumari! Do not gossip about one another. It may result in unwanted ennomities, you will be looked down upon and may also be labelled as a trouble monger.

తలవాకి టనెల్లప్పుడు
నిలువంగ రాదెప్పుడెంత నిద్దురయైనన్
మెలకువ విడరాదు సుమీ
తల నడచుచు విప్పికొనుట తగదు కుమారీ!

అర్థం : తలవాకిటన్ = వీధి గుమ్మము నందు, ఎల్లప్పుడున్ = ఎప్పుడును, నిలువగరాదు = నిలబడరాదు, ఎప్పుడు = ఏ సమయమందైననూ, ఎంత నిద్దురయైనన్ = ఎంతగాఢ నిద్రయందైననూ, మెలకువ విడరాదు = స్పృహను విడవరాదు, తలవెంట్రుకలను, నడచుచూ = నడుస్తూ, విప్పికొనుట = విడదీయుట, తగదు = పనికిరాదు

భావము : కుమారీ! గుమ్మం నందెప్పుడు నిలచియుండకూడదు. అది సభ్యత కాదు. ఎంత గాఢ నిద్రయైనను స్పృహ లేనంతగా వుండకూడదు. పిలిచిన వెంటనే మెలకువ వచ్చే విధంగా వుండవలసినది. నీకు, పిల్లలకు అది రక్షణ సుమా! నడుస్తూ జుట్టు విప్పి జడ వేసుకొనకూడదు సుమా!

TAKE CARE OF YOURSELF

Safety starts with awareness, awareness starts with you.

thala vaakita nellappudu
niluvanga raadheppudentha niddhurainan
melakuva vidaraadu sumee
thala nadhuchuchu vippikonuta thagadhu kumaari!

O Kumaari! Check your surroundings before you go to bed. Be alert. Do not make yourself more visible. Do not leave your hair open or touch it often. Open hair would invite the negative energies in our environment to pass onto you, increases the rajasic-tamasic quality leading to unsteady mind and intellect. This will weaken your hair.

వారికి వీరికి గలిగెను
 గోరిన వస్తువులు మాకు గొదవాయెనటం
 చూరక గుటకలు మ్రింగుట
 నేరముగా దలపవలయునెలత కుమారీ!

అర్థం : వారికి = వాళ్ళకు, వీరికి = వీళ్ళకి, కోరిన వస్తువులు = కోరుకున్న వస్తువులు, కలిగెను = లభించెను, మాకున్ = మాకు, గొదవాయె.. నటంచు = లేవనుచూ, ఊరక = ఊరకనే, గుటకలు మ్రింగుట = కోరికలచే చింతపడుట, నెలత = స్త్రీ, నేరముగాన్ = తప్పుగా, తలపవలయు = భావింపవలయును

భావము : కుమారీ! వారికి వీరికి కోరిన అన్ని వస్తువులు లభించెను అవి మాకు లేవునుమా! అంటూ అసూయతో బాధపడుట తప్పు అని తెలుసుకోసుమా! అవసరం లేకున్నా అన్ని వస్తువులు సమకూర్చు కోవడం అవసరం లేదు. లేనివాటికి అనవసరముగా చింతపడకు.

DO NOT COMPARE WITH OTHERS

Don't compare your life with others. There's no comparison between the sun and the moon. They shine when it's their time.

vaariki veeriki galigenu
 gorina vasthuvulu maaku godhavayenatam
 chooraka gutakalu mringuta
 neramugaa dhalapavalayu nelatha kumaari!

O Kumaari! Try to be satisfied and content with what you have. Do not compare with others. There is no end to one's desires. Any amount of riches cannot be equated to contentment.

కొన్నాళ్ళు సుఖము కష్టము
కొన్నాళ్ళు భుజింపకున్న గొఱగాదు సుమీ
పున్నమదినముల వెన్నెల
మిన్నంగ నమాసలందు నిరులు కుమారీ!

అర్థం : కొన్నాళ్ళు = కొన్ని రోజులు, సుఖము = సుఖమును, కొన్నాళ్ళు = కొన్ని రోజులు, కష్టమును.. భుజింపకన్ = అనుభవింపకున్నచో, గొఱగాదు సుమా! = పనికిరాదు సుమా!, పున్నమి దినముల = పూర్ణిమ దినముల యందు, వెన్నెల = వెన్నెలయును, ఎన్నంగన్ = లెక్కింపగా, అమాసలందున్ = అమావాస్య రోజులయందు, ఇరులు = చీకట్లు

భావము : కుమారీ! జీవితమంటే కొన్ని రోజులు సుఖము, మరికొన్ని రోజులు కష్టము కలుగుతాయి.. ఎప్పుడూ ఒకేలాగా వుండదు. పూర్ణిమ సమయములందు వెన్నెల, అమావాస్య నందు చీకటి సహజము కదా! రెంటినీ ఒకేలాగా స్వీకరించగలగాలి. ధృఢమైన మనస్సు కలిగి వుండాలి.

ANY DAY PASSES

*Take things as they come. Take things as they are.
What does it matter? There's one end to everything.*

konnaaLlu sukhamu kaStamu
konnaaLlu Bhujimpa- kunnan- goRagaadhu sumaa!
punnami dhinamula vennela
ennanga samaasalandhu nirulu kumaari!

O Kumaari! Like how Purnima (full moon) gives brightness and the Amavasya (new moon) is full of darkness. Some days are happy and some are hard in life. Learn to accept pleasures and hardships equally. Remember nothing lasts forever.

పొంతబని సేయకెన్నడు
 పంతంబులు పలుకబోకు ప్రాజ్ఞుఖముగనీ
 దంతంబులు దోమకు మే
 కాంతంబులు బయలు పఱుపకమ్మ కుమారీ!

అర్థం : పొంతన్ = కలిసి మెలసి, పనిచేయు = పనిచేయునప్పుడు, ఎన్నడు = ఎప్పుడూ, పంతంబులు = పొరుషము మాటలను, పలుకబోకు = మాట్లాడకుము, ప్రాజ్ఞుఖముగ = తూర్పుదిక్కుగా, నీ దంతంబులు = దంతములు తోమకు, ఏకాంతంబులు = రహస్యములను, బయటపఱుపకు = వెల్లడింప వలదు సుమా!

భావము : కుమారీ! కలిసి మెలసి పనిచేయునప్పుడు పరుషపు మాటలను పలుకవలదు. హుందాగా, నిజాయితీగా ప్రవర్తించవలసినది సుమా! తూర్పు వైపుకు తిరిగి దంతధావనము చేయకూడదు. నీ స్వంత విషయములు ఎవరకీ తెలియనీయకూడదు. నిదానంగా పద్ధతిగా వ్యవహరించుము.

BE AMICABLE

Coming together is a beginning. Keeping together is a progress.

Working together is success.

ponthabani seyakennadu
 panthambulu palukaboku praagmukhamugani
 dhanthambulu dhomaku mey
 kaanthambulu bayalu paRukamma kumaari!

O Kumaari! Never reveal your secrets in public. While working in a team do not be harsh, disrespect anyone, or be arrogant. Do not brush your teeth after sunrise and spit facing the east as the Sun God rises from the east.

నడకలలో నడుగుల చ
ప్పుడు వినబడకుండవలయు భువి గుంటలు క
న్నడరాదు మడమినొక్కల
బడతుల మర్యాద లెఱగి బ్రతుకు కుమారీ!

అర్థం : నడకలలోన్ = నడుచునప్పుడు, అడుగుల చప్పుడు = అడుగుల యొక్క చప్పుళ్ళు, వినపడకుండంగవలయు = విపడకుండా నడవవలయును, మడమలనొక్కలన్ = కాలి వెనుక భాగమును వత్తి నడచుచుండవలయును, భూమియందు గుంటలు = మడమల నొక్కలచే ఏర్పడిన చిన్న గుంటలు, కన్నడరాదు = కనపడకూడదు, పడతుల మర్యాదలు = స్త్రీల అలవాట్లను, ఎఱిగి = తెలుసుకొని, బ్రతుకుము = జీవించుము

భావము : కుమారీ! కవులు స్త్రీల నడకను హంస నడకతో పోల్చి చెప్తారు. అంటే సుందరంగా నెమ్మదిగా నడవడం అని అర్థము. కనుక నడుచునప్పుడు చప్పుడు వినపడకూడదు. మడమల వత్తిడితో భూమి గుంటలు పడకుండా నడువవలయును. అది మర్యాదపూర్వకమైన పద్ధతి. తెలుసుకుని మసలుకో.

WALK GENTLY

Walk like a queen or walk like you don't care who the queen is.

nadakalalo nadugula
chappudu vinabadakundavalayu Bhuvi guntalu ka
npudaraadhu madamanokkula
badathulamaryaadha le -Ringi brathuku kumaari!

O Kumaari! Walk gently, so your footsteps are not heard. The way you walk indicates your state of mind. It also represents your personality.

నవ్వంగ రాదు పలుమాఱు
నవ్వి న జిఱ నవ్వగాని నగరాదె పుడున్
గవ్వల వలె దంతంబులు
జివ్వన కానంగ బడెడి జాడ గుమారీ!

అర్థం : నవ్వంగరాదు = ఎక్కువగా నవ్వరాదు, పలుమాఱు = చాలా మారులు, నవ్వి = నవ్వి ననూ, చిఱునవ్వగాని = చిఱునగవు మాత్రమే, గవ్వలవలె = గవ్వలలాగా, దంతంబులు = దంతములు, కానంబడెడిజాడన్ = కనిపించువిధముగా, ఎపుడున్ = ఏ వేళయందైననూ, నగరాదు = నవ్వరాదు

భావము : కుమారీ! అస్తమాను నవ్వకూడదు. నీ ఆహార్యము నీ వ్యక్తిత్వమును ప్రతిబింబిస్తుంది. వెకిలి నవ్వులు నవ్వుతూ వుంటే నీవంటే చులకనభావము ఏర్పడుతుంది. నవ్వవలసివస్తే చిరునవ్వు మర్యాద పద్ధతి. సభ్యత సంస్కారము తెలుసుకుంటే అందరిలోను మన్నన పొందగలము.

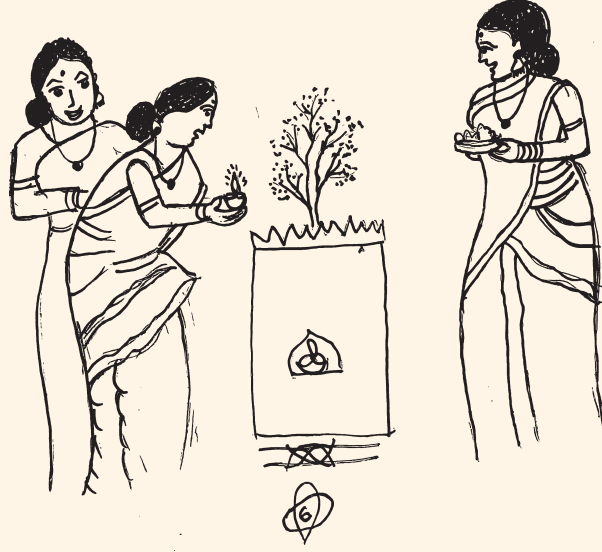
BE CAUTIOUS HOW YOU SMILE

Impulsive actions led to trouble, and trouble could have unpleasant consequences.

navvanga raadhu palumaaRu
navvina jaRa navvugaani nagaraadhe pudan
gavvala vale dhanthambulu
jivvuna gaananga badedi jooda gumaari!

O Kumaari! Try to smile gently. When you are in a group, laughing loudly may be misinterpreted. People may take it in a negative sense.

చెడుగులతో లంజెలతో
 గుడిసేటులతోడ బొత్తు కూడదుమది నె
 ప్పుడు నిల నుత్తమకాంతల
 యడుగులకు న్దుగులొత్తు మమ్మ కుమారీ!

అర్థం : చెడుగులతో = దుర్మార్గులతో, లంజెలతో = వ్యభిచారిణులతో, గుడిసేటులతోన్ = సంప్రదాయ విరుద్ధమైన నాట్యములు చేయువారతో, బొత్తు = స్నేహము, కూడదు = పనికరాదు, మదిన్ = మనస్సునందు, ఇలన్ = భూమియందును, ఉత్తమకాంతల = మంచి స్త్రీల యొక్క, అడుగులకు = పాదములకు, యడుగులొత్తుము = సేవచేయుము

భావము : కుమారీ! దుర్మార్గులతో సభ్యత, మన్నన లేని నాట్యగత్యలతోను ఎన్నడూ స్నేహము చేయకుము. ఈ భూమిపై గల ఉత్తమ స్త్రీలను మనస్సున తలంచుచూ వారి అడుగులకు మడుగులొత్తుము. మంచి ధర్మములను నేర్చుకొనుము.

CHOOSE GOOD COMPANY

The company you keep will have a positive or negative impact on you.

Choose your friends wisely.

chedugulatho lanjalatho
 gudisetulatho botthu koodadhu madhi
 neyppudu nila nutthama-kaanthala
 yadugulakun-madhugulotthu mamma kumaari!

O Kumaari! There are different kinds of people in society. Try not to associate yourself with people who have a bad reputation. Be in the company of good people. This way you and your family also will be respected.

విసువడకు పని తగిలిన యెడల
 గసరకు సేవకుల మిగుల గాంతుని తోడన్
 రొసరొస పూనకు మాడకు
 మ సత్యవచనంబు లెన్నడైన గుమారీ!

అర్థం : పని తగిలిన యెడన్ = పని చేయవలసివచ్చినప్పుడు, విసువడకు = విసుగుదల పొందకు, సేవకుల = పనివాండ్రను, మిగులన్ = ఎక్కువగా, కసరకు = కసురుకొనవద్దు, కాంతునితోడన్ = భర్తతో, రొసరొస పూనకుము = రుసరుసలాడకుము, అసత్య వచనంబులు = అబద్ధాలను, ఎన్నడైన = ఎప్పుడూ, ఆడకుము = పలుకకుము

భావము : కుమారీ! ఏదైనా పనిని చేయవలసి వచ్చినప్పుడు విసుగుదలను పొందకుము. భర్త, పిల్లలపై చిరాకుపడకుము. పనివాండ్రను ఎక్కువగా కసరుకొనవద్దు. ఓర్పుతో పని పూర్తిచేయి. స్థిమితంగా పని చేస్తే అనుకున్నదాని కంటే ముందుగానే పూర్తిచేయగలవు. ఏ సందర్భములోను అసత్యమాడకుము. తెలుసుకుని ప్రవర్తించుము.

DO NOT VENT YOUR FRUSTRATION ON THE WRONG PERON

When you can't control what's happening , challenge yourself to control to the way you are responding to what is happening. That's where the power is.

visuvaku pani thagilina yedala
 gasaraku seyvakula migula gonhuni thodan
 rosarosa poonaka maadaku
 maa sathya vachanambu lennadaina kumaari!

O Kumaari! Even When you are overburdened with work, do not take down your frustration on your husband, children or helpers. Never lie, your words or your behaviour will have an impact on your family and their wellbeing.

తొడవులు మిక్కిలి గలిగిన
గడు ప్రేమన్ మగడు మిగుల గారా మిడినన్
పడంతుక పసుపుం గుంకుమ
గడియైన విడువరాదు గాదె కుమారీ!

అర్థం : తొడవులు = సొమ్ములు, మిక్కిలి కలిగిన = ఎక్కువగా యున్ననూ, మగడు = భర్త, మిగులగారామిడిగన్ = మిక్కిలి ప్రేమను చూపిననూ, పడతుక = స్త్రీ, పసుపు కుంకువ = పసుపు కుంకుమలు, గడియైన = ఒక గడియ కాలమైనను, విడువరాదు కాదె = విడువతగదు కదా!

భావము : కుమారీ! నీ భర్త ఎంత ప్రేమగా చూచిననూ, ఎంత ఆభరణములు ఉన్ననూ, ఐశ్వర్యము, ధనము వున్ననూ, పసుపు కుంకుమ క్షణమైనా విడువకుము. అవే సౌభాగ్యములు సుమా!

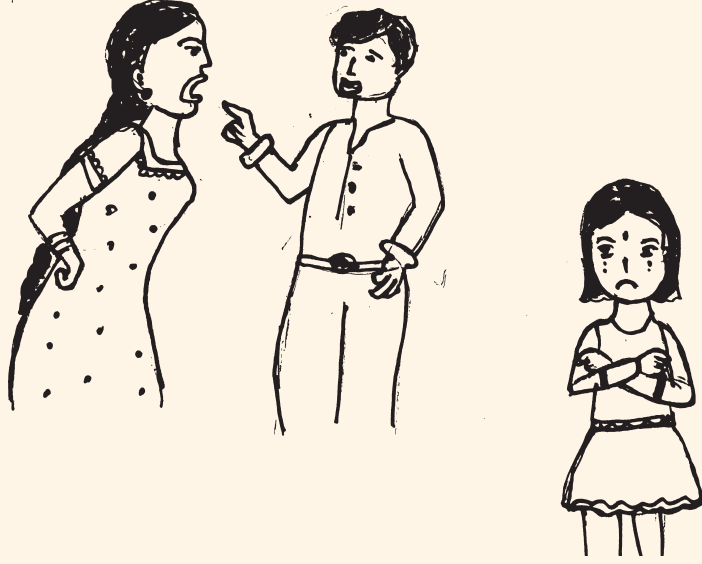
PASUPUKUMKUMA(SIGN OF MARRIAGE/ AUSPICIOUSNESS)

What counts in making a happy marriage is not so much as how compatible you are but how you deal with compatibility.

thodavulu mikkili galigina
gadu preman magadu migula gaaraa midinan
padanthuka pasupu gunkuma
gadiyainan viduvaraadhu gaadhe kumaari!

O Kumaari! Even if one has riches and a loving husband, for a married woman pasupu(turmeric) and Kumkum (vermillion) are irreplaceable. Always adorn your face with Kumkum and pasupu on your feet. Applying Kumkum on the forehead indicates she is married.

వేళాకోళంబు గ
య్యాళి తనంబులును జగడ మాడుటలును
గాళీపాకలు గొండెము
లాలోచించుటయు గూడదమ్మ కుమారీ!

అర్థం : వేళాకోళంబులు = వెక్కిరింతలు, గయ్యాళితనము = ఒకమాటకు నాల్గు మాటలాడుటయును, జగడమాడుటలను = పోట్లాడుటయును, కంగాళీపాకలు = చిన్న, పెద్ద తారతమ్యము లేక మాట్లాడుట, కొండెములాలోచించుటయున్ = పితరీలు చెప్పుటయును, కూడదమ్మ = పనికిరాదమ్మ!

భావము : కుమారీ! ఎదుటివారిని వెక్కిరింతలు, గయ్యాళితనము, పోట్లాటలు, పితూరీలు చెప్పుటయును వంటివి చాలా నీచమైన అలవాట్లు. సంస్కారము కలవారెవ్వరూ ఈ విధముగా వుండరుసుమా! కనుక తెలిసికొని మర్యాదగా వుండుము.

NEVER PUT DOWN OTHERS

When you blame and criticize others, you are avoiding some truth about yourself.

veLaakoLambulu
gayyaLi thanambulunu jagada maadutani
kangaaLipokalu, gondemu
laalochinchutayu goodadhamma kumaari!

O Kumaari! Never belittle, mock, gossip or spit fire on anyone. These are bad qualities. Beware, these may have negative influence on your children.

బంతులను బక్షపాత మొ
 కింతైనను జేయరాదు హీనదశుల సా
 మంతుల నొకభంగి నిరీ
 క్షింతురు బుధులెల్ల సంతసిల్ల కుమారీ!

అర్థం : బంతులను = భోజనమునకు కూర్చుండు వరుసలను, పక్షపాతము = కొందరి యందెక్కువ మరికొందరియందు తక్కువ వడ్డించుటను, ఒకింతయైనన్ = కొంచెమైనను చేయరాదు = అట్టి వడ్డన చేయరాదు, హీనదశుల = దరిద్రులను, సామంతులన్ = భాగ్యవంతులను, ఒక భంగి = ఒకేవిధముగా, ఎల్ల = అందరూ, సంతసిల్ల = సంతోషపడునట్లుగా, బుధులు = పండితులు, నిరీక్షింతురు = చూచెదరు

భావము : భోజనము వడ్డిచే సమయములో కొందరి కెక్కువ కొందరికి తక్కువలను పక్షపాతము చూపకూడదు. పండితులైనవారు, సామంతులను, దరిద్రులను, దలిదండ్రులను ఒకేవిధముగా అందరూ మెచ్చునట్లు చూచెదరు సుమా! అందరిని ఒకేవిధముగా గౌరవించాలి.

DON'T DISCRIMINATE WHILE SERVING FOOD

It's not how much we give but with how much love we are giving.

banthulanu bakshapaatha
 mokinthainanu jeyaraadhu heenadhasula
 saamanthula noka Bhangi
 nireekshinthuru buDhulella santhasilla gumaari!

O Kumaari! While serving food among a group of people do not differentiate between rich and poor. Treat everyone equally. Everyone will respect you.

మాసిన తల మాసిన యిలు
మాసిన వలువలు దరిద్ర మార్గంబులు నెం
తేసి ధనవంతులైనను
గాసిల్లుదు రల్పదశల గ్రాగి కుమారీ!

అర్థం : మాసిన తల = దువ్వుకొనని తల, మాసిన+యిలు = ఇల్లు శుభ్రముగా లేకుండుట, మాసిన వలువలు = బట్టలు మాసియుండుట, దరిద్ర మార్గంబులు = దరిద్రమునకు త్రోవలు, ఎంతేసి = ఎంతటి, ధనవంతులయిన = భాగ్యవంతులైననూ, అల్పదశలన్ = నీచపు స్థితులయందు, గ్రాగి = మాడి, గాసిల్లుదురు = కష్టపడుదురు

భావము : ఐశ్వర్యమునకు మొట్టమొదటి దారి శుచి, శుభ్రత. తలను చక్కగా దువ్వుకొని, మంచి బట్టలు కట్టుకొనిన లక్ష్మీకళ కలిగి వుండును. పరిశుభ్రమైన యిల్లు లక్ష్మీకి నిలయము. యిల్లు లక్ష్మీకరమైన ప్రదేశము. లేనిచో ఆయింట నీచ స్థితి కలిగి వుండి దారిద్ర్యమునకు హేతువు కాగలదు.

GOOD HYGIENE

Cleanliness is next to Godliness.

maasina thala maasina illu
maasina valuvalu, dharidhra maargambulu
nenthesi Dhanavanthulainanu
gaasilludu-ralpadhasala graangi kumaari!

O Kumaari! It is important to keep your house and its surroundings, hair and clothes clean and hygienic. This should be a regular practice irrespective of the financial status. This habit not only brings good fortune but also keeps you healthy.

సన్నెకలుం పాత్రమ్మును
 తన్నుక పోరాదు కాలదగిలిన యెడలన్
 గన్నుల నద్దుకొన్వలె
 గ్రన్నన సరియందు నిలుచుగాదే కుమారీ!

అర్థం : సన్నెకలున్ = నూరెడు రాళ్ళను, పాత్రమ్మును = రోటిలో రుబ్బురాతిని, తన్నుకపోరాదు = తన్నరాదు, కాలదగిలిన యెడలన్ = కాళ్ళకు పొరపాటున తగిలినచో, కన్నులనద్దుకొనవలె = వానిని భక్తితో కళ్ళకద్దుకొనవలెను, కన్నన = వెంటనే, సిరి = లక్ష్మి, అందు = వానియందు, నిలుచుకాదే = ఉండును కదా!

భావము : సన్నికల్లు, పాత్రములను లక్ష్మీకరమైవిగా భావించే సంస్కృతి మనది. కనుక అవి కాలికి తగిలినచో భక్తితో కన్నుల కద్దుకొనుట మంచిది. మరొకసారి తగలకుండా నిర్లక్ష్యము లేకుండా వ్యవహరించ వలయును సుమా!

RESPECT EVERYTHING

(Ishaavaasamidamsarvam) O men the entire Universe is pervaded by God.

sane kalum bothrammunu
 thannuka poraadhu kaaladhagilina yedalan
 gannula naddukonavaley
 grannana siriyandhu niluchu gaadhe kumaari!

O Kumaari! Even the grinding stone commands respect. Try not to touch it with feet. Be careful not to touch it with your feet even accidentally. Goddess Gowri is considered to be dwelling there.

దీపము వెలిగించెడిచో
జీపురు పుడకుంచవలయు జేయలసేతం
భాపము పాలౌదువుమది
లోపలనిది తలపవలయు రూఢి గుమారీ!

అర్థం : దీపము వెలిగించెడిచో = దీపము వెలిగించు సమయమున, జీపురుపుడక = పూచికపుల్లను, ఉంచవలయున్ = అందిచవలయును, చేతులను = చేతులతో, సేతన్ = చేసిన యెడల, పాపము పాలౌదురు = పాపమును పొందెదవు.. ఈ విషయమును... రూఢిన్ = స్పష్టముగా, తలపవలయు = ఆలోచింపవలయును

భావము : కుమారీ! చాలా సూక్ష్మమైన విషయమే అయినా తెలుసుకొనవలసినది. దీపము వెలిగించే సమయము నందు చేతివేలితో వత్తి ముట్టుకోకూడదు. జీపురు పుల్ల వెలిగించి దాని సహాయముతో దీపము వెలిగించవలయును. వేలికి నూనె తగలకూడదు. అది శుభ్రత కాదుకదా!

INSTRUCTIONS FOR LIGHTING DHEEPAM

*Lead me from darkness to light representing Supreme Brahman.
(To remove darkness from mind).*

dheepamu veligincheydicho
jeepuru pudakunchavalayu jethulanantan
baapamu paalaudhuvu madhi
lopalanidhi thalampavalayu rooDhi kumaari!

O Kumaari! Light the Dheepam using a small stick. Do not touch hot oil with your hand. Not only does it result in burns but is considered to bring misfortune.

సరుకుల యెడ జాగ్రత్తయు
 జుఱుకు పనుల యందు భక్తి సుజనులయందున్
 గరుణ యనాథుల యెడలం
 దరుణికి జెలు వారవలయు ధరణిగుమారీ!

అర్థం : సరుకుల యెడ = వస్తువు యందు, జాగ్రత్తయు = శ్రద్ధయును, పనుల యందు = పని చేయుటయందు, చురుకు = వేగము, సుజనుల యందు = మంచి వారియందు, భక్తి = భక్తియును, అనాథల యెడల = దిక్కులేనివారి పట్ల, కరుణ = జాలియు, ధరణి = భూమియందు, తరుణికి = ఆడువారికి, చెలువారవలయు = కలిగియుండవలయును

భావము : భూమి యందు స్త్రీలు, వస్తువుల పట్ల జాగ్రత్తయును పనులు చేయునప్పుడు, చురుకుదనమును, సజ్జనుల పట్ల భక్తి, అనాథలపట్ల జాలి, దయ కలిగి వుండవలసినది సుమా! కుటుంబాన్ని చక్కదిద్దవలసిన స్త్రీ సంపూర్ణంగా అన్ని విషయాల పట్ల అవగాహన కలిగి వుండవలసినది సుమా!

BE EMPATHETIC

*Love and compassion are necessities, not luxuries.
 Without them humanity cannot survive.*

sarukulayeda jaagraththayu
 juRuku panula yandhu Bhakthi sujanulayandhun
 garuna yanaadhula yedalam
 dharuNiki jeluvaara valayu DharaNi kumaari!

O Kumaari! Retain your natural instincts. Be careful about your belongings, be alert in all situations. Take responsibility for all the things in the house ex. groceries, etc. Do not be lazy, finish your house chores, and this helps you to be active and healthy. Respect renowned or spiritual people or elders and be compassionate towards those who are in need.

చెప్పిన జెప్పక యుండిన
దప్పక సేవంగ వలయుదన పనులెల్లన్
మెప్పొదవు గాను లేదా
ముప్పొదవుగాదె యెండు ముద్దు కుమారీ!

అర్థం : చెప్పిన = చెప్పిననూ, చెప్పక యుండిన = చెప్పకుండిననూ, మెప్పొదవుగాను = మెచ్చుకొనునట్లుగా, తన పనులెల్లన్ = తను చేయవలసిన పనులనన్నిటిని, చేయంగవలయు = చేయవలయును, లేదా = అట్లు చేయకున్నచో, ఎండు = ఎచ్చటయైననూ, ముప్పొదవుకాదె = కీడు కలుగును కదా!

భావము : కుమారీ! ఎవరైన చెప్పననూ, చెప్పకపోయిననూ నీవు చేయవలసిన పనిని అందరూ మెచ్చునట్లు చేయుము. అట్లు చేయకున్నచో దానివలన నీకేదైనా కీడు కలుగును సుమా?

DO YOUR DUTY

If we all discharge our duties, rights will not be far to seek.

cheppina cheppaka yundina
Dhappaka seyanga valayudhana panulellan
meppodhava gaanu leydaa
muppodhavunu gaadhe yandhu muddhu kumaari!

O Kumaari! Do your duty without being told to do so and in a right manner. Do not get carried away by applause or criticism. Complete the work you take up. Do not leave it midway.

ఎంగిలి పరులకు బెట్టకు
 క్రంగున మ్రోయంగ నీయు కాలెట్టి యలన్
 బంగారు లాభముండిన
 దొంగతనము సేయబుద్ధి దలచు కుమారీ!

అర్థం : పరులకు = ఇతరులకు, ఎంగిలి = నీవు అనగా మిగిలిన దానిని, పెట్టకు = పెట్టవలదు, కాలెట్టియలన్ = కాళ్ళ వ్రేళ్ళకుంచిన మట్టెలను, క్రంగున = ఖంగుమని శబ్దము వచ్చునట్లు, మ్రోయంగనీకు = మ్రోగనీయవద్దు, బంగారు = బంగారము, లాభముండిన = లాభముగా లభించినను, దొంగతనము = దొంగతనమును, సేయబుద్ధి = చేయునట్టి బుద్ధి, దలచు = కలుగును

భావము : కుమారీ! నీవు తినగా మిగిలిన దానిని ఇతరులకు పెట్టకుము అని ధర్మము అనిపించుకోదు. వారి కోసము చేసిన పదార్థము ప్రత్యేకించి వండడము ఉత్తమము. కాళ్ళ వ్రేళ్ళకుంచిన మట్టెలను ఖంగుమని శబ్దము వచ్చునట్లు మ్రోగనీయరాదు. నీకు ఎదురుగా బంగారము లభించిననూ దొంగతనము చేయరాదు. ఈ విషయములను గుర్తు వుంచుకొని మసలుకోవలసినది సుమా! అది నీ వ్యక్తిత్వమునకు గొప్పతనము చేకూర్చును.

BASIC ETIQUETTE

Manners cost nothing but mean everything.

yengili parulaku bettaku
 krunguna mroyanga neeku kaalmetti yalan
 bangaaru laaBhamundina
 donga thanamu seyu bhuddi dholachu kumaari!

O Kumaari! Do not offer contaminated leftover food to anyone, always offer fresh food. Do not walk making sound with your toe rings. When in need, do not be tempted to steal gold or any valuable item even if it is easily available. This should be your culture.

ఆపదల కోర్చి సంపద
 లాపయి భోగించుననెడి హర్షోక్తులనీ
 లోపల దలచుచు లాంతరు
 దీపము చందమున వెలుగుదివురు కుమారీ!

అర్థం : ఆపదలకు = కష్టములకు, ఓర్చి = సహించిన, సంపదలు = ఐశ్వర్యములు, ఆపయి = ఆమీద, భోగించు = అనుభవించుచు, అనెడి = అనునట్టి, హర్షోక్తులన్ = సంతోషపు మాటలను, నీలోపలన్ తలచుచు = నీ మనస్సునందాలోచించుచు, లాంతరు దీపము = లాంతరు దీపము, చందముగ = విధముగ, వెలుగుదివురు = ప్రకాశింప కోరుకొనుము

భావము : కష్టములను అనుభవించిన పిదప సుఖములు సమకూరుననెడి సంతోషపు మాటలను ఎల్లప్పుడునూ మనస్సు నందు మననం చేసుకొనుట ఉత్తమము. వర్తమానంలోని బాధలను మరచి లాంతరు దీపం ప్రకాశించునట్లు ప్రకాశించవలెను. గొప్ప చైతన్యమూర్తివై భాసిల్లు కుమారీ!

SPREAD HAPPINESS

*Happiness radiates like the fragrance from a flower and draws
 all good things towards you.*

Aapadala korchi sampadha
 laapayi Bhoginpumanedi harshokthula
 neelopala dhalachuchu laantharu
 deepamu chandhamuna velugudhivuru kumaari!

O Kumaari! Just like how a wick is stable in a lantern and spreads brightness around. Retain happiness and have happy thoughts even when going through hardships. Remember nothing lasts forever and it is always a cycle of bad and good.

తన కడుపు కట్టుకొని యె
 నను జుట్టమునకు బెట్టినను గీర్తివహిం
 చును భుక్తి ముక్తుల బ్బును
 దనకె వ్వరు సాటిరారు ధరణి గుమారీ!

అర్థం : ధరణిన్ = భూమి యందు, తనకడుపు = తన యొక్కపొట్టను, కట్టుకొని యైనను = మాడ్చుకొనియొనను, చుట్టమునకు = ఇంటికి వచ్చిన అతిథికి, పెట్టినను = తినుటకిడినచో, కీర్తివహించును = కీర్తికలుగును, భుక్తి = భోగమును, ముక్తులు = మోక్షమును, అబ్బును = కలుగును, తనకెవ్వరు = ఇట్టిగుణములు కల స్త్రీలకెవ్వరు, సాటిరారు = సమానము కారు

భావము : కుమారీ! తాను తినకున్ననూ, లేకున్ననూ ఇంటికి వచ్చిన అతిథులకు తినపెట్టినచో ఆ స్త్రీలకు మంచి కీర్తి కలుగును. అతిథి దేవునితో సమానము అన్నది ఆర్యోక్తి. మన మెంతగా భోగమును అనుభవించినను అది గొప్పకాదు. కనుక ఇంటికి వచ్చిన వారిని మర్యాదతో సంతోషపెట్టుము. అది నీకు నీ కుటుంబమునకు రక్ష సుమా!

OFFER FOOD

Annadaanam means someone giving you an opportunity to be a giver of life. When you offer this without any expectation, you become an embodiment of love.

thana kadupu kattukoni
 yainanu juttammunaku bettinanu geerthivahin
 chunu bhukthi mukthul-abbunu
 dhanakevvaru saatiraaru DharaNi kumaari!

O Kumaari! Do not send any guest hungry from your house. Even if you have to go hungry, make that sacrifice. Offer food to the guest till they are satiated. This is the duty designated by Dharma to the lady of the house. Remember the old lady who had no food but offered a gooseberry to Adi Shankara who came for alms to her house.

చెడువడిదనిపించుకొనుటకున్
 గడియైనను బట్టకుండు గాంతలలోనె
 కుడు గుణవతి యనిపించెడి
 నడవడి నేర్పుటయె కడు ఘనంబు కుమారీ!

అర్థం : ధరణీన్ = భూమియందు, వడిది = గడసరిది, అనిపించుకొనుటకున్ = అనిపించుకొనుట
 కొఱకు, గడియైనను = క్షణము అయిననూ, పట్టకుండున్ = పట్టనవసరములేదు, కాంతలలోన్ = స్త్రీలయందు,
 ఎక్కుడు = ఎక్కువ, గుణవతి = గుణవంతురాలు, అనిపించెడి = అనిపించుకొనెడి, నడవడి = ప్రవర్తనను,
 నేర్పుటయె = నేర్చుకొనుటయె, కడు = మిక్కిలి, ఘనంబు = గొప్పది.

భావము : కుమారీ! గడసరి మనిషి, గయ్యాళి అనిపించుకొనడం చాలా తేలిక. నలుగురితో మన
 ప్రవర్తనను బట్టి క్షణంలో అంచనా వెయ్యవచ్చు. కాని గుణవంతురాలు అని పేరు తెచ్చుకోవడం చాలా
 కష్టము సుమా! కనుక ప్రవర్తనను మర్యాదకరంగా వుండునట్లుగా మార్చుకోవడం అవసరము సుమా!

GOOD BEHAVIOR

Good Manners will open doors that best education cannot.

vadi-dhanipinchu-konutakun
 gadeyyainanu battakunduta gaanthalalo
 nekkudu guNavathi yanipincheydi
 nadavadi neyrchutaye kadu Ghanambu kumaari!

O Kumaari! It is easy to be labelled as a stubborn and a condescending person. It is always advisable to be branded as a decent and dignified person. This reputation will reflect on your family.

చెప్పకు చేసిన మేలు నొ
 కప్పుడయినగాని హర్షింపరు గా
 గొప్పలు చెప్పిన నదియును
 దప్పెయని చిత్తమందుదలపు కుమారీ!

అర్థం : చేసిన మేలు = నీవు ఇతరులకు చేసిన మేలును, నొకప్పుడయిన గాని = ఏ సమయమునందైనను కాని, చెప్పకు = ఇతరులకు చెప్పకుము, దాని = అట్టి పనిని, హర్షింపరుగా = సంతోషింపరు కదా!, గొప్పలు చెప్పిన = చేసిన దానిని ఎక్కువ చేసి చెప్పిన, అదియును = అదికూడా, తప్పే = తప్పగునని, చిత్తమందున్ = మనస్సునందు, తలపు = భావింపుము

భావము : కుమారీ! చేసిన మేలు ఏ సమయము నందైననూ ఇతరులకు చెప్పకుము. ఆ విధముగా చెప్పినప్పుడు సంతోషింపరు కదా? ఇట్లా చేసిన దానిని గొప్పలుగా చెప్పుటకూడా తప్పే అని మనస్సునందు తలంచుము సుమా! ఎవరికయిననూ మేలు చేయుట మన ధర్మము.

EXTEND HELP WHOLEHEARTEDLY

We rise by lifting others.

cheppaku chesina meylu
 nokappuduaiynagaani harshimparu gaa
 goppalu cheppinana dhiyunu
 dhappeyani chittha-mandhudhalampu kumaari!

O Kumari! Do not expect anything in return while offering help to anyone. That is not appreciated and it looks as if you are boasting and insulting . So never advertise what you have done for others as it will lose its value.

ఎంతటి యాకలి కలిగిన
 బంతున గూర్చుండి ముందు భక్షింపకు సా
 మంతులు బంధువులును నిసు
 వంతైనను జెల్లదందురమ్మ! కుమారీ!

అర్థం : ఎంతటి యాకలికలిగిన = ఎంత యాకలి వేసినను, బంతున గూర్చుండి = పదుగురున్న వరుసలో కూర్చున్నప్పుడు, ముందు = ముందుగా, భక్షింపకుము = తినకుము, సామంతులు = ధనవంతులు, బంధువులును = నీ బంధువులును, ఇసుమంతైనను = కొంచెమైననూ, జెల్లదందురమ్మ = పనికిరానిదాని వందురమ్మా!

భావము : కుమారీ! భోజనము చేయుటకు పదిమందితో కలిసి పంక్తిలో కూర్చున్నప్పుడు ఎంతగా ఆకలి వేసినను ముందుగా తినరాదు. అట్లు తిన్నచో నిన్ను చూసి బంధువులు, పంక్తిలోని వారు నిన్ను లేకిమనిషివని, సభ్యత లేదని అంటారు సుమా! కనుక మర్యాద పద్ధతి కాదు సుమా! కొన్ని పంక్తి మర్యాదలు తప్పనిసరి!

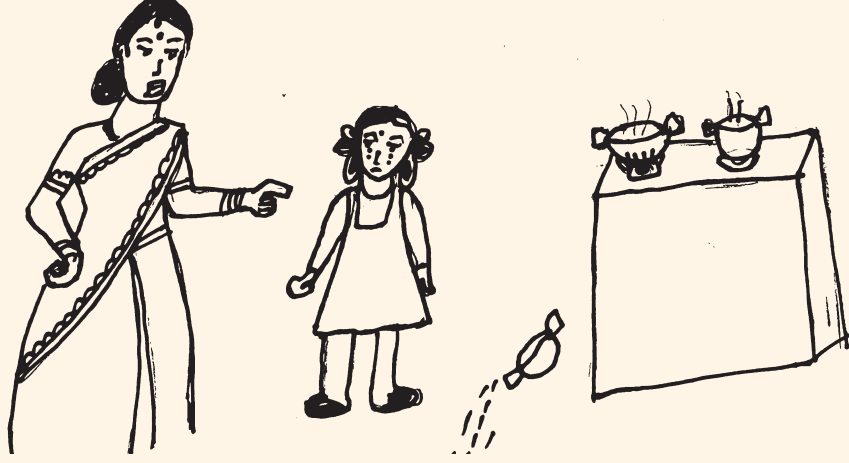
TABLE-ETIQUETTE

Manners are the basic building blocks of civil society..

yenthati yaakali kaligina
 banthini goorchundi mundhu BhakshimpaKu
 saamanthulu, banDhuvulununu
 nisumanthainanu jelladhandhuramma kumaari!

O Kumaari! When you are eating amongst a group of people, try to rise up only after everyone finishes eating. Don't eat before all the people are served food. Control your hunger and eat along with the group or family or guests, otherwise it may be considered impolite.

అధికారము లేనిపనుల
 కధికారము సేయబోకు మందున గోపం
 బధికంబగునీ వారికి
 బుధులది విని హర్ష మొందబోరు కుమారీ!

అర్థం : అధికారము = యోగ్యత, లేని = లేనటువంటి, పనులకు = పనులకు, అధికారము = యోగ్యత యున్నట్లుగా, చేయబోకుము = చేయుటకు వెళ్ళవద్దు, అందున = అట్లు చేయుటవలన, నీవారికి = నీవాళ్ళకు, కోపంబు = కోపము, అధికంబగు = ఎక్కువయగును, అదివిని = అట్లు చేసినవిని విని, బుధులు = పెద్దలు, హర్షము = సంతోషమును, బొందబోరు = పొందరు

భావము : నీకు సంబంధము లేని పనులకు అయినదానివలె చేయుటకు వెళ్ళవద్దు. ఆ విధంగా చేయుట వలన నీవారికి కోపము కలుగును. కనుక సంబంధము లేని పనులమీద పెత్తనం చేయరాదు. ఈ పద్ధతిని పెద్దలు మెచ్చుకోరు సుమా!

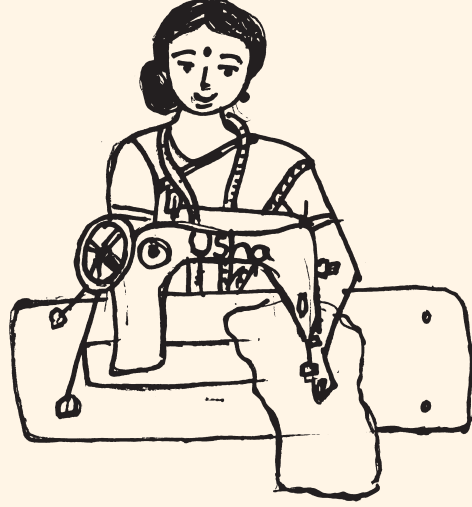
MIND YOUR BUSINESS

Everyone has limits. You just have to learn what your own limits are and deal with them accordingly.

aDhikaaramu leynipanula
 kaDhikaaramu seyyaboku mandhuna gopam
 aDhikambagu nee vaariki
 buDhuladhi vini harsha mondhuboru kumaari!

O Kumaari! Do not interfere, dominate in areas which are not of concern to you. It won't be accepted by anyone. This will also upset elders in your family. Focus only on things which matter to you and your family.

తానమ్ముడుపడి యైనం
దీనుండగు ధవుని యార్తి దీర్చుట సతికిన్
మానము చంద్రమ తీజల
జానన దలపోయవలయు నాత్మ గుమారీ!

అర్థం : తాన్ = తాను, అమ్ముడు వడియైనన్ = అమ్ముడు పోయియైనను, దీనుండగు = దరిద్రము పొందినట్టి, ధవుని = భర్త యొక్క ఆర్తిన్ = కష్టమును, తీర్చుట = పోగొట్టుట, సతికిన్ = భార్యకు, మానము = మర్యాద, చంద్రమతీ జలజానన = చంద్రమతీదేవిని, ఆత్మన్ = మనస్సులో, తలపోయవలయున్ = భావింపవలయును

భావము : కుమారీ! భర్త దారిద్ర్యముతో కష్టములను పడుతున్న సమయము నందు భార్య తానమ్ముడు పోయి అయినను భర్త కష్టములో పాలుపంచుకొని దారిద్ర్యమును తీర్చుట గొప్ప మర్యాద. ఇక్కడ అమ్ముడు పోయి అనగా తానుకూడా ఉద్యోగ విధులు నిర్వర్తించి చేదోడుగా వుండడము మర్యాద లక్షణము. ఆ సమయములో చంద్రమతీదేవిని జ్ఞప్తిలో వుంచుకొనుట పతివ్రతల లక్షణము సుమా!

SUPPORT YOUR FAMILY IN TIMES OF CRISIS

If someone needs help, support them with all you have.

thaanammuduvadi yainam

dheenundaga Dhavuni dhoorthi dheerchuta sathikin

maanamu chandramu teejala

jaanandhala poyavalayunaathma gumaari!

O Kumaari! Stay strong and contribute to the family in whatever way you can, when your husband is going through a difficult phase.. Here the poet also gives the example of Raja Harischandra's wife Chandramathi who gave up all riches for the sake of her husband.

తనకంటె బేదరాండ్రం
 గని యంతకు దనకు మేలుగా యనవలయున్
 దనకంటె భాగ్యవంతుల
 గని గుటకలు మ్రింగ మేలుగాదు కుమారీ!

అర్థం : తనకంటె = తనకన్ననూ, బేదరాండ్రం = బీదవారిని, కని = చూచి, అంతకున్ = వారికంటెను, తనకు = తనకు, మేలుగా = మంచిగా, అనియవలయున్ = అని అనుకొనవలయును, తనకంటెను = తనకన్ననూ, భాగ్యవంతుల = సంపదకలవారిని, కని = చూచి, గుటకలు మ్రింగ = చింతపడుట, మేలుగాదు = మంచిదికాదు

భావము : కుమారీ! తన కన్న బీదవారిని చూసినప్పుడు వారికన్ననూ మనము మెరుగుగా వున్నాము కదా అని భావించాలి. మన కన్నా ధనవంతులను చూసినప్పుడు మనకదిలేదే అని భావన కూడదు. తక్కువ కలవారికి సహాయం చెయ్యవలసిన విషయం గుర్తుంచుకొనుట మంచిది. ధనవంతుల పట్ల అసూయ కూడదు. రెండింటిని సమానముగా తీసుకోగలగాలి. అదే సంస్కారము సుమా!

BE GRATEFUL FOR WHAT YOU HAVE

The art of being happy is to be satisfied with what you have.

thanakante bedharaandram
 gani yanthaku dhanaku meylugaa yanavalayun
 dhanakante Bhaagyavanthula
 gani gutakalu mringa meylugaadhu kumaari!

O Kumaari! Never compare yourself with anyone. Do not feel sad comparing yourself with people who you think are leading a much better life than you. Think of those who are less fortunate than you. Thank God for whatever He has given you.

విఱగబడి నడవగూడదు
 పరుల నడకలెన్ని తప్పుబట్ట జనదు ని
 ఘ్టరములు వచింపగూడదు
 కఱపగ వలె మేలు మేలుగలదు కుమారీ!

అర్థం : విగపడి = నీలుగుచు, నడవకూడదు = నడవరాదు, పరుల = ఇతరుల, నడకలు = నడకలలో, ఎన్ని = లెక్కించి, తప్పుపట్టజనదు = తప్పుపట్టకూడదు, నిఘ్టరము = కఠినపు మాటలను, వచింపగూడదు = పలుకరాదు, మేలు = మంచిని, కఱపగవలె = కలుగచేయవలయును (దానివలన), మేలు = తనకు మంచి, కలదు = కలుగును

భావము : కుమారీ! ఎన్నను విరగపడి నడవకూడదు. ఇతరులు నడుచుచున్నప్పుడు వారినడకలలో తప్పు పట్టకుము. కఠినమైన మాటలను ఎన్నడూ మాటలాడకూడదు. వున్నంతలో ఇతరులకు మేలు చేయుము. దానివలన నీకు మంచి జరుగును.

DO NOT POINT FINGER AT OTHERS

Criticism is easy; achievement is difficult.

viRagabadi nadavagoodadhu
 parula nadakalenni thappu batta janadhu
 nistooramulu vachimpagoodadhu
 kaRapaga vale meylu meylugaladhu kumaari!

O Kumaari! Be careful, watch how you walk. Don't walk shouting or stomp in anger. Have a composed nature. Do not make a habit of criticising, finding fault in others or talk bad about someone. Never use harsh words while speaking to anyone. Do not point out mistakes in others.

కోపమునప్పుడాడ ని
 రూపించిన మాట గొన్ని రోజులు చనినం
 జూ పెట్టుదునని శాంతము
 లోపల గొనవలయు ధర్మలోల! కుమారీ!

అర్థం : ధర్మలోల = ధర్మము నందాసక్తి కల, కుమారీ = ఓ చిన్నదానా! కోపమున = కోపముచేత, అప్పుడాడ = అప్పుడనగ, నిరూపించిన మాట = నిశ్చయించుకొనినమాట, కొన్నిరోజులు = కొన్నాళ్ళు, చనినన్ = జరిగిన, చూపెట్టుదున్ = నిరూపింతును, అని = అనుకుని, శాంతము = నెమ్మదిని, లోపలన్ = మనసు నందు, కొనవలయు = ఉంచుకొనవలయును

భావము : కుమారీ! కోపము వచ్చినప్పుడు కఠినమైన మాటలను మాట్లాడక, కొంత సమయము వేచి చూసిన పిదప అదేమాటలను ఎంతటి తప్పువో తెలుసుకుంటావు. ఎందుకంటే కోపము తగ్గాక సమయము గడచిన తరువాత శాంతముతో ఆలోచన చేస్తే విషయము ఏమీ వుండదు సుమా! కనుక కోపముతో పరుష వాక్యములు ఉపయోగించకు సుమా! కాస్తంత ఆలోచించడము నేర్చుకోవలసినది.

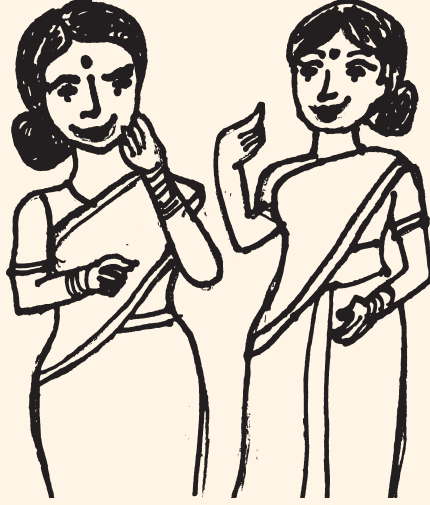
DO NOT BE CONSUMED BY ANGER

Control your anger because it is one letter away from "danger".

kopamunanappudaada
 niroopinchina maata, gonni rojulu chaninam
 joopettadhunani saanthamu
 lopala gonavalayu Dharmalola! kumaari!

O kumari! Watch your words when are angry or upset. Words once spoken cannot be taken back. You may regret it later. Have patience and respond only when you are in a calm and stable frame of mind.

కలహపడునింట నిలువదు
కలుముల జవరాలు కానగలకాలం బే
కలహములు లేక సమ్మతి
మెలగంగా నేర్చేవేని మేలు కుమారీ!

అర్థం : కలహపడునింటన్ = కొట్లాడుచుండు నింటియందు, కలుముల జవరాలు = లక్ష్మీదేవి, నిలువదు = ఉండదు, కాన = కావున, కలకాలంబు = చిరకాలము, ఏకల హములు లేక = ఏవిధమైన జగడములు లేకుండా, సమ్మతి = స్నేహభావంతో, మెలగంగా = నడచుట, నేర్చేనేని = అలవరుచుకొన్నచో, మేలు = మంచిది

భావము : కుమారీ! పోట్లాటలు, చిన్నచిన్న తగాదాలతో వున్నచో మనము ఎప్పుడూ నిరుత్సాహంగా వుంటుంది. ఉత్సాహము, సంతోషము లేని యింట లక్ష్మి నిలువదు. కనుక నీవు కలకాలము ఏ కలహములు లేకుండా తృప్తి, స్నేహభావముతో నీయింట అందరితో కలసిమెలసి వుండు సుమా! అది నీకు, కుటుంబానికి సౌభాగ్యము కలుగుచేస్తుంది.

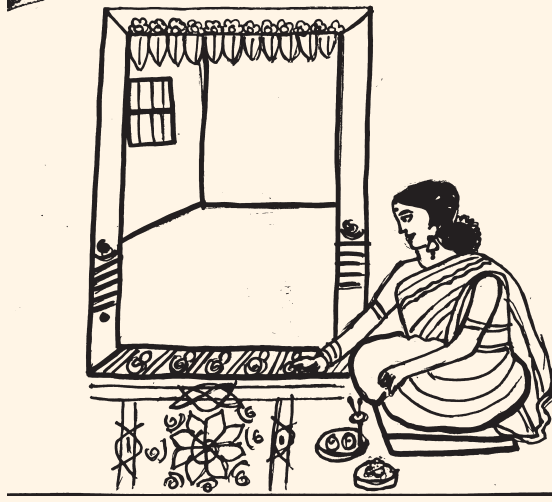
KEEP CALM

Calmness is the cradle of power.

kalahapaduninta nilavadhu
kalumalu javaraalu gaanagalakaalam be
kalahamulu leyka sammathi
melagangaa neyrcheneni meylu kumaari!

O Kumaari! Maintain peace and tranquillity at your dwelling. Try to avoid petty fights which will cost you your peace of mind. It is believed that Goddess Lakshmi will stay away from houses which have constant friction among family members. So control your anger and maintain a happy atmosphere at your house.

గురు శుక్రవారముల మం
దిర గేహళులందు లక్ష్మి తిరముగ నిలుచుం
గర గరిక నలికి మ్రుగ్గిడి
గురుభక్తి మెలంగబాయు గొడువ కుమారీ!

అర్థం : గురు, శుక్రవారముల = గురువారము, శుక్రవారములందు, మందిర = ఇంటి యొక్క గేహళుల యందు = గుమ్మముల యందు, లక్ష్మి = లక్ష్మీదేవి, తిరముగ = స్థిరముగ, నిలుచున్ = నిలిచియుండును, గరగరికన్ = శుభ్రముగ, అలికి = గోమయముచే శుద్ధి చేసి, మ్రుగ్గిడి = ముగ్గులు పెట్టి, గురుభక్తి = పెద్దలయందు భక్తితో, మెలంగ = మెలగగా, కొడువ = దరిద్రము, వాయున్ = తొలగును

భావము : కుమారీ! గురువారము, శుక్రవారముల యందు యింటి గుమ్మముల యందు గోమయముచే అలికి ముగ్గులు పెట్టి, శుచి, శుభ్రతతో వుండి పెద్దలకు నమస్కరించి గౌరవముతో భక్తితో మెలగడం మంచిది. ఇదే భగవద్భక్తి. అదే నీకు మేలు చేస్తుంది. సర్వ శుభములు సమకూరును కుమారీ!

WELCOME GODDESS LAKSHMI INTO YOUR HOME

guru sukraaramula
mandhira geyhaLlandhu Lakshmi thiramuga niluchun
garagaraika naliki muggidi
guruBhakthi melangabaayu godhuva kumaari!

O Kumaari! Clean and do your prayers to the Lord at home in the morning especially on Thursday and Friday, as it is considered auspicious and is believed that Goddess Lakshmi visits our home on those days. Clean and decorate your house threshold with kolam(mandala designs) as the Goddess of wealth resides here. By also respecting elders and by not using harsh words one can weed off misfortune, if any.

అపకీర్తి పొందుట క
 కష్టపు బనిగా దొక్కగడియ చాలును గీర్తిన్
 నిపుణత వహింపవలయును
 జపలగుణము లెల్లబాసి చనగ గుమారీ!

అర్థం : అపకీర్తి = చెడ్డపేరు, పొందుట = కలుగునట్లు చేసుకొనుట, కష్టపు పనికాదు = కష్టమైన పనికాదు, ఒక్కగడియ = ఒక క్షణకాలము, చాలును = చాలును, కీర్తిన్ = మంచిపేరును, నిపుణత = నేర్పరితనమును, వహింపవలయు = పొందవలయును, చపల గుణములు = స్థిరము లేని బుద్ధులు, ఎల్లన్ = అన్నియు, బాసి = వదలి, చనగన్ = పోవునట్లుగాను

భావము : కుమారీ! జీవితకాలములో చెడ్డపేరు తెచ్చుకొనుట కష్టము కాదు. చెడ్డవాడు అనిపించుకొనుటకు క్షణకాలము పట్టదు. కాని నైపుణ్యముతో మంచి ప్రవర్తనతో స్థిరమైన మనస్సుతో మంచి మనిషి, ఉత్తమురాలు అని కీర్తి పొందుట చాలాకష్టము. కనుక సత్ప్రవర్తనతో ఉత్తమురాలు అనే పేరు శాశ్వతమై నిలిచేటట్లు చేసుకోవలసినది సుమా!

REPUTATION IS LIKE GLASS

If I take care of my character, my reputation will take care of itself.

apakeerthim bondhuta
 kastapum banigaa dhokkagadiya chaalun geerthin
 nipuNatha vahimpavalayunu
 japalaguNamu lellabaasi chanaga gumaari!

O Kumaari! It doesn't take much time to create a bad impression and lose the reputation one has built over years. It is difficult to climb the ladder but very easy to fall. So think ahead and act wisely to retain the fame and name you have earned.

సరకులు బట్టలు వన్నెల
 కెరవుల తేదగదు తెచ్చెనేని సరకుల
 క్కఱ దీర్చుకొనుచున్న వెంటనె
 మరలింపక యున్న దప్పుమాట కుమారీ!

అర్థం : సరుకులు = వస్తువులుకు, బట్టలు = వస్త్రములను, వన్నెలకు = పై అలంకారములను, ఎరవులు = చేబదుళ్ళు, తేన్ = తీసుకునివచ్చుట, తగదు = పనికిరాదు, తెచ్చెనేని = తీసుకునివచ్చినచో, సరకుల = ఆసరకుల యొక్క అక్కర తీర్చుకొనుచు = అవసరము తీర్చుకొనుచు, వెంటనే = శీఘ్రముగా, మరలింపకయున్న = తిరిగి యివ్వకున్నచో, తప్పుమాట = తప్పుగును

భావము : వస్తువులను, సరుకులు, ఆడంబరముకోసము అలంకార వస్తువులు ఎన్నడూ అప్పుగా తీసుకొని రాకూడదు. అవసరమై తీసుకున్నచో వెంటనే తిరిగి వాళ్ళకు ఇచ్చివేయవలయును. అవసరము తీరిన వెంటనే తిరిగి వారికి అందచేయకపోయినట్లయితే తప్పు. అది మర్యాద పద్ధతి కాదు. దిగజారుడు తనం అనిపించుకుంటుంది.

DO NOT BORROW

sarakulu battalu vannela
 keravulu they-dhagadhu tecche neyni sarakula
 akkaRa dheerchukonuchu ventane
 maralimpaka yunnadhappu maata kumaari!

O Kumaari! Do not borrow groceries, clothes and cosmetics from anyone. If there is a genuine need, return those things immediately after use. It is not correct to hold on to things which do not belong to you.

గొప్ప దశ వచ్చెననుచు నొ
కప్పుడయిన గర్వపడకు మది దొలంగినచో
జప్పట్లు చరతురందలు
దప్పని దండించు దండధరుడు కుమారీ!

అర్థం : గొప్ప దశ = గొప్ప స్థితి, వచ్చెననుచు = కలిగిన ననుచూ, ఒకప్పుడయిన = ఏ యొక సమయమందైననూ, గర్వపడకు = గర్వము పొందకుము, మదిన్ = మనస్సునందు, తొలగినచో = నీ యీ గర్వపడని స్థితి తొలగిపోయినచో, అందరు = నీతోటివారందరూ, చప్పట్లు చరతురు = ఎగతాళి చేయుదురు, దండధరుడు = యమధర్మరాజు, తప్పని = నీవు చేసిన పని తప్పయని, దండించు = శిక్షించును

భావము : నీకు అదృష్టము వలన ఐశ్వర్యము కలిగినచో, అందరితోను మిడిసిపాటుతో ప్రవర్తించకు. అట్లు గర్వపడి ప్రవర్తించిన అదృష్టము తొలగిపోవును. అప్పుడు నిన్నుచూసి ఎగతాళి చేయుదురు. యమధర్మరాజు కూడా నీ చేష్టలు హర్షించడు. ఒదిగి వుండడం ఉన్నతికి లక్షణము.

ATTAIN STITHAPRAJNATHA

Pride goes before the fall.

goppadhasa vacchenanuchu
nokappudayina garvapadaku madhi dholaginacho
jappatlu charuthurandhaRu
dhappani dhandinchu dhanda dharundu kumaari!

O Kumaari! Always stay humble. Try to remain the same in spite of the happenings in your life. When it is extreme wealth and luxuries you have don't look down on others because when you are in a state of financial crisis people will think it as a punishment for you.

సుమతియును జంద్రమతియును
 దమయంతియు జానకియును ద్రౌపదియును బ
 న్నము లంబడి పతిభక్తిం
 క్రమమున నడుపుట తలపగాదె కుమారీ!

అర్థం : సుమతియును = సుమతి, చంద్రమతియును = చంద్రమతి, జానకియును = సీతయు, ద్రౌపదియును = ద్రౌపది, బన్నములం = కష్టములను, పడి = పొంది, పతిభక్తిం = భర్తయందు భక్తిచే, క్రమమున = వరుసగా, నడుపుటలు = నడచుటను గూర్చి, తలపగాదె = తలంచును

భావము : చంద్రమతి, సుమతి, సీత, ద్రౌపది వంటి పతివ్రతలు ఎన్ని కష్టములు పడిననూ పతిభక్తి వదలక కష్టములు అశాశ్వతమని నిరూపించి చరిత్రలో శాశ్వత కీర్తిని సంపాదించారు. వారిని తలచుకోవడం వలన మనస్సుకు ఉత్తమ జ్ఞానము ఏర్పడుతుంది. ఉత్తమమయిన వ్యక్తిత్వము కలవారిని తలచుట వలన మనకు కూడా కొన్ని ఆదర్శాలు ఏర్పడతాయి.

LEARN ABOUT YOUR HERITAGE

Sumathi yunu, jandhramathi yunu
 dhamayanthiyu, jaanakiyu, droupadhiyu
 bannamulambadi pathibhakthim
 gramamuna naduputala thalampu gaadhe? Kumaari!

O Kumaari! Learn about the great, learned, strong and wise women like Sumathi, Chandramathi, Damayanthi, Jaanaki and Draupadhi mentioned in our Indian texts. They were revered for the loyalty to their husbands. In spite of the all the hardships they faced they stood by their ground. Our Indian culture has been thriving for centuries because of the strong values and ideals exhibited by such women.

సుమతి యను రమణి పతికై
 శ్రమనొందుట నీచ సేవ సలుపుటయు వియ
 ధ్గ మన నిరోధము భానున
 కమరించుట యుండలంపు మాత్మ గుమారీ!

అర్థం : సుమతియును = సుమతి యను పేరుగల, రమణి = స్త్రీ, పతికై = భర్త కొఱకై, శ్రమనొందుట = కష్టములు పడుట, నీచసేవ = నీచసేవలను, సలుపుట = చేయుట, భానునకు = సూర్యునకు, వియధ్గమన నిరోధము = ఆకాశమార్గమున అడ్డు, అమరించుటయున్ = కలిగించుటను, ఆత్మన్ = మనస్సునందు, తలంపుము = ఆలోచింపుము

భావము : భార్య భర్తల అనుబంధమునకు సుమతి కథ పరాకాష్ఠ. భర్త ఆనందము కోసము ఏ పని కోసమైనా సిద్ధపడేందుకు ఆమె తన భర్తను బ్రతికించుకునేందుకు సూర్యోదయమును ఆపుటకు సిద్ధపడింది.

SATI SUMATHI - THE WOMAN WHO HAS THE POWER TO STOP THE SUN

Sumathi yanu ramaNi pathikai
 srama nondhuta neecha seyva saluputayu
 viyadgamana niroDhamu bhaanuna
 kamarinchuta yundhalampu maathma kumaari!

O Kumaari! There once lived a pious woman by name Sumathi, she served her disabled husband devotedly. She would carry him in a basket over her head and ferry him around. She has divine powers with which she could control the sun from rising so that she could save her husband from death. Keep recollecting the inspiring lives of such women.

వాణీయు శర్వాణీయు హరి
రాణీయు వాక్కునను మై నురంబుననుంటల్
రాణ దిలకించి మదిలో
బాణీగ్రాహి యెడ నిల్పుభక్తి గుమారీ!!

అర్థం : వాణీయు = సరస్వతీదేవి, శర్వాణీయు = పార్వతీదేవి, హరిరాణీయు = లక్ష్మీయును, వాక్కునను = ముఖమునందు, మైన్ = శరీరమునందు, ఉరమున = వక్షస్థలమున, ఉంటల్ = ఉండుటలు, రాణదిలకించి = బాగుగా జూచి, మదిలోన్ = మనస్సునందు, భక్తి = ప్రేమను, పాణీగ్రాహియెడ = భర్తయందు, నిలుపుము = ఉంచుము

భావము : సరస్వతీదేవి తన భర్తయగు బ్రహ్మ యొక్క ముఖము నందు నిలిచినది. పార్వతి తన భర్త యైన పరమేశ్వరునిలో సగభాగమైనది. లక్ష్మీదేవి తన భర్త యొక్క వక్షస్థలమున నిలిచినది. కనుక ప్రేమతో భర్త మనస్సులో స్థానము ఏర్పరచుకోవాలి. భర్తను అనుసరించి జీవించవలయును.

LOVING COUPLE - HAPPY FAMILY

VaaNiyu sarvaaNiyu hari
raaNiyu vaakkunanu mynurambuna nuntal
raaNi dhilakinchi madhilo
baaNigraahi yeda nilpu Bhakthi gumaari!

O Kumaari! Wife and husband should have mutual love and respect for each other. Such families will prosper. Goddess Saraswathi resides in her husband Lord Brahma's speech, Goddess Parvathi is half of Lord Shiva, and Goddess Sri Maha Lakshmi lives in Lord Vishu's heart. This signifies how valuable mutual respect love and affection are.

వడ్డించునపుడు తాగను
బిడ్డనికి దల్లి భంగి బ్రేమదలిర్పన్
వడ్డింపవలయు భర్తకు
నెడతనము మానవలయు నెందు కుమారీ!

అర్థం : వడ్డించునపుడు = భోజనమును పెట్టునప్పుడు, తాన్ = తాను, కను = కనిన, బిడ్డలకిన్ = పిల్లవానికి, తల్లిభంగిన్ = తల్లిపెట్టు విధముగా, ప్రేమదలిర్పన్ = ప్రేమయతిశయింపగా, భర్తకు = మగనికి, వడ్డింపవలయు = వడ్డన చేయవలయును, ఎందు = ఏ సమయమందైననూ, ఎడతనము = రోతపుట్టించు నట్టి విధమును, మానవలయు = వదులవలయును

భావము : కన్నతల్లి తన పిల్లవాడికి ప్రేమతో ఎట్లా తినిపిస్తుందో అట్లు భర్తకు అన్నము పెట్టవలయును. భర్త పట్ల ప్రేమతో వ్యవహరించి మనస్సు గెలుచుకోవడం మంచిది.

SERVE FOOD LIKE A MOTHER

Vaddinchunappudu taaganu
biddanikim dhalli Bhanngi breyma-dhalirpan
vaddimpavale yu Bharthaku
nedde thanamu maanavalayu nendhu kumaari!

O Kumaari! Serve food to your husband with love and affection. Serve as if you are feeding your own children. Even at odd hours, be patient while serving.

పవళించునప్పుడు రంభా
 కువలయదళ నేత్రభంగి గోరినరీతిన్
 ధవుని కొన గూర్పవలయును
 దివి భువి నుతి బొందునట్టి తెఱవ కుమారీ!

అర్థం : పవళించునప్పుడు = పరుండునప్పుడు, రంభాకు వలయ నేత్ర భంగిన్ = రంభవలె, గోరినరీతిన్ = భర్త కోరిన రీతిన్, ధవునికి = భర్తకు, ఒనకూర్పవలయును = ప్రేమగా చేయవలయును, దివి భువి = స్వర్గ భూలోకములయందు

నుతిన్ = పొగడ్డన్ పొందును

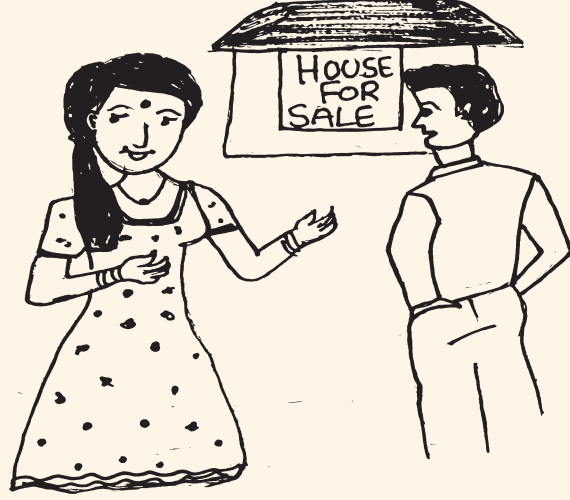
భావము : ప్రతి స్త్రీ ప్రేమమూర్తి. తను నిర్వర్తించే ఏ పాత్రనైనా ప్రేమతో, లాలింపుతో సమయానికి ఒదిగి ప్రవర్తించడం వలన భర్తకు సంతృప్తినివ్వడమే కాక, సౌఖ్యము, ఆనందము కలగలసి వుండేదే గృహము. మంగళకరమైన, విశ్రాంతి స్థానము. అందుకే భార్యాభర్తలు కష్టసుఖాలు పంచుకుంటూ ఆనందంగా గడిపే ఆనంద స్థలం. గృహిణి భర్త మనసుకు నచ్చినట్టు ప్రవర్తించి మంచి పేరు తెచ్చుకోవలెను. కలతలు లేకుండా ఇద్దరూ కలిసి మెలసి వుండడము ఆదర్శ దాంపత్యము.

SATISFY EACH OTHER'S NEEDS

PavaLinchunapudu ramBhaa
 kuvaLayadhaLa neythraBhangi gorina reethin
 Dhavuni konagoorpavalayunu
 divi, Bhuvi, suthibondhu natti teRuva Kumaari!

O Kumaari! While being intimate with your husband leave all your inhibitions. Try to entertain your husband like the divine Dancer Rambha. Bonding without inhibitions will strengthen your relation as husband and wife.

ఆలోచన యొనరించెడి
 వేళలలో మంత్రి భంగి కోరిన రీతిన్
 కాలోచిత కృత్యంబుల
 భూలోకమునందు గీర్తి బొందు కుమారీ!

అర్థం : ఆలోచన యొనరించెడి = ఆలోచన చేసెడి, వేళలలో = సమయములందు, మంత్రి భంగి = మంత్రివలె, కాలోచిత కృత్యంబుల = తగిన సమయములలో చేయవలసిన పనులను, వివరింపవలెన్ = విశదపరుపవలయును, భూలోకమునందు = భూమియందు, కీర్తిపొందు = కీర్తిపొందును

భావము : అమ్మా! తగిన సమయములందు చేయవలసిన పనులను గూర్చి భర్తకు మంత్రివలె ఆలోచన చేసి పనులు సక్రమంగా చేయునట్లు చూడవలసిన బాధ్యత వహించవలయును. కుటుంబము అంటే ఇద్దరిదీ. సవ్యంగా సాగాలంటే భర్తకు తోడై నిలవవలసినదే. భర్త ఆలోచనలలోని సాధ్యాసాధ్యములు సూక్ష్మంగా చక్కగా సాగాలంటే భార్య తన తెలివిని ఉపయోగించి మంత్రివలె సహకరించాలి. ఐశ్వర్యముతో అభివృద్ధిలోకి సాగాలంటే మంచి ఆలోచనలు ముఖ్యము.

REVIEW ALL ASPECTS LIKE A MINISTER BEFORE ADVISING

Aalochana yonarinchedi
 veLalalo manthri bhangi vivarimpavalen
 kaalochitha kruthyambula
 Bhoolokamunandhu geerthi bondhu kumaari!

O Kumaari! Advice and guide your husband, like a minister to a King for completing matters properly on time. Share ideas and suggestions with your husband for the growth of your family and welfare, this will give you respect.

పని సేయునప్పుడు దాసి
 వనిత విధంబునను మేను వంపంగవలయున్
 ధనవంతు సుత యైనను
 ఘనత గలుగు దానివలన గాదె కుమారీ!

అర్థం : పనిచేయునప్పుడు = సేవలు చేయునప్పుడు, దాసివనిత విధంబున = పనిమనిషి మాదిరిగ, మేను వంపంగవలయున్ = శరీరము వంచవలయును, ధనవంతుల = ధనవంతుల యొక్క, సుత యైనను = కుమార్తె యైననూ, దానివలన = అట్లు చేయుట వలన, ఘనత కలుగు = కీర్తి కలుగును, గాదె = కదా!

భావము : పనిలో వున్నప్పుడు మనస్సు లగ్నము చేయాలి. పని చేసేందుకు సిద్ధమైనప్పుడు అనవసర భేషజాలు పనికిరావు. శ్రద్ధతో ఏ పని చేసినా బాగుంటుంది. పనిమనిషి ఏవిధంగా తాను చేసే పనిని శ్రద్ధగా చేస్తుందో, అదేవిధంగా శ్రద్ధగా చెయ్యవలెను. దాసి చేసే పని చేస్తున్నామని చిన్నచూపు వద్దు. వారిని తక్కువ చేసి చూడకూడదు. ఎంతటి ధనవంతుని కూతురు అయిననూ తన యింటిపని ఏ విధమయిన పని అయిననూ అది తన విధ్యుక్తము.

GIVE IT YOUR ALL

Panicheyunapudu daasi
 Vanitha viDhambuna menu pampagavalayun
 Dhanavanthula suthayainanu
 Ghanatha kalugu dhaani vanan gaadhey kumaari!

O Kumaari! When you work, put all efforts and work diligently like a "daasi" ,don't feel bad about doing it, do in an appropriate manner with shraddha and bhakti. This will bring you name and fame. Today women are multi-tasking with job, family responsibilities. Whatever task you take up give your 100% effort.

దానములు ధర్మకార్యము
 లూనంగా కలిగినంత యుక్త క్రియలన్
 మానవతులకి ధర్మము
 గానెఱిగి యొనర్చవలయు గాదె కుమారీ!

అర్థం : దానములు = దానములు, ధర్మకార్యములు = ధర్మకార్యములు, ఊనంగా = పూనికతో, కలిగినంత = తనకు ఉన్నంతలో, యుక్త క్రియలన్ = తగిన మంచి పనులను, మానవతులకిది ధర్మముగా = మంచి స్త్రీలకిది ధర్మముగా, ఎఱిగి = తెలిసికొని, యొనర్చవలయును = చేయవలయును

భావము : దానధర్మములు ఎంత చెయ్యకలిగితే అంతమంచిది. జీవితంలో ఎంత అనుభవించాము అనునది వ్యర్థము. చేసిన దానధర్మములు మాత్రమే శాశ్వతమైన కీర్తిని మిగల్చకలవు. హిందూ ధర్మము చెప్పిన పునర్జన్మలు ఉత్తమగతులు పొందాలంటే, మనిషి చేసుకున్న దానధర్మములు, మంచి నడవడి మాత్రమే పుణ్యగతులు అందించగలవు. తన యింట తను చేసే ధర్మకార్యాలు భవిష్యత్ తరాలు అందిపుచ్చుకుని తమవంతుగా చేయుటకు ముందుకు సాగుతారు. కనుక మానవతులు తమ కర్తవ్యంగా దానధర్మములు చేస్తూ ఇహపరలోకములను ఉత్తమంగా మార్చుకోగలరు. అది అత్యుత్తమ ధర్మము కూడా!

SERVICE TOMAN IS SERVICE TO GOD

Dhaanamulu Dharmakaaryam
 loonangaa galiginantha Yuktha kriyalan
 maanavathulakidhi Dharmamu
 gaaneRigi yonarpavalayu gaadhey kumaari!

O Kumaari! Be generous within your means. Find happiness in giving to those less fortunate. Donate however small the contribution may seem. This is humanity.

శ్రమ యెంత సంభవించిన
క్షమ మరువంగరాదు ధరణిచందంబున స
త్యమున బ్రవర్తించి యా
రమణి యె లోకమునందు రమణి కుమారీ!

అర్థం : శ్రమ యెంత = ఎంత కష్టము అయినను, సంభవించిన = కలిగినంతను, ధరణి చందంబున = భూదేవివలె, క్షమ మరువంగరాదు = ఓర్పు వదులుకోరాదు, లోకంబునందు = లోకమునందు, సత్యమున బ్రవర్తించిన = న్యాయముగా ప్రవర్తించిన, యారమణియె రమణి = ఆస్త్రీయే స్త్రీ!

భావము : ఎన్ని కష్టములు సంభవించిననూ భూదేవి వలె ఓర్పుతో ఉండవలయును. కుటుంబంలో వచ్చే కష్టములు ఓర్పుతో సర్దుకుపోయేవే. వివాహమయ్యాక గృహిణికి భూదేవికి వున్నంత ఓర్పు వుండవలసి వుంటుంది. ప్రతి చిన్న సమస్యకు జీవన్మరణ సమస్యలాగా భావించక ఓర్పు వహిస్తే మర్యాదగా వుంటుంది. ఓర్పు, వినయము కల స్త్రీని సమాజము చాలా గౌరవము ఇస్తుంది.

SRAMAYEVA JAYATHE - PERSISTENCE PAYS

Srama yentha samBhavinchina
Kshama maRavanga raadhu DharaNi chandhambuna
Sathyamuna bravarthinchina yaa
ramaNi ye lokambunandhu ramaNi kumaari!

O Kumaari! However difficult a work is, have patience like the Mother Earth (Bhoodevi). Stand your ground and keep calm. Always remember everything passes. Follow the path of truth and righteousness even though it may seem difficult. It will yield fruit in the long run. This will be applauded by the society.

ఈ రీతి దిరుగ నేర్చిన
 నారీమణి కీర్తి బొందు నరలోకమునన్
 దూఱులు తొలంగి పోవన్
 ఘోరదురిత సంఘ మెల్లగుండు గుమారీ!

అర్థం : ఈరీతిన్ = ఈ విధముగా, తిరుగనేర్చిన = మెలగుచుండిన, నారీమణి = వనితారత్నము, కీర్తిన్ = కీర్తిని, పొందు = పొందును, నరలోకమునన్ = భూలోకమునందు, దూఱులు = నిందలు, తొలంగిపోవును = తొలగిపోవును, ఘోరదురిత సంఘమెల్లన్ = ఘోరపాపముల సమూహమంతయు, కుండు = నశించును

భావము : పైన చెప్పుకున్న పద్యము లందలి నీతులను గుర్తుంచుకొని, ఆ ప్రకారము నడచు వనితారత్నము ఈ లోకమునందు నిందలకు దూరమగును. సమస్త ఘోరపాపములు నశించును. ధర్మబద్ధంగా నడచుకునే మహిళామణి కుటుంబానికి, సమాజానికి కూడా ఆదర్శమూర్తి. ధర్మాన్ని ఆమె అనుసరిస్తే, ఆమెను సమాజం అనుసరిస్తుంది. కలకాలము శుభనామంతో మిగులుతుంది.

SANATHANA DHARMA - THE ETERNAL WAY OF LIFE

Ee reethi dhiruga neyrchina
 naaree-maNi keerthibondhu naralokamunan
 dhooRulu tholangi povunu
 Ghoradhutha sangha mella gundhu gumaari!

O Kumaari! Keep in mind and follow the Dos and Don't's as has been said that in the above poems. This will help prevent unnecessary criticism and troubles. By following the principles of the Sanathana Dharma one can earn respect and recognition. Such women will be revered by one and all.

కామము సంకల్పంబున
 బామెందెడు దొలంగు దేహభావము దెలియన్
 వేమఱునిది పరికించుట
 క్షేమంబగు ముక్తి గని సుఖింపు కుమారీ!

అర్థం : కామము = కోరిక, సంకల్పంబు = భావించుట వలన, బామెందెడున్ = పుట్టుక, తొలగు = తొలగిపోవును, దేహభావము = శరీరము యొక్క స్థితి, తెలియన్ = తెలిసికొనగా, వేమఱు = చాలాసార్లు, ఇది పరికించుట = జూచుటచే, క్షేమంబగు = మంచిదగు, ముక్తిన్ = మోక్షము, కని = పొంది, సుఖింపుము = సుఖములను అనుభవింపుము

భావము : అశాశ్వతమైన మోహభావముచే కోరికలు కలుగుతూ వుంటాయి. కాన శరీరము శాశ్వతము కాదని తెలుసుకొనుట వలన కోరికలు తగ్గును. నిష్ప్రయోజనమైన ఆలోచనలు తగ్గుట వలన భగవంతుని పట్ల ఆలోచనతో మనసుకు శ్రద్ధ, ధ్యానము కలుగును. అది మోక్షమునకు దారి యగును.

BHAKTHI- THE ULTIMATE PATH

Kaamamu sankalpambuna
 baamondedu dholagu dhehaBhaavamu Dheliyun
 veymaRunidhi parikinchuta
 kshemambagu mukthi gani sukhimpu kumaari!

O Kumaari! Desires are never ending. Remember worldly pleasures are all temporary. Path of Bhakthi is the only permanent way of life.

పరజనము లాచరించెడి
 దురితంబున క్రోధగుణము దోచెడినది
 స్ఫురణన్ క్షమగైకొనినంతరుగు
 నది యెఱింగి మెలగదగును కుమారి!

అర్థం : పరజనములు = ఇతరులు, ఆచరించెడి = చేసెడి, దురితంబున = చెడుపనులవలన, క్రోధ గుణము = కోపము, తోచెడిన్ = కలిగిన, స్ఫురణన్ = జ్ఞానముచే, క్షమన్ = శాంతగుణమును, గైకొనిన్ = పూనినచో, అది = ఆ కోపము, తఱగున్ = నశించును, ఎఱింగి = ఈ విషయము తెలిసికొని, మెలగదగును = ప్రవర్తింపవలయును

భావము : ఏదైనా నీకు నచ్చని పని చేసినప్పుడు కోపము కలుగుట సహజము. కాని కోపము తగ్గించుకుని శాంతము వహించుట మంచిది. శాంతము కలిగి వుండుట వలన కోపము నశించును. అర్థము చేసుకొనుటకు అవకాశము వుండును.

FORGIVE - TO ERR IS HUMAN; TO FORGIVE IS DIVINE

Parijanam laacharinchedi
 dhurithambuna groDhaguNamu dhochedinaka
 sphuraNan kshamagai koninam
 dhaRungu nadhi yeringi melaga dhagunu gumaari!

O Kumaari! It is natural to be upset with those people who may have wronged you. Still try to forgive their mistake for your peace of mind. We may come across many such people, situations which may not be in your favour, still it is important to maintain calm and composure for your own wellbeing.

దృశ్య పదార్థ లెల్లను
 నశ్యములని తలపకుండినను లోపంబౌ
 దృశ్యమున నస్థిరతన
 వశ్యము చిత్తమున దలపవలదె కుమారీ!

అర్థం : దృశ్య పదార్థములు = కంటికి కనిపించునవి, ఎల్లను = అన్నియును, నశ్యములు = నశించునవి, అని = అనుకొని, తలపకుండినను = భావింపకున్నచో, లోపంబౌ = లోటుకలుగు, దృశ్యంబునన్ = కనిపించువానియందు, అస్థిరతన్ = అశాశ్వతత్వమును, అవశ్యము = తప్పక, చిత్తమున = మనసున, తలపవలదె = భావింపవలయు కదా!

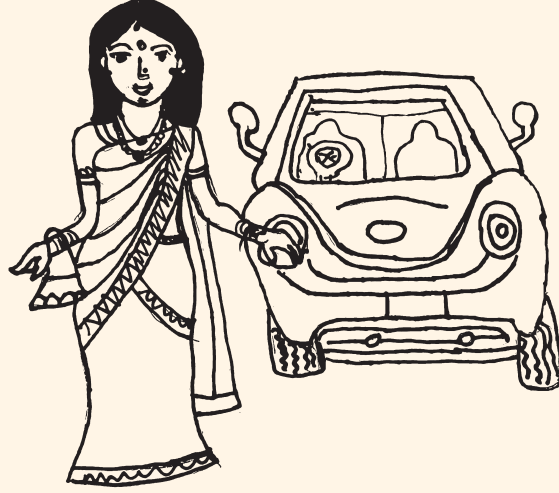
భావము : కంటికి కనిపించిన వస్తువులన్నియు నశించునని భావింపకున్నచో లోటు కలుగును. కంటికి కనిపించినవన్నియు నిలకడ లేనివని తప్పక తెలుసుకొనవలయును. అశాశ్వతమైన వస్తువులందు మమకారము కూడదు.

CHANGE YOUR PERCEPTION OF VISION

DruShya padaarDhamu lellanu
 naSyamulani thalapa kundinanu lopambhou
 DruShyambuna nasthirathana
 vaSyamu chittamuna dhalampa valadhe kumaari!

O Kumaari! Always keep in mind that all the objects visible to the eye are an illusion, otherwise you may end up disappointed. Visible attractions are not permanent. Don't crave for momentary gratifications.

జనియించెడి జ్ఞానం
 బున మోహగుణంబు, ధర్మమున బరికింపం
 దునుమాడ బడును దీని
 గనుగొని మెలగంగ వలయుగాదె కుమారీ!

అర్థం : జనియించెడున్ = పుట్టును, అజ్ఞానంబున = తెలివితక్కువతనము వలన, మోహగుణంబు = వ్యామోహమును గుణము, పరికింపన్ = పరిశీలింపగా, ధర్మమున = ధర్మముచేత, దునుమాడబడును = పోగొట్టబడును, దీనిన్ = ఈ విషయమును, కనుగొని = తెలుసుకొని, మెలగంగ వలయుగాదె = మెలగవలయును కదా!

భావము : అజ్ఞానము చేతనే వ్యామోహము పుడుతుంది. వ్యామోహము చాలా చెడుగుణము. వ్యామోహము కలిగిన వ్యక్తి విచక్షణ కోల్పోతారు. కాని ధర్మము తెలిసిన వ్యక్తికి వ్యామోహము నశిస్తుంది. అశాశ్వతమైన వాటిమీద వ్యామోహమును ధర్మమే దూరం చేస్తుంది. ఈ విషయము తెలుసుకుని ప్రవర్తించడము అవసరము సుమా!

WALK AWAY FROM IGNORANCE

janiyinchedu nagnaanam
 buna mohaguNambu, Dharmamuna barikimpam
 dhunu maada badunu dheeni
 ganugoni melaganga valayu gaadhe kumaari!

O Kumaari! Ignorance is the cause of desire. This is the reason one gets trapped in 'Moha'. Follow the path of Dharma to dispel that ignorance and proceed towards enlightenment.

కులమున విత్తంబున వి
 ద్యలను మదం బుద్ధవింతు నా యా పెంపుల్
 దలపోయ మరలునిది హృ
 జ్జ లజంబున దలంపవలయు సతము కుమారీ!

అర్థం : కులమున = కులము వలన, విత్తంబున = ధనము వలన, విద్యలను = విద్యవలన, మదంబుద్ధవింతు = గర్వము కలుగును, నాయాపెంపుల్ = ఆయా ఎక్కువ తనములు, దలపోయ = ఆలోచించగా తనకంటె అధికులను దలచి, మరలు ఇది = ఈ విషయము తగ్గను, హృజ్జలజంబున = మనస్సు అను పద్మమునందు, దలంపవలయు సతము = అది ఎల్లప్పుడు తలచవలయును

భావము : ధనము వలన, విద్య వలన, కులము వలన గర్వం ఏర్పడును. ఆయా విషయములలో తనకంటె అధికుని గుర్తుకు తెచ్చుకుంటే వాని గర్వము తగ్గిపోవును. కనుక ఇవి ఏమంత గొప్ప విషయములు కావని సహజముగా వుండుటకే ప్రయత్నము చేయుట మంచిది.

AS KNOWLEDGE GAINS ARROGANCE LEAVES

kulamuna vitthanambuna
 vidyalanu madham budhbhavinchunaayaa pempul
 thalapoya maralu nidi hru
 jalajjambuna dhalampanalayu sathamu gumaari!

O Kumaari! We take pride or sometimes become arrogant because of our lineage, wealth or academic qualifications. The knowledge one gains with education makes us wise enough to not get carried away by that arrogance.

మాత్సర్యమణచు సత్యము
హృత్సర సీజమున లేమి ఎల్లప్పుడు దా
సత్యేవ యందు దిరిగిన
మాత్సర్యమణుంగు తెలిసి మనుము కుమారీ!

అర్థం : మాత్సర్యము = మాత్సర్యము, సత్యము = న్యాయమును, అణచు = అణచును, లేమి = లేనితనము, హృత్సరసీ జమున = మనసునందు కలుగదు, సత్యేవ యందు = సుజనులు చేయు సేవలో, తిరిగిన = తిరిగినచో, మాత్సర్యము నశించును, తెలిసి మనుము కుమారీ! = తెలుసుకొని మసలుకోవలెను

భావము : మాత్సర్యము వలన అంటే అసూయ, ద్వేషము వలన న్యాయబుద్ధి నశించును. చెడు గుణముల వలన ఆలోచనా విధానములో దోషము కనపడుతుంది. అట్టిది సత్సాంగత్యము వలన మాత్సర్యమును పోగొట్టుకొనవలయును. మానసిక స్వస్థత ముఖ్యము

ASATHOMA SADGAMAYA

maatsarya modhapu sathyamu
hrutsaraseejamuna leymi yellappudu daa
satseyvayandhu dhirigina
maatsaryamaNungu thelisi manumu kumaari!

O Kumaari! The absence of truth leads to jealousy and hatred. Experiencing truth will lead to banishing of such qualities. Inculcate good qualities.

బహు కష్టములంబొందక
 మహిలో సమకూరబోదు మానవజన్మం
 బహోహో! ఈ జన్మంబున
 నిహ పరముల గొనెడు జాడ లెఱుగు కుమారి!

అర్థం : బహు కష్టములంబొందక = అనేక కష్టములను పొందక, మానవజన్మంబు = మనుష్యజన్మము, మహిలో సమకూరబోదు = ఈ భూమియందు మానవజన్మ సమకూరబోదు, ఆహోహో = ఆహో, ఈ జన్మమున = ఈ జన్మలో, నిహ పరముల గొనెడు = ఇహ పరములందు పొందగలుగు జాడ లెఱుగు = మార్గము కనుగొనుము

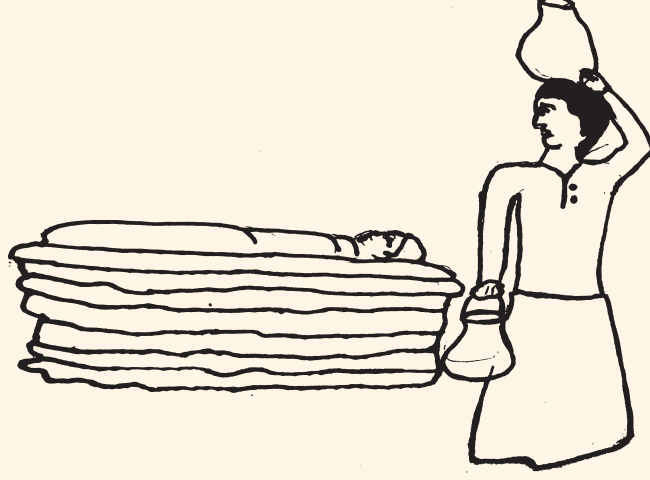
భావము : ఎన్నో కష్టములనుభవించి, ఎన్నో జన్మల తదుపరి ఎంతో పుణ్యము చేసుకుని వుంటేనే ఈ మానవ జన్మ లభించినది. కావున ఈ జన్మమున పాపపుణ్యములెరిగి ముక్తికొరకు మార్గము తెలుసుకొనుము. ఈ జన్మయందు చేసుకున్న పుణ్య విశేషము వలననే ఇహపరములను పొందగలరు. ఈ విషయము గుర్తుంచుకుని మానవజన్మను సద్వినియోగం చేసుకొనుట ఉత్తమము. జ్ఞానంతో ఆధ్యాత్మిక ప్రగతి సాధించి సన్మార్గములో పయనించవలెను అదే మన కర్తవ్యము.

THE RESPONSIBILITY OF HUMAN BIRTH

bahu kashthamulam bondhaka
 mahilo samakoobodhu maanavajanmam
 bahaha! Ee janmambuna
 nihaaparamula gonedu jaadaleRugu kumaari!

O Kumaari ! After many lifes we are born as Humans. Utilise this good fortune for the benefit of humanity. Follow the righteous path to attain knowledge.

ఎన్నాళ్ళు బ్రతుకబోదురు
 కొన్నాళ్ళకు మరణ దశల గ్రుంగుట జగమం
 దున్నట్టి వారి కందఱి
 కిని యతము సతము మంచి కీర్తి కుమారీ!

అర్థం : ఎన్నాళ్ళు = ఎన్నిరోజులు, బ్రతుకన్ = బ్రతుకుటకు, పోదురు = పోవుదురు, కొన్నాళ్ళకు = కొన్ని రోజులకు, మరణ దశలన్ = మరణించుట వలన, గ్రుంగుట = నశించుట, జగమం = లోకమునందు, ఉన్నట్టి = ఉన్నటువంటి, వారికందఱికి = వారందరికిని, నియతము = తప్పనట్టిది, మంచికీర్తి సతము = మంచిపేరు మాత్రమే శాశ్వతం.

భావము : అమ్మా! భూమిపై జన్మించిన వారందరునూ కొన్నాళ్ళ తరువాత మరణించి నశించుట తప్పదు. కాని మనము చేసిన మంచి పనుల ద్వారా సంపాదించిన కీర్తి మాత్రమే శాశ్వతము. సత్కర్మల ఫలితము మాత్రమే మిగులుతుంది. అది మాత్రమే శాశ్వతము.

BENEFITS OF DOING GOOD DEEDS

ennaLlu brathakabodhuru
 konnaLlaku maraNa dhasala grunguta jagaman
 dhunnatti vaari kandaRikini
 hithamu satham manchi Keerthi kumaari!

O kumaari! Death is inevitable for all those born on this earth. Body will perish but only our good deeds and reputation will remain thereafter.

పెనిమిటి కన్న బతివ్రత
మునుపె మృతిబొందేనేని బురుషాగమనం
బున కెదురు చూచుచు వచ్చిన
గనుకొని యనురాగ మెనయగలయు కుమారీ!

అర్థం : బతివ్రత = పతివ్రత స్త్రీ, పెనిమిటి కన్న = భర్త కంటే, మునుపే = ముందే, మృతిబొందేనేని = మృతి చెందిన యెడల, పురుషాగమనంబున = తన భర్తరాకకు, ఎదురుచూచుచూ = ఎదురుచూస్తూ, వచ్చిన గనుకొని = వచ్చిన అతనిని చూచి, అనురాగ మెనయ = అనురాగముతో, గలయు = కలుసుకొనుము

భావము : మన హిందూ వివాహం భార్యాభర్తల అనుబంధము ఏడు జన్మల బంధంగా చెప్తుంది. పతివ్రతయైన స్త్రీ ముందుగా మరణించిననూ, భర్త రాకకోసం పైలోకాన ఎదురుచూచును అని చెప్పబడింది. మరణించిననూ వారి అనురాగబంధము కొనసాగుతూనే వుంటుంది.

A LOYAL WIFE'S DEVOTION AND RESPECT WILL BE FOREVER

penimiti kanna pathivratha
mununey mruthibondheneyni burushaagamanam
buna kedhuru choochu vacchina
ganagoni yanuraaga menayegalayu kumaari!

O Kumaari! It is said if a loyal and devoted wife(pathivratha) passes away before her husband, she waits for him in the heaven. Their love and affection continue thereafter.

మును నాథుడు దరలినచో
 వెనువెంటనే పోయి యెల్ల వేల్పులు పొగడ
 గని పొందు నిందు నందును
 ఘనకీర్తుల బొందుచుందురు గాదె కుమారీ!

అర్థం : మునునాథుడు తరలినచో = భర్త ముందుగా పోయినచో, వెనువెంటనే = వెంటనే, పోయి = యెల్లవేల్పులు = దేవతలందరు, పొగడన్ = ప్రశంసించగా, = పోయెడి స్త్రీలు, పొందునిందునందును = వారు అన్నిటియందు ఘనకీర్తి పొందుచుందురు

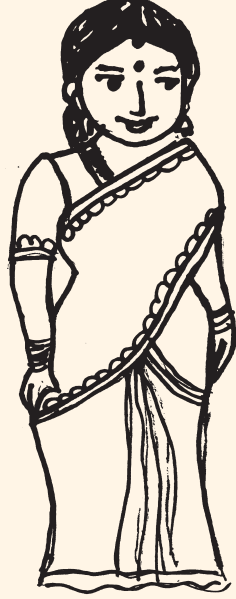
భావము : భర్తతో పాటు సహగమనము చేసే ఆచారం పూర్వము వున్ననూ, భర్తను విడిచి వుండడము కష్టమైననూ నేటి స్త్రీకి ఇంకా గొప్ప బాధ్యతలు వున్నాయి. భర్త లేనప్పుడు పిల్లల భవిష్యత్తు తీర్చిదిద్దవలసి వున్నది. భర్త ఆశయాలను లోపం లేకుండా తీర్చిదిద్దవలసి, పూర్తిచెయ్యవలసి వుంటుంది. కుటుంబ గౌరవము నిలబెట్టవలసిన గురుతర బాధ్యత మిగిలివుంటుంది. కనుక దిగుల పడక యదార్థ స్థితి మీద దృష్టి వుంచడము నేటి స్త్రీ కర్తవ్యము. వర్తమానములో జీవించుట అవసరము.

DUTIFUL WIFE

MununaaDhudu dharalinchinacho
 venuventaney poyi mella veylpulu pogadam
 gani yendhu nindhu nandhunu
 Ghana keerthula bondhuchundu gaadhe kumaari!

O Kumaari! In the olden days after husband passes wife would sacrifice her life and attain a status equivalent to Goddess. In the present generation, in case of husband's death, wife should carry his legacy forward.

మఱువవలె గీడు నెనన్నడు
మఱు వంగరాదు మేలు మర్యాదలలో
దిరుగ వలె సర్వజనములం
దరి బ్రేమ మెలంగవలయు దరుణి కుమారీ!

అర్థం : మఱువవలెగీడును = కీడును మరచిపోవలెను, నెన్నడు మఱువంగరాదు మేలు = ఎన్నడూ మేలు మరువరాదు, మర్యాదలతో దిరుగవలె = మర్యాదతో సంచరించవలెను. సర్వజనములందరి = జనులందరితో, బ్రేమ మెలంగవలయు = ప్రేమతో మెలగవలయును ధరణి కుమారీ!

భావము : అమ్మా! ఒకరు చేసిన కీడును ఎప్పుడూ మరచిపోవలెను. జనులందరితోను మర్యాదగాను ప్రేమగాను సంచరించవలయును. ఈ ప్రపంచంలో ఏదీ శాశ్వతము కాదు కదా! అటువంటి సమయంలో కక్షలు, మాట పట్టింపులు ఏమి ఉపయోగము. అనవసరంగా మనసును కష్టపెట్టుకోవడం తప్పు. మంచి పంచిపెట్టాలి. ప్రేమతో ప్రపంచాన్ని జయించవచ్చు. శాశ్వతమైన కీర్తిని సంపాదించవచ్చు.

FOGIVE AND FORGET

maRavavaley geedu nennadu
maRavangaraadhu meylu maryaadhalalo
dhirugavaley sarva janamula
dhari brema melangavalayay dharuNi kumaari!

O Kumaari! Remember only the good done by others to you. Forget the bad deeds done to you. Always Stay dignified. Treat your family lovingly.

ఆకులోసగిన జేకొని
 పోక నమిలి సున్నమడుగబోయిన గని యీ
 లోకులు నవ్వుదురు సుమీ
 కై కొనవలె మంచినడత ఘనత కుమారీ!

అర్థం : ఆకులోసగిన జేకొని = ఆకు లిచ్చిన తీసుకుని, చేతపట్టుకుని, పోకనమిలి = ముందుగా వక్క నమిలి, సున్నమడుగబోయినగని = సున్నమడుగబోయినవానిని, చూచి = యీ లోకం, నవ్వుదురు సుమీ = నవ్వుతారు సుమా!, మంచి నడత, మంచి నడవడిక, కైకొనవలె = అలవర్చుకొనవలె

భావము : తాంబూలమునకై తమలపాకులు ఇచ్చినచో ముందుగా అందున్న వక్క నమిలివేసి సున్నమడుగుట పద్ధతి కాదు. ఆకు, వక్క, సున్నము కలసినప్పుడే కదా తాంబూలమగును. చిన్న విషయము లైనను పరాకుతనం పనికిరాదు. చూసి అయోమయం మనిషి అని నవ్వుకుంటారు. అన్నిటా పద్ధతి అవసరము. లేనట్లయితే వెలితి పడతావు సుమా!

HARMONY IN LIFE

Aakulosigina jeykoni
 poka namili sunnamadugaboyina gani yaa
 lokulu navvudhuru sumaa!
 gaikonavaley manchinadatha Ghanatha kumaari!

O Kumaari! Just like a paan is made and is savoured together with Betel leaf, lime and betel nut. Similiarly all life events should be performed in harmony together at correct time and measure for the best results.

నేలన్ వ్రాలిన పత్రము
లాలింజోడించి మడచు చుండిన యవియన్
జోలగ సున్నపుటాకులు
దూలింఱు దరిద్రదశలదోగ గుమారీ!

అర్థం : నేలన్ వ్రాలిన పత్రము = నేలరాలిన ఆకులు, సున్నపుటాకులు = సున్నముంచిన, జోలగ మడచుచుండిన = ఆకులను వేసికొన్న, అవియన్ = ఆతమలపాకులు, దూలింఱు దరిద్రదశలు = దరిద్రము కలుగు స్థితి యందు, తోగు = నిండిపోవును

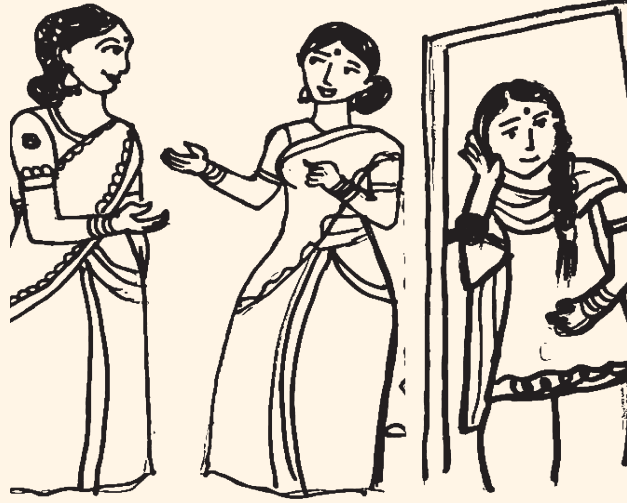
భావము : నేలరాలిన ఆకులు, సున్నము నిలువ వుంచిన ఆకులు తాంబూలమునకు ఉపయోగించవు. ఆరోగ్యమునకు మంచివి కావు. అటువంటి ఆకులు వదలి వేయవలయును. పచనం చేసే వస్తువుల పట్ల శుభ్రత అవసరము.

LEARN TO DISCARD IF NEEDED

neylan vraalina pathramu
laalinjodinchi madachu chundina yaviyun
bolaga sunnaputaakulu
dhoolinchi dharidhradhaSala doga gumaari!

O Kumaari! Do not mix fallen betel leaf with a leaf already plucked from the plant. It is not hygienic to mix cleaned and uncleaned food items. Not only it loses its flavour and taste it may even upset your health.

ఇద్దరుగూడుక యొకచో
 నొద్దిక మాటాడుచుండ నొదిగి మొదిగి యా
 యొద్దకు జనకూడదు తన
 పెద్దతనము బెల్ల నడగ బెట్టు కుమారీ!

అర్థం : ఇద్దరు = ఇద్దరు వ్యక్తులు, గూడుకయొకచో = ఒకచోట కూడి, నొద్దిక మాటాడుచుండ = రహస్యములు మాట్లాడు చిన్నప్పుడు, నొదిగి యొదిగి = ఒదిగి, యా యొద్దకు = వారి వద్దకు, జన గూడదు = వెళ్ళకూడదు, తన పెద్దతనం బెల్ల = తన పెద్దరికము అంతటిని, నణగబెట్టు కుమారీ! = అణిగిపోవునట్లు చేయును కుమారీ!

భావము : ఇద్దరు వ్యక్తులు ఒకచోట కూడి వారి స్వంత విషయాలు రహస్యంగా మాట్లాడుకుంటుంటే వారికి తెలియకుండా ఒదిగి ఆ విషయము వినుటకు ఆసక్తి చూపించకు. ఆ విధంగా చేస్తే నీ పెద్దతనము, హుందాతనము తగ్గించబడుతుంది. ఆ విషయము వలన నీకు ప్రయోజనము కూడ వుండకపోవచ్చు. మర్యాద భంగమయ్యే పద్ధతి మంచిది కాదు.

STAY AWAY FROM CONSPIRACIES

iddaruguduka yokacho
 noddika maataaduchunda nodhigi modhingi yaa
 yoddhaku jangoodadhu thana
 peddathanam bella Nagabettu gumaari!

O Kumaari! Do not eavesdrop on people especially when they are doing it secretly. Do not show interest in others secrets. Maintain your dignity and distance.

తుడుపు దుమారమ్మును జెరు
 గుడు ధూళియు మేషరజముగూడ దేవుడు మై
 బడ నెఱిగి తిరుగ నేర్చిన
 బడతుల మర్యాద లెఱింగి బ్రతుకు కుమారీ!

అర్థం : తుడుపు దుమారమ్మును = తుడుచునప్పుడు రేగు ధూళి జెరుగుడు ధూళియు = చెరగునప్పుడు పడు ధూళి, మేషరజము = మేకకాళ్ళ ధూళియు, గూడదేవుడు మైబడ నెఱిగి = మీద పడకుండ, తిరుగనేర్చిన = జాగ్రత్తపడు, బడతుక = పడతి, మర్యాదలెఱింగి = మఱ్యాదను తెలిసికొని, బ్రతుకు కుమారీ! = జీవించుము కుమారీ!

భావము : అమ్మా తుడుచునప్పుడు రేగు ధూళి పశువుల కాళ్ళతో రేగు ధూళి మీదపడకుండా జాగ్రత్త పడు. స్వాసకోశ వ్యాధులకు ఇటువంటి ధూళియే కారణము అవుతుంది. చాలా మెత్తగా వుండి వంటికి అతుక్కొని వంగిపోవును. శరీరమునకు హానికరము ఆరోగ్య సమస్యలు రావచ్చును. జాగ్రత్త వహించి వుండటం మంచిది

WHEN THE DUST IS DIRTY

thudupudhu-maarammunu jeru
 gudu DhooLiyu meysharajamuguda deyvudu mayi
 bada neRigi thiruga neyrchina
 badathula maryaadha leringi brathuku kumaari!

O Kumaari! Stay away from the dust raised from vehicles, sweeping, winnowing. It is not good for health. Protect yourself from such harmful dust.

దీపముల నీడ మానవ
 రూపంబులనీడ శనితరులనీడ నుఖ
 ట్యాపాదిత మగునీడల
 నేపట్టున నిలువం గూడదెపుడు కుమారీ!

అర్థం : దీపముల నీడ = దీపము నీడలో, మానవరూపంబుల నీడ = మనిషి నీడలో, శనితరుల నీడనుఖట్యాపాదితమగు నీడల = మంచము తాటిచెట్టు నీడల యందు, ఏ పట్టున = ఏ సమయమందైనను, నిలువ గూడదెపుడు = ఎవరూ నిలువకూడదు, కుమారీ! = కుమారి

భావము : మన శాస్త్రము కొన్ని నియమాలు నిర్దేశించింది. నీడల పట్ల నియమాలు కొన్ని ఇవి. దీపపు నీడన, మనిషి నీడలో, మంచము, తాటిచెట్ల నీడల యందు ఏ సమయమునందైనను నిలువకూడదు. నియమాలు పాటించనట్లయితే కీడు కలుగవచ్చును. ఏదైనా శోభస్మరమయినవి ఆచరించవచ్చును. కూడదు అంటే చెయ్యకపోవడము మంచిది.

SHADOW PLAY

dheepamula needa maanava
 roopambulaneeda Sanitharulaneeda sukha
 twaapaadhita maguneedala
 neypattuna niluva goodadhepudu kumaari!

O Kumaari! Certain shadows like those thrown by the burning lamp, Palm tree, Bed create disturbance in the mind. Hence stay away from those shadows.

కొనగొట వ్రేలు వెంట్రుక
లను జాతెడు నీళ్ళు, కుండలన్ ముంతలన్ వా
డిన వెన్న మిగులు నీళ్ళను
జన దండ్రు దరిద్రమొందు కుమారీ!

అర్థం : కొనగొటవ్రేలు = కొనగోటి, వెండ్రుకలను జాతెడు నీళ్ళు = వెంట్రుకల నుంచి జారు నీళ్ళు, కుండలను, ముంతలను = కుండలను, మంతలను, వాడిన వెన్న మిగులు నీళ్ళు = వాడగా అడుగున వుండు నీళ్ళు వాడరాదు

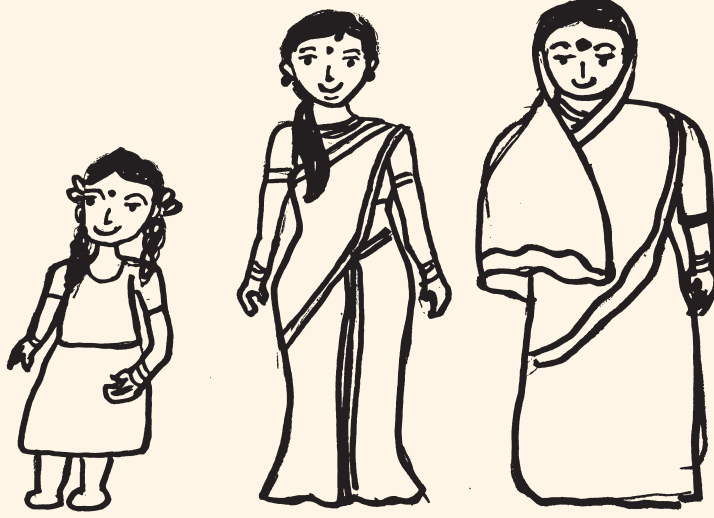
భావము : కొనగోటి నుండి జాలువారు నీళ్ళు, తల వెంట్రుకల నుండి పడే నీళ్ళు శరీరము మీద నట్టింట్లో పడకూడదు. ఇదంతా శుభ్రతకు సంబంధించిన విషయము మాత్రమే. కంటికి కనిపించని బాక్టీరియా వ్యాపించి వుంటుంది. కనుక ముందు జాగ్రత్త అవసరము.

BASICS OF HYGIENE

KonagoLlu vrelu ventruka
lanu jaaRedu neeLlu kundalan munthalan
dina venka migulu neeLlanu
janadhandru dharidhramendhu jagathi kumaari!

O Kumaari! Do not come into contact or use the water dripping from our nails, loose hair, water remaining in vessels and pots. It may contain bacteria. Maintain hygiene.

ధర బ్రక్కికులుడు వేంకట
 నరసింహ కవీంద్రుడిట్టి నడతలు ధరపై
 దెఱవల తెఱవలటంచును
 జిర తర సత్తీర్తి వెలయు జెప్పె గుమారీ!

అర్థం : ధర = భూమిపై, బక్కిలుడు వేంకట నరసింహ కవీంద్రుడిట్టి = ప్రక్కి వేంకట నరసింహ కవీంద్రుడు = ఈ విధమైన నడతలు = నడతలు, ధరపై = భూమిపై, దెఱవల తెఱవలటంచును = తెలియచేయకోరి, జిరతర సత్తీర్తి = చిరకాలము సత్తీర్తిని కోరే స్త్రీలకు వెలయు చెప్పే కుమారీ! తెలియచెప్పెను. కుమారీ!

భావము : స్త్రీలు ఆచరించి అనుసరించదగిన విషయాలను గురించి ప్రక్కి వంశస్థుడు వేంకట నరసింహ కవి రచించి శాశ్వత కీర్తిని ఇచ్చే మంచిమాటలను ఇందు చెప్పెను.

IN CONCLUSION

dharaokkikuludu Venkata
 Narasimha kaveendrudittinadathaluDhara pai
 dheRavalatheruvulatanchunu
 jiratharasathkeerthivelayujeppegumaari!

O Kumaari! These invaluable couplets have been penned by Sri Venkata Narasimha kavi of Pakki Dynasty. The essence from these above verses can be followed by Women of all age groups.

ధ్యాన మూలం గురోర్మూర్తిః
పూజామూలం గురోః పదం
మంత్రమూలం గురోర్వాక్యం
మోక్షమూలం గురోః కృపా.